

ORE I MEXÜ GA MARCU ÜMATÜXÜ

Cuáü ga baiüxëëruü nüxü nixu ga Tupanaãrü ore ga dauxchitawa ga ngextá taxúema íxãpataxüwa (Mt 3.1-12; Lc 3.1-9, 15-17; Cu 1.9-28)

¹ Ñãã nixĩ i norü ügü i ore i mexü ya Ngechuchu ya Cristu ya Tupana Nanechiga.

² Rü nuxcümaücü ga Tupanaãrü orearü uruü ga Ichaxía ümatüxü ga Tupanaãrü ore, rü ñanagürü: “Cupëxegu chayamu i chorü orearü ngeruü na namexëëãxücèx i cumaü.

³ Rü dauxchitawa i ngextá taxúema íxãpataxüwa rü tá nangëxma i wüxi i duüxü i ngema tagaãcü ñaxü: ‘¡Pegü pemexëëx naxcèx ya Cori. Rü naxcèx ipeyanawëxãchixëëx i perü maxü!’ ”
ñaxü tá.

⁴ Rü Cuáü rü dauxchitawa ga ngextá taxúema íxãpataxüwa nangox rü yéma ínanabaiüxëë ga duüxügü. Rü namaã nüxü nixu ga na namexü na Tupanacèx nadaugüxü rü ínabaiüxü na Tupana nüxü nüxü nangechaüxücèx ga norü pecadugü.

⁵ Rü guxüma ga duüxügü ga Yudéaanecüãx rü ñãne ga Yerucharéücüãx rü yéma Cuáüxütawa naxiüxü ga na nüxü iyanaxĩnüëxücèx. Rü nümagü rü norü pecadugüxü yéma nayarüxugüxü, rü Cuáü rü natü ga Yudaüwa ínayabaiüxëëtanü.

⁶ Rü naxchiru ga Cuáü rü cameyutèxanaxcèx nixĩ, rü norü goyexü rü naxchèxmünaxcèx nixĩ. Rü beruremaã rü munümaã naxãwemü.

⁷ Rū Cuáũ rü yema nüxũ yaxuxũ ga orewa, rü ñanagürü: —Choweama tá ne naxũ ya choxũ rüyexeracü. Rü choma rü taxuwama chame rü bai na ichayarümaxãchixũ na íchayawëxũcèx i norü chapatucunügü.

⁸ —Choma rü dexáwamare pexũ íchabaiũxëẽ, natürü nüma rü tá Tupanaãẽ i Üünexũ pexna nanguxëẽ — ñanagürü ga Cuáũ.

Ngechuchuarü baiechiga
(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

⁹ Rü yema ngunexügügu, rü Ngechuchu rü ínaxũnã nawa ga guma íãne ga Nacharétu ga Gariréaanewa yexmane. Rü Cuáũ rü natü ga Yudaũwa ínanabaiexëẽ.

¹⁰ Rü yexguma dexáwa ínaxũãchigu, rü Ngechuchu nüxũ nadau ga na yangenaxũ ga daxũwa. Rü yema Tupanaãẽ i Üünexũ rü wüxi ga muxtucurüũ inanago, rü Ngechuchuna nangu.

¹¹ Rü daxũwa inanaxũ ga wüxi ga naga ga ñaxũ: —Cuma nixĩ i Chaune i cuxũ changechaũxũchixũ rü cumaã chataãexũchixũ —ñaxũ.

Ngechuchuxũ naxü ga Chataná
(Mt. 4.1-11; Lc 4.1-13)

¹² Rü yemawena rü Tupanaãẽ i Üünexũ rü dauxchitawa ga ngextá taxúema íxãpataxũwa Ngechuchuxũ naga.

¹³ Rü yéma nayexma ga 40 ga ngunexũ. Rü naëũgü ga idüraexũ íyexmagũxũwa nayexma, rü ngoxo ga Chataná rü nüxũ naxü. Natürü Tupanaãrü orearü ngeruũgü ga daxũcũãx rü Ngechuchuxũ narüngũxëẽgü.

Ngechuchu rü Gariréaanewa inanaxügü ga norü puracü

(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)

¹⁴ R^ü nawena ga poxcupataügu na napoxcuxü ga Cuáü, r^ü Gariréaanewa naxü ga Ngechuchu na naxunagüâxüçèx ga Tupanaârü ore i mexü.

¹⁵ R^ü ñanagürü: —Marü nawa nangu i ngunexü ga Tupana nagu unetaxü, r^ü pexcèx ningaica na perü âëxgacü na yîixü. ¡R^ü ñuxma r^ü name nixî i Tupanacèx pedaugü r^ü peyaxögü i ngëma norü ore i mexü! —ñanagürü.

Ngechuchu rü ägümücü ga püchaetanüxüçèx naca
(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)

¹⁶ R^ü yexguma naxtaxa ga Gariréaanacügu yaxüxgu ga Ngechuchu, r^ü yéma nüxü nadau ga Chimáü r^ü naëneë ga Aüdré. R^ü nümagü r^ü woetama püchaetanüxü nixîgü r^ü yéma naxtaawa napüchaegü.

¹⁷ R^ü Ngechuchu r^ü ñanagürü nüxü: —¡Chowe perüxî r^ü tá pexü charüngüxëë na chauxütawa penagagüxüçèx i duüxügü! —ñanagürü.

¹⁸ R^ü yexgumatama ga yema taxre, r^ü yéma nanawogü ga norü püchagü. R^ü Ngechuchuwe narüxî.

¹⁹ R^ü yéamaxüra naxü ga Ngechuchu, r^ü yéma nüxü nadau ga Chaütiágu r^ü naëneë ga Cuáü. R^ü Zebedéu nanegü nixîgü ga nümagü. R^ü wüxi ga nguewa nayexmagü, r^ü yéma Ínanangáitagü ga norü püchagü.

²⁰ R^ü yexgumatama Ngechuchu naxcèx naca. R^ü nümagü r^ü yéma nguewa tüxü natèxgü

ga nanatü ga Zebedéu namaã ga tümaãrũ puracütanüxügü, rü Ngechuchuwe narüxĩ.

*Wüxi ga yatü ga ngoxo nawa yexmaxüchiga
(Lc 4.31-37)*

²¹ Rũ ñãne ga Capernáüwa nangugü. Rũ yexguma ngüxchigaarü ngunexüwa nanguxgu, rü Ngechuchu rü ngutaquëxepataüwa naxü rü yexma naxücu. Rũ yéma inanaxügü ga na nangüexëëtaexü.

²² Rũ duüxügü rü nabëixãchiãëgü namaã ga norü nguxëëtae, yerü aixcüma Tupanaãrũ poramaã meã nangüexëë rü tama ngüexëëruügü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxürüü nixĩ.

²³⁻²⁴ Rũ guma ñãneãrũ ngutaquëxepataüwa nayexma ga wüxi ga yatü ga ngoxo nawa yexmaxü. Rũ aita yéma naxü, rü ñanagürü: —¿Tüxcüü totanüwa cuxü, Pa Ngechuchu Pa Nacharétucüãx? ¿Nuã cuxü na toxü cuyadëixücèx? Choma rü cuxü chacuëx na Tupana Nane ya Üünecü quiixü —ñanagürü.

²⁵ Rũ Ngechuchu nüxü naxoox ga yema ngoxo, rü ñanagürü: —¡Iyarüngeëx rü ínaxüxü nawa ya yima yatü! —ñanagürü.

²⁶ Rũ yexguma ga yema ngoxo rü guma yatüxü niyuãchixëë, rü tagaãcü aita naxüácüma nawa ínaxüxü.

²⁷ Rũ guxüma ga duüxügü rü nabëixãchiãëgü, rü namücügüna nicachigü rü ñanagürügü: —¿Tãcü nixĩ i ñãã? Maneca wüxi i ngexwacaxüxü i nguxëëtae nixĩ. Nüma rü aixcüma Tupanaãrũ poramaã meã nangüexëëtae. Rũ woo i ngoxogü rü naga naxĩnüë i ngëxguma namuãxgu —ñanagürügü.

28 Rū yemaãcü nixĩ ga paxa guxũwama ga Gariréanewa rü Ngechuchuchigaxũ nacuèxgũxũ ga duũxũgü.

*Ngechuchu rü Chimáũ ga Pedru nèxècèx nay-
ataanexèẽ*
(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)

29 Rū yexguma ngutaquèxepataũwa ínaxũxũgu ga Ngechuchu, rü Chaũtiágu rü Cuáũmaã Chimáũ rü Aũdrépatawa naxũ.

30 Rū Chimáũ nèxè rü ngürücarewa iyexma, yerü iyaxaxüne. Rū Ngechuchumaã ngĩxũ nixugüe.

31 Rū ngĩxcèx nixũ, rü ngĩxmèxgu nayayauxãchi, rü ngĩxũ ínarüdaxèẽ. Rū yexgumatama igèuxãchi ga na yaxaxünexũ. Rū írũda, rü inaxũgü ga naxcèx na namexèẽãxũ ga õna.

*Ngechuchu rü muxũma ga idaaweexũcèx nay-
ataanexèẽ*
(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)

32 Rū yexguma marü yanaxücuxgu ga üèxcü ga na nachütachaũxũ, rü Ngechuchuxũtawa nana-gagü ga guxũma ga duũxũgü ga idaaweexũ rü guxũma ga ingoxoãxgũxũ.

33 Rū guxũma ga yema ãnecũãx rü yexma guma ãpataarü ããxwa naxcèx nangutaquèxegü.

34 Rū nüma nanameèxèẽ ga muxũma ga duũxũgü ga nagúxũraũxũ ga ðaawemaã idaaweexũ. Rū ínanawoxũ ga muxũma ga ngoxogü, natürü nüxna nanachuxu ga na yadexagũxũ, yerü nümagü ga ngoxogü rü nüxũ nacuèxgü na texé yĩxũ.

Ngechuchu rü nanaxunagü ga ore ga mexü ga ngutaquëxepataüwachigü
(Lc 4.42-44)

³⁵ Rü ngunetüŕ ga tauta yangóonegu, rü inaxüâchi ga Ngechuchu. Rü ñâneârü yéaxüra ga ngextá taxúema íxãpataxüwa naxü na yéamaxüra yayumüxëxüçèx.

³⁶ Rü Chimáü rü namücügümaã Ngechuchucèx nayadaugü.

³⁷ Rü yexguma nüxü iyangaugügu, rü ñanagürügü nüxü: —Guxüma i duüxügü rü cuxcèx nadaugü —ñanagürügü.

³⁸ Natürü ga nüma rü nanangãxü rü ñanagürü nüxü: —¡Ngïã rü toxnamana taxï náigü ya ñänexãcügü ya ngaicamagünewa na ngema rü ta chanaxunagüxüçèx i ore i mexü! Erü woetama ngëmacèx nixï i Capernáüârü ñänewa íchaxüxüxü.

³⁹ Rü yemaãcü ga Ngechuchu rü guxüma ga Gariréaanegu nixüãgüchigü. Rü wüxichigü ga ñâneârü ngutaquëxepataüwa rü nüxü nixuchigü ga ore ga mexü, rü ínayawoxüëtanü ga ngoxogü.

Ngechuchu rü wüxi ga rüchaxünexüçèx nayataanexë
(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)

⁴⁰ Rü Ngechuchucèx nixü ga wüxi ga yatü ga chaxünemaã idaawecü. Rü napëxegu nayacaxãpüxüãcüma ñanagürü nüxü: —Pa Corix, ngëxguma cunaxwëxegu na choxü curümexëëxü, rü cuxü natauxcha na chauxcèx cuyataanexëëxü —ñanagürü.

41 Rū Ngechuchuaxũ nangechaũtũmũũ ga guma yatũ. Rũ nüxũ ningõgũ rũ ñanagürũ nüxũ: –Ngũ, chanaxwèxe. ¡Marũ curũme! –ñanagürũ.

42 Rũ yexgumatama nüxũ inayarũxo ga na nachaxünexũ ga guma yatũ. Rũ meãma naxcèx nitaane.

43-44 Rũ Ngechuchu rũ yexgumatama ínayamu. Rũ meãma nanaxucuxẽ rũ ñanagürũ nüxũ: – ¡Dücèx, tãxũtãma texémaã nüxũ quixu! ¡Natürũ ngema paixũtawa naxũ, rũ cugũ nüxũ yadauxẽẽ! ¡Rũ curũ mexẽècèx nüxna yaxuaxũ i curũ ãmare ga yema Moĩché tũxũ muxũ na nüxũ nacuáxũcèx i duũxũgũ na curũmexũ nawa i curũ daawe! – ñanagürũ.

45 Natürũ nüma ga guma yatũ rũ ínixũ rũ inanaxũgũ ga na guxãmaãma nüxũ yaxuxũ ga yema nüxũ ngupetũxũ. Rũ yemacèx ga Ngechuchu rũ marũ taxucürũwa ngóxũwama duũxũgũpèxewa ñãnegũgu naxũcu. Natürũ dauxchitagu ga ngextã duũxũgũ ítaxuxũgu narũxãũx. Rũ yéma naxcèx naxĩxũ ga duũxũgũ ga guxũãnewa ne Ìxũ.

2

Ngechuchu rũ wũxi ga yatũ ga nawãixãchicücèx nayataanexẽẽ

(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

1-2 Rũ yixcama ga ñuxre ga ngunexũwena rũ wenaxãrũ Capernãũãrũ ñãnegu naxũcu ga Ngechuchu. Rũ yexguma duũxũgũ nüxũ cuáchigagũgu na Ìpatawa nayexmaxũ, rũ yéma nangutaquẽxegũ ga muxũma ga duũxũgũ.

Rü düxwa ga ñãxtüwa rü nanapá. Rü nüma ga Ngechuchu rü namaã nüxü nixu ga ore i mexü.

³ Rü yéma nangugü ga ägümücü ga yatügü ga yéma nangetaügüxü ga wüxi ga yatü ga nawãixächicü.

⁴ Natürü yema na namuxüchixü ga duüxügü, rü taxucürüwama Ngechuchuxütawa nangugü. Rü yemacèx ínanapogüétü ga Ngechuchu íyexmaxüwa ga guma ípata. Rü yéma norü caruügu ínanachüxüetaügü ga guma nawãixächicü.

⁵ Rü yexguma Ngechuchu nüxü dèuxgu ga ñuxácü aixcüma na yaxögüãxü ga yema duüxügü, rü ñanagürü nüxü ga guma nawãixächicü: —Pa Chaunex, curü pecadugü rü marü cuxü nüxü changechaü —ñanagürü.

⁶⁻⁷ Natürü ñuxre ga ngüexëëruügü ga Moïchéarü mugüwa ngüxëëtaegüxü rü yéma narütogü. Rü naãëwa ñaxügu narüxñnüë: —¿Ñuxácü tama namuü na ngëmaãcü yadexaxü? ¿Rü tacü Tupanamaã yaxugüxü? Erü Tupanaxícatama nixí ya duüxügüarü pecaduxü ngechaücü —ñaxügu narüxñnüë.

⁸ Natürü yexgumatama ga Ngechuchu rü nüxü nicuèxächi ga yema nagu naxñnüëxü, rü yemacèx nüxna naca rü ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü ngëmagu perüxñnüë i pemax?

⁹ —¿Tacü nixí i rütauchamaëxü na namaã nüxü ixuxü ya daa nawãixächicü:

“Curü pecadugü rü marü cuxü nüxü changechaü”, rü éxna:

“¡Inachi, rü nayaxu i curü caruü, rü íxü!” ñaxü?

¹⁰⁻¹¹ —Natürü ñuxma rü tá pexü nüxü chadauxëë na Chaunatü núma choxü muxü na duüxügüaxü

nüxü changechaüxüçèx i norü pecadugü — ñanagürü. Rû yexguma yema ñaxguwena rû guma nawãixãchicüxü ñanagürü: —Cumaã nüxü chixu rû jinachi, rû nayaxu i curü caruü, rû cupatawa naxü! —ñanagürü.

¹² Rû yexgumatama inachi ga guma idaawecü. Rû nanayaxu ga norü caruü, rû ínaxüxü napëxewa ga guxüma ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxü. Rû yemacèx ga yema duüxügü rû nabèixãchiãëgü, rû Tupanaxü nicuèxüügü, rû ñanagürügü: — Taguma nüxü tadau i tacü i ñaãrüü ixixü — ñanagürügü.

Lebícèx naca ga Ngechuchu
(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

¹³ Rû yemawena rû wenaxãrü naxtaacutüwa naxü ga Ngechuchu. Rû yema muxüma ga duüxügü rû naxcèx naxí. Rû nüma rû nanangüexëë.

¹⁴ Rû yexguma yéma naxüpetügu ga Ngechuchu, rû yéma nüxü nadau ga Lebí ga Arupéu nane. Rû nüma ga Lebí rû yéma narüto nawa ga yema nachica ga duüxügüna dïëru ngixü ínayaxuxüwa naxcèx ga Dumacüãxãrü ãëxgacü yerü woetama yema nixí ga norü puracü. Rû Ngechuchu rû ñanagürü nüxü: —¡Chowe rüxü! —ñanagürü. Rû inachi ga Lebí, rû nawe narüxü.

¹⁵ Rû yéma Lebípatawa nachibü ga Ngechuchu. Rû yéma nachibüe ga muxüma ga duüxügü ga Lebírüü Dumaãrü ãëxgacücèx dïëru ngixü yauxgüxü. Rû nayexmagü ta ga togü ga duüxügü ga taxúema nacümamaã taãëgüxü ga yéma

mechawa rütogüxũ namaã ga Ngechuchu rü norü ngúexũgü. Yerü namu ga yema nawe rüxĩxũ.

16 Rũ yéma nayexmagü ta ga ñuxre ga Parichéugü rü ngúexẽeruũgü ga Moĩchearü mugüwa nguxẽtaegüxũ. Rũ yexguma nüxũ nadaugügu ga yema togümaa na nachibüxũ ga Ngechuchu, rü norü ngúexũgüna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Ñuxãcü i perü ngúexẽeruũ rü namaã nachibü i ãẽxgacüarü duũxũgü i dĩeruarü yauxwa puracüexũ rü duũxũgü i pecaduãxgüxũ? —ñanagürügü.

17 Rũ yexguma yemaxũ naxĩnügu ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Ngẽma poraexũ rü tama nanaxwexe ya duturu, natürü ngẽma idaaweexũ waxi nixĩ i naxwèxexũ ya duturu. Choma rü tama mexũgüna na chaxuxũcèx nixĩ ga núma chaxũxũ, natürü núma chaxũ na nüxna chaxuxũcèx i pecaduãxgüxũ —ñanagürü.

Ngechuchuna aurechigacèx nacagüe

(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

18 Rũ wüxi ga ngunexũgu rü tama nachibüe yerü Tupanacèx naxauree ga Cuáũ ga baiũxẽeruũãrü ngúexũgü rü Parichéugüarü ngúexũgü. Rũ yemaxũ nadaugügu ga ñuxre ga duũxũgü, rü Ngechuchuxütawa naxĩ rü nüxna nayacagüe, rü ñanagürügü: —Ngẽma Cuáũãrü ngúexũgü rü Parichéugüarü ngúexũgü rü naxauree. ¿Rü tüxcüü i curü ngúexũgü i tama naxaureexũ? —ñanagürügü.

19 Rũ Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: —¿Éxna wüxi i ngĩgüarü petawa rü pexcèx namexũ na naxaureexũ i ngẽma nüxna naxugüxũ ega

natanüwa nangëxmagu i ngëma yatü i ngexwacèx ãmaxü? Pemaã nüxü chixu rü ngëxguma natanüwa nangëxmayane i ngëma yatü i ngexwacèx ãmaxü rü taxucürüwama naxauree i ngëma nüxna naxugüxü.

²⁰ —Natürü wüxi i ngunexü rü ngëma yatü i ngexwacèx ãmaxü rü tá namücügüna nixügachi. Rü ngëma ngunexügu tá nixĩ i naxaureexü. [Rü chorü ngüexügü rü taxucürüwama naxauree i ñuxma erü natanüwa changëxma. Natürü ínangu tá i ngëma ngunexü na nüxna chixügachixü, rü ngëxguma tá nixĩ i naxaureexü.]

²¹ —Rü taxúema wüxi i naxchirutüchi i ngexwacaxüxümaã tanapaita i wüxi i naxchiru i ngauxü. Erü ngëxguma nañaãchimügu i ngëma natüchi i ngexwacaxüxü, rü tá nanagáuxëë i ngëma ngauxü i naxchiru. Rü noxriarü yexera tá narügáu.

²² —Rü ngëxgumarüü ta taxúema ngexwacaxücü ya binu rü wüxi i marü ngauxü i naxchiü i naxchëxmünaxcèxgu tayabacuchi. Erü ngëxguma ngëmaãcü naxüxgu rü yima binu ya ngexwacaxücü rü narüngu, rü tá nayawãixëë i ngëma naxchiü i ngauxü i naxchëxmünaxcèx. Rü ngëxma tá inayarüxo ya binu rü naxchiü rü ta. Rü ngëmacèx tanaxwèxe ya ngexwacaxücü ya binu rü ngexwacaxüxü i naxchiügu tayabacuchi. [Rü chorü nguxëëtae i ngexwacaxüxü rü ngëxgumarüü ta nixĩ na taxucürüwama namaã nawüxiguxü i ngëma nuxcümaüxü i pecümagü —ñanagürü ga Ngechuchu.]

*Ngechuchuarü ngüexügü rü trigu nibuxetanü ga ngüxchigaarü ngunexügu
(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)*

²³ Wüxi ga ngüxchigaarü ngunexügu ga Ngechuchu rü norü ngüexügümaã trigunecüwa nachopetü. Rü nümagü ga norü ngüexügü rü inaxiãcüma inanaxügüe ga trigu na yabuxetanüxü.

²⁴ Rü yema Parichéugü rü Ngechuchuna nacagü rü ñanagürügü: –Dücèx ¿rü tüxcüü i curü ngüexügü rü nanaxügü i ngëma tama mexü i ngüxchigaarü ngunexügu na naxüxü? –ñanagürügü.

²⁵ Natürü nüma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: –¿Taguma éxna poperawa nüxü pedau ga tacü na naxüxü ga nuxcümaücü ga ãëxgacü ga Dabí rü natanüxügü ga yexguma òna nüxü tauxgu rü nataiyaegu?

²⁶ Rü yexguma paigüarü ãëxgacü yixügu ga Abiatáru, rü Dabí rü Tupanapatagu naxücu. Rü nanangõx ga yema pãü ga üünexü ga paigücèxicatama ixüxü. Rü nüma ga Dabí rü natanüxümaã rü ta nangau ga yema pãü –ñanagürü.

²⁷ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: –Ngëma ngüxchigaarü ngunexü rü duüxügücèx nixi ga naxüxü. Rü tama ngüxchigaarü ngunexücèx nixi ga naxüxü ga duüxügü.

²⁸ –Rü ngëmacèx ya Tupana Nane ya duüxüxü ixücü rü namaã inacuèx ta i ngüxchigaarü ngunexü –ñanagürü.

3

*Wüxi ga yatü ga yumécüchiga
(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)*

¹ Rū wenaxārū ngutaquēxepataŭgu naxücu ga Ngechuchu. Rū yéma nayexma ga wüxi ga yatü ga norü wüxichacüüwa yumécü.

² Rū yema Parichéugü, rü Ngechuchuxŭ nangugügü ngoxi tá namexēēã ga ngüxchigaarü ngunexŭgu, na yemaãcü nüxŭ nayexmaxŭcèx ga tacücèx na ínaxuaxŭgüãxŭ.

³ Rū yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxŭ ga guma yumécü: —Írúda, rü nuxã ngãxŭtanügu yachi! —ñanagürü.

⁴ Rū yexguma ga Ngechuchu rü yema togü ga yéma yexmagüxŭna naca, rü ñanagürü nüxŭ: —¿Tacü nixĩ i mexŭ na naxŭxŭ i ngüxchigaarü ngunexŭgu? ¿Namexŭ na naxŭxŭ i mexŭ rü ēxna chixexŭ? ¿Rü namexŭ na namaxēēxŭ rü ēxna yamáxŭ? —ñanagürü. Natürü ga nümagü rü yexma nayarüngeëxgümare.

⁵ Rū nüma ga Ngechuchu rü nuchametüãcüma nüxŭ nidaugüãchi ga yema nüxŭ íchomaēguãchixŭ. Rū nangechaŭ yerü tama inaxĩnüēchaŭ ga yema duŭxŭgü. Rū guma yatüxŭ ñanagürü: —Íyanawēxãchixēē ya cuxmēx! —ñanagürü. Rū yexguma ga guma yatü rü nügü inayarüwēxãchimēxēxēē. Rū yexgumatama rü narümexmēx.

⁶ Natürü yexguma yemaxŭ nadaugügu ga Parichéugü, rü ínachoxŭ ga yéma. Rū Erodetanüxŭmaã inanaxügüe ga na naxcèx nadaugüxŭ ga ñuxãcü tá na Ngechuchuxŭ yamèxgüxŭ.

Naxtaacutüwa Ngechuchucèx nangutaquēxegü ga muxŭma ga duŭxŭgü

7 Rū Ngechuchu rü norü ngúexügümaã naxtaacutüwa naxũ. Rū muxüma ga duũxügü ga Gariréaanecũãx rü nawe narüxĩ.

8 Rū yexguma nüxũ nacuáchigagügu ga guxüma ga yema mexügü ga naxüxũ ga Ngechuchu, rü naxcèx naxĩtaquẽxe ga muxüma ga duũxügü ga Yudéaanecũãx, rü Yerucharéucũãx, rü Iduméããnecũãx, rü Yudáũãrü tocutücũãx rü yema naãne ga Tiru rü Chidáũãrü ãnegü nawa yexmaxücũãx.

9 Rū yemacèx ga Ngechuchu rü norü ngúexügüxũ namu na wüxi ya ngue naxcèx namexẽgüxücèx na tama yéma yaxüxtügüãxücèx ga yema muxüma ga duũxügü.

10 Yerü nüma rü nanameẽxẽẽ ga muxüma, rü yemacèx guxüma ga yema idaaweexũ rü naxcèx naxĩ na nüxũ yangõgügüxücèx.

11 Rū yexguma yema ngoxoãxgüxũ ga duũxügü nüxũ daugügu, rü napẽxegu nacaxápüxügü rü tagaãcü ñanagürügü: —Cuma nixĩ ya Tupana Nane quiĩxũ —ñanagürügü.

12 Natürü nüma ga Ngechuchu rü poraãcü nayaxucuxègü na tama duũxügümaã nüxũ yaxugüexücèx ga nachiga.

Ngechuchu nanade ga 12 ga norü ngúexügü na toxnamana namugüãxücèx

(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

13 Rū yemawena ga Ngechuchu rü wüxi ga mèxpúnewa ínaxũãchi. Rū yéma naxcèx naca ga yema ngúexügü ga nüma nanaxwèxexũ. Rū naxũtagu naxĩtaquẽxegü.

14 Rū yematanüwa nayadexechi ga 12 ga norü ngúexügü na namücügüxüchi yïxüçèx, rü na yamugüãxüçèx ga norü orearü unagüwa. Rū yemagü rü Imugüxügu nanaxüéga.

15 Rū pora nüxna naxã na Tupanaãrü poramaã ínawoxüãxüçèx ga ngoxogü.

16 Rū ñaãgü nixĩ ga naega ga yema 12 ga norü ngúexügü ga nadexü. Rū wüxi nixĩ ga Chimáú ga Pedrugu naxüéga.

17 Rū togü nixĩ ga Chaütiágu rü naëneë ga Cuáü. Rū nümagü rü Zebedéu nanegü nixĩ. Rū Ngechuchu rü Boanéregu nanaxüéga. Rū ngëma nixĩ i Duruanexü Nanegü –ñaxüchiga.

18 Rū togü nixĩ ga Aüdré, rü Piripi, rü Baturumé, rü Mateu, rü Tumachi, rü Chaütiágu ga Arupéu nane, rü Tadéu, rü Chimáú ga iporaãécüücü.

19 Rū to nixĩ ga Yuda ga Icariüte ga yixcama bexma Ngechuchuxü íxuaxüxü.

Ngechuchuxü nixugüe na ngoxoarü poramaã napuracüxü

(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23, 12.10)

20 Rū yemawena rü wüxi ga ípatagu naxücu ga Ngechuchu. Rū wenaxãrü naxcèx nangutaquëxegü ga muxüma ga duüxügü. Rū yemacèx woo na nachibüexüçèx rü nangechicagü ga nüma rü norü ngúexügü.

21 Rū yexguma yemaxü taxĩnüëgu ga guxema natanüxügü ga Ngechuchu, rü ítayadaugü na taya-gagüxüçèx, yerü nüxü tixugügü rü: –Naxãüãëmare –ñatagürügü.

22 Rū yexgumarüü ta ga yema ngúexëëruügü ga Moïchëarü mugüwa nguxëëtaegüxü ga

Yerucharéŭwa ne ĭxŭ, rŭ ñanagŭrŭgŭ: —Ñãã yatŭ i Ngechuchu, rŭ ngoxogŭnatŭ i Bechebŭarŭ poramaã nixĭ i ĩnawoxŭãxŭ i ngoxogŭ — ñanagŭrŭgŭ.

23 Natŭrŭ ga Ngechuchu rŭ naxcèx naca ga yema ngŭexèèruŭgŭ. Rŭ wŭxi ga ore ga cuèxruŭxŭ namaã nixu, rŭ ñanagŭrŭ: —¿Rŭ ñuxãcŭ i Chataná i nŭgŭtama ĩnatèxŭchixŭ?

24 —Rŭ ngèxguma chi wŭxi i nachiŭñanecŭãx i duŭxŭgŭ rŭ nŭgŭtanŭxŭwatama nŭgŭ nadaixgu, rŭ taxuacŭma natai i ngèma nachiŭãne.

25 —Rŭ ngèxguma chi wŭxi ya ĩpatacŭãx nŭgŭ itoyegu, rŭ taxuacŭma natai ya yima ĩpata.

26 —Rŭ ngèxgumarŭŭ chi ta nixĭ i Chataná ega nŭgŭmaã nanuxgu rŭ nŭgŭ yamèxgu, rŭ taxuacŭ chima natai i ngèxguma. Rŭ chi ngèxma nagux.

27 —Rŭ taxuacŭma texé wŭxi ya yatŭ ya poracŭpatagu taxŭcu na nŭxna tanapuxŭxŭcèx i norŭ ngèmaxŭgŭ, ega tama tayanèixiragu. Erŭ ngèmaãcŭxica tá nixĭ i tŭxŭ nanguxŭxŭ na tanapuxŭxŭ i norŭ ngèmaxŭgŭ.

28 —Rŭ aixcŭma pemaã nŭxŭ chixu rŭ Tupana tá nŭxŭ nŭxŭ nangechaŭ i duŭxŭgŭ i guxŭma i norŭ pecadugŭ rŭ guxŭma i tacŭ i chixexŭ i namaã yadexagŭxŭ.

29 —Natŭrŭ texé ya chixexŭ namaã ixugŭxe i Tupanaãe i Üñexŭ, rŭ tagutáma tŭxŭ nŭxŭ nangechaŭ ya Tupana. Rŭ guxŭgutáma chixexŭwa tŭxŭ natèx —ñanagŭrŭ.

30 Rŭ yema ñanagŭrŭ ga Ngechuchu, yerŭ yema ngŭexèèruŭgŭ ga Moĭchérŭ mugŭwa nguxèètaegŭxŭ rŭ: “Nangoxoãx” ñanagŭrŭgŭ

nüxü.

Ngechuchuarü mamá rü naëneëgüchiga
(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

³¹ RÜ yexgumayane rü ítangügü ga Ngechuchuarü mamá rü naëneëgü. Natürü ìpataarü düxétügu tarücho, rü naxcèx yéma tangemagü.

³² RÜ yema duüxügü ga Ngechuchuxü íchomaëguãchixü, rü ñanagürügü nüxü: —Curü mamá rü cueneëgü rü cueyèxgü, rü yéa düxétüwa tangëxmagü, rü cuxcèx tadaugü —ñanagürügü.

³³ RÜ nüma nanangãxü, rü ñanagürü: —¿Texé tixí ya chaue rü chaueneëgü? —ñanagürü.

³⁴ RÜ yema nüxü íchomaëguãchixüxü nidaugüãchi, rü ñanagürü: —Rü daxegü tixí ya chaue rü chaueneëgü.

³⁵ —Erü guxãma ya texé ya naxúxe i Tupanaärü ngúchaü, rü yíxema tixí ya chaueneë rü chaueyèx rü chaue —ñanagürü.

4

Ore ga toecügu ixuxü
(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)

¹ RÜ wenaxârü inanaxügü ga Ngechuchu ga na nangúexëëãxü ga duüxügü ga guma nax-taxaãnacüwa. RÜ muxüma ga duüxügü yexma naxcèx nangutaquëxegü. RÜ yemacèx düxwa wüxi ga ngue ga yéma naxtaawa yexmanegu nixüe ga Ngechuchu, rü gumawa narüto. RÜ yema duüxügü rü naxtaxaãnacügu narücho.

²⁻³ RÜ yexguma ga Ngechuchu rü inanaxügü ga muxüma ga ore ga cuëxruüwa na nangúexëëãxü

ga duŕxügü. Rû norü nguxêêtaewa rû ñanagürü: —
 ¡Dücèx, iperüxĩnüë i ñaã ore! Wüxi ga yatü ga toecü
 rû triguarü towa naxü.

⁴ —Rû yexguma triguchiremaã nagüaneãgu, rû
 ñuxre ga triguchire rû namagu nayi. Rû ínangugü
 ga werigü, rû nanawecu.

⁵ —Rû náíğü ga triguchire rû nutatanügu nayi
 ga ngextá ínachicaxüwa ga waixüümü. Rû paxa
 narüxügü ga guma triguchire, yerü ga waixüümü
 rû tama nayaxcü.

⁶ —Natürü yexguma nangunagügu ga üèxcü, rû
 ínanagu ga guma trigu rû narüñexgü. Rû nayue,
 yerü tama poraãcü nixãmaxã.

⁷ —Rû náíğü ga triguchire rû toranecügu nayi.
 Rû yexguma nayaegu ga tora, rû guma triguxü
 inawocu, rû yemacèx tama nixo.

⁸ —Natürü náíğü ga triguchire rû mexü ga
 waixüümügu nayi. Rû meãma nayae, rû muxüma
 ga trigu nawa ínanguxuchi. Rû nümaxüneyèxawa rû
 30 püxü ínanguxuchi ga norü o, rû náíğüwa rû 60, rû
 náíğüwa rû 100 ínanguxuchi —ñanagürü.

⁹ Rû ñuxüchi ñanagürü ta: —Rû yíxema
 ãchixègüxe, ¡rû nüxü taxĩnüë i ñaã ore! —ñanagürü.

*Tacüchiga nixĩ ga yema ore ga cuèxruüğügu ixuxü
 (Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)*

¹⁰ Rû yemawena ga yexguma nanüxĩcèxgu ga
 Ngechuchu, rû yema naxütagugüxü wüxigu na-
 maã ga yema 12 ga norü ngúexügü, rû nüxna
 nacagüe ga na tacüchiga yĩxü ga yema ore ga
 cuèxruüğügu ixuxü.

¹¹⁻¹² Rû nüma nanangãxü rû ñanagürü nüxü: —
 Tupana rû pexü nüxü nacuèxëë i ngëma èxüguxü i

taxuŭma i togü nüxŭ cuáxŭ na ñuxãcü ãëxgacü na yĩxŭ i nümax. Natürü ngẽma togü i tama tatanüxŭ ixĩxŭcèx rü cuèxruŭgu chayaxuãcüma namaã nüxŭ chixu i ore na woo nüxŭ nadaunügu rü ñoma tama nüxŭ nadaugüxŭrüü na yĩxŭcèx, rü woo nüxŭ naxĩnüëgu rü tama nüxŭ na nacuèxgüxŭcèx. Rü ngẽmaãcü namaã nüxŭ chixu na tama nüxŭ nax-oexŭcèx i nacüma i chixexŭ rü tama Tupana nüxŭ nüxŭ ngechaŭxŭcèx i norü pecadugü —ñanagürü.

*Ngechuchu rü meã nanangoxëë ga yema ore ga cuèxruŭ ga toecüchigagu ixuxŭ
(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)*

¹³ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxŭ: —¿Pema rü ta ëxna tama nüxŭ pecuèxgü na tacüchiga yĩxŭ i ngẽma ore i cuèxruŭ i nüxŭ chixuxŭ? ¿Rü ñuxŭcürüwa tá nüxŭ nacuèxgü i ngẽma togü?

¹⁴ —Rü yixema toexe, rü yixema tixĩ ya ore i mexŭ unagüxe.

¹⁵ —Rü nangëxma i duŭxŭgü i guma triguchire ga namagu yixŭnerüü ixĩgüxŭ. Rü nümagü rü nüxŭ naxĩnüë i ore i mexŭ, natürü yixcama marü nüxŭ naxĩnüëguwena, ngẽma nangu i Chataná rü nüxna nanapu i ngẽma ore i mexŭ ga noxri yaxõgüxŭ.

¹⁶ —Rü togü rü ngẽma triguchire ga nutatanügu yixŭnerüü nixĩgü. Rü ngẽmagü nixĩ i nüxŭ ñnëxŭ i ore i mexŭ, rü taãëãcüma nayauxgüxŭ.

¹⁷ —Natürü ngẽma na tama aixcüma nagu naxĩnüëxŭ i ngẽma ore, rü paxaãchitama nayaxõgü. Rü ngẽmacèx i yixcama ngëxguma ngẽma oregagu guxchaxŭgü nüxŭ üpetügu rü ëxna duŭxŭgü naxchi aiegu, rü nüxŭ narüxoe i ngẽma ore ga noxri yaxõgüxŭ.

18-19 –Rü togü rü guma triguchire ga toranecügu yixünerüü nixīgü. Nümagü rü nüxü naxĩnüē i ngēma ore i mexü, natürü ñoma i naãneârü ngēmaxügücèx naxoegaãägü rü norü dīēru guama narüxĩnüē, rü nanaxwèxegü i nüxü na nangēxmaxü i muxüma i to i norü ngēmaxügü. Rü guxüma i ngēma rü nüxü nüxü inayarüngümaēxēē i ngēma ore i mexü rü nüxü nüxü narüxoexēē na tama naxügüãxücèx i ngēma mexü i Tupana nüxü naxwèxexü.

20 –Rü togü rü guma triguchire ga mexü ga waixümügu yixünerüü nixīgü. Ngēmagü nixĩ i nüxü ñnüēxü i ore i mexü rü nayauxgüxü rü meã Tupana naxwèxexüãcüma maxēxü. Rü nümaxü rü guma trigu ga 30 püxü nawa ínguxuchinerüü nixīgü. Rü nümaxü rü guma 60 püxü nawa ínguxuchinerüü nixīgü. Rü nümaxü rü guma 100 püxü nawa ínguxuchinerüü nixīgü –ñanagürü.

Ore ga omügu ixuxü
(Lc 8.16-18)

21 Rü yexgumarüü ta ñanagürü nüxü: –¿Éxna nuã tanange i wüxi i omü na wüxi i caichãütüügu rü éxna wüxi i pechicatüügu na yaxücuchixücèx? Tama ngēmaãcü nixĩ, erü wüxi i omü rü dauxnagu tanaxünagü na ngema inabaxixücèx.

22 –Rü ngēxgumarüü ta i guxüma i tacü iicúxü, rü yixcüra rü duüxügü rü tá nüxü nacuèxgüama. Rü guxüma i ngēma ñuxma duüxügücèx èxüguxü rü tá nangoxoma i yixcüra.

23 –Rü yixema ãchixēgüxe, ¡rü nüxü taxĩnüē i ngēma ore! –ñanagürü.

24 Rū yexgumarüü ta ñanagürü nüxü: —¡Meã naga pexĩnüë i ngẽma nüxü pexĩnüëxü! Rū ngẽma pema naga na pexĩnüëxürüü tá nixĩ i Tupana i pexna naxããxü i cuèx. Rū naetü tá poraãcü pexü narüngüxëë.

25 —Rū pemaã nüxü chixu, rü texé ya aixcüma naga ñnüxë i ññaã ore i mexü rü Tupana rü yexeraãcü tá tüxü nüxü nacuèxëë. Natürü yixema tama naga ñnüxë i ññaã ore rü Tupana tá tüxna nanayaxu i ngẽma íraxü i cuèx i tüxü ngẽmachiréxü —ñanagürü.

Ore ga triguchire ga rüxüxügu ixuxü

26 Rū Ngechuchu rü ñanagürü ta: —Pemaã tá nüxü chixu i wüxi i ore i cuèxruü na nüxü pecuáxüçèx na ññuxãcü ãëxgacü na yüxü ya Tupana. Rū wüxi ya yatü rü waixümügu nanato ya triguchire.

27 —Rū nüma ya yatü rü chütacü nape rü moxüãcü ínarüda, rü yoxni ya yima triguchire rü narüxü rü niyachigü. Natürü nüma ya yatü rü tama nüxü nacuèx na ññuxãcü na naxüxü rü na nayaxü.

28 —Rū ngẽmaãcü i ngẽma waixümü rü nüëchamatama nanaxüxëë ya yima triguchire. Rū naätügüxira narüxü rü yixcama i nachacu rü ngẽmawena nachacuwa nanguxü i norü o.

29 —Rū ngëxguma marü yadauxgu i ngẽma norü o, rü nanabuxu erü marü nawa nangu i norü buxgü —ñanagürü.

Ore ga motachachiregu ixuxü (Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

30 Rū ñanagürü ta ga Ngechuchu: –Rü Tupanaarü ore rü yexera nixüchigü ¿Rü nanañacüraxü rü ñacügu tanangu?

31-32 –Rü ñoma wüxi ya motachachire ya waixümügu itoxünerüü nixĩ. Rū woo guxünema ya nanetüchirexü narüxíramaẽ, natürü ngëxguma inatoxgu, rü narüxü rü naya ñuxmata guxüma i togü i nanetüxü nayexera. Rū nachacüü rü nita, rü woo werigü rü natanügu nixüachiãü –ñanagürü.

Cuèxruügu ixuxü ga oremaã nidexa ga Ngechuchu

(Mt 13.34-35)

33 Rū yemaãcü ga Ngechuchu rü muxüma ga nayexgumaãchiraüxü ga ore ga cuèxruügümaã nanangüexëẽ ga duüxügü. Natürü yema cuèxruügü rü tama yema duüxügüarü cuèxü nangupetü.

34 Rū ore ga cuèxruügu ixuxüxĩcatama nixĩ ga norü nguxëẽtae. Rū yixcama ga yexguma nanüxĩcëxgügu, rü norü ngüexügücèx meãma nanangoxëẽ ga guxüma.

Ngechuchu rü buanecüxü rü yuapexü ñayachaxãchixëẽ

(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)

35 Rū yematama ngunexügu ga marü nachütachaügu, rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngüexügü: –¡Ngĩã rü naxtaxaarü tocutüwa taxĩ! –ñanagürü.

36 Rū yexguma duüxügüna yéma inaxĩãchi. Rū norü ngüexügü rü Ngechuchuxü nigagü nagu ga guma ngue ga marü nawa nayexmane. Rū

yexgumarüŭ ta ga togü ga duŭxüğü rü náıgü ga ngegügu Ínayaxümücüğü.

³⁷ Rŭ yexguma yaxãŭyane rü inaxü ga wüxi ga buanecü ga taxüchicü. Rŭ yema na nataxüchixŭ ga buanecü, rü guma ngegu niyauxcuchichigü ga yuape, rü yexma nabaxüğüchaŭ.

³⁸ Natürü ga Ngechuchu rü guma ngech-inüwa wüxi ga cüxeruŭgu naca, rü yéma nape. Rŭ Ínanabaixgüğü, rü ñanagürüğü nüxŭ: –Pa Ngúexēeruŭx, ¿éxna curü me nixĩ na nuxma ibaxüğüxŭ? –ñanagürüğü.

³⁹ Rŭ yexguma Ínarüda ga Ngechuchu. Rŭ buanecüna nachogü rü ñanagürü nüxŭ ga guma naxtaxa: –¡Iyarüchiane rü Íyachaxãchi! –ñanagürü. Rŭ Ínayachaxãchi ga buanecü rü guxŭwama Ínachaxanemare.

⁴⁰ Rŭ yemawena ga Ngechuchu rü norü ngúexüğüxŭ ñanagürü: –¿Tüxcüŭ ngēmaãcü poraãcü pemuŭē? ¿Ñuxma rü ta éxna tama aixcüma peyaxögü? –ñanagürü.

⁴¹ Natürü nümagü ga norü ngúexüğü rü poraãcü namuŭē. Rŭ nügüna nacagüe rü ñanagürüğü: –¿Texe éxna nixĩ ya daa rü èıxrücü ya buanecü rü yuape rü naga naxĩnüéxŭ? –ñanagürüğü.

5

Yatü ga Gadáracŭãx ga ngoxogü nawa yexmagüxŭ

(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

¹ Rŭ naxtaxaarü tocutüwa nangugü ga Gadáranewa.

2-3 Rū yexguma marū nguēwa ínaxüēgu ga Ngechuchu, rü yéma naxcèx nixū ga wūxi ga yatü ga ngoxo nawa yexmaxū. Rū yema yatü rü duūxégüchíquēxewa ne naxū, yerü yexma nixī ga yanaxauchigünexūxū. Rū taxúexūma nanguxū na tayanáixū, woo cadenamaã.

4 Rū woo muēxpüxcüna cadenamaã nayanēixparagü rü nayanēixchacüügü, natürü nüma rü guxüguma íraxügu inanacauügüama, rü yemaãcü taxúexūma nanguxū.

5 Rū ngunecü rü chütacü rü yue-tachiquēxetanügu rü naxpüxgügu nanax-auchigüane. Rū yexma nanacaeane, rü nutamaã nügügu napogü.

6 Natürü yexguma yaxūgutama Ngechuchuxū nadèuxgu, rü naxcèx inañaãchi, rü napēxegu nay-acaxāpüxü.

7 Rū aita naxüácüma ñanagürü nüxū: —¿Tüxcüü nuã choxū cuyachixewe, Pa Ngechuchux, Pa Tupanaxūchi Nanex? Rū Tupanaegagu cuxū chacèèxū na tama ngúxū choxū quingexēèxū — ñanagürü.

8 Rū yemaãcü nidexa ga yema ngoxo yerü Ngechuchu rü marü ñanagürü nüxū: —Pa ngoxox, jínaxūxū nawa ya yima yatü! —ñanagürü.

9 Rū yexguma ga Ngechuchu rü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Tacü nixī i cuéga? —ñanagürü. Rū nüma ga ngoxo nanangāxū, rü ñanagürü: —Muxūchixū nixī i chauéga, erü tamu i tomax — ñanagürü.

10 Rū poraãcü Ngechuchuxū nacèèxügü na tama ínawoxūxūcèx ga yema nañewa.

11 Rū yema nachicaarū ngaicamana ga naxpūxpechinūwa rū nayexmagū ga muxūma ga cuchigū ga yéma chibüexū.

12 Rū yemacèx ga yema ngoxogū rū Ngechuchuxū nacèèxūgū, rū ñanagürügü: — ¡Ngema cuchitanūwa toxū namugū na nagu tachocuxūcèx! —ñanagürügü.

13 Rū Ngechuchu rü: —Ngū —ñanagürü. Rū yexguma ga yema ngoxogū rü guma yatüwa ínachoxū, rü yema cuchigūgu nayachocu. Rū yema cuchigū ga wixgu 2000 ixīgūxū rü inaxūāchi, rü naxtaacutüarü mèxpūxūwa nayarüyuxgü. Rū yexma nayi.

14 Rū yema cuchigüarü dauruūgü rü ñānewa nabuxmü. Rū ñānewa rü yema ñāneārü ngaicamana ipeagūxū ga duūxūgütanūwa nüxū nayarūxugūgü ga yema üpetūxū. Rū ga duūxūgü rü ínayadaugü.

15 Rū yexguma Ngechuchu íyexmaxūwa nangugūgu, rü yéma nüxū nadaugü ga guma yatü ga ngoxoāxchirécü. Rū yéma narüto, rü naxāxchiru, rü meāma naāēxū nacuèx. Rū poraācü nabaixāchiāēgü ga duūxūgü.

16 Rū yema cuchigüarü dauruūgü ga nüxū daugūxū ga tacü na nüxū ngupetūxū ga guma yatü ga ngoxoāxchirécü rü tacü nüxū na ngu-petūxū ga yema cuchigü, rü yema nixī ga togü ga duūxūgümaā nüxū ixugüexū ga guxūma ga yema ngupetūxū.

17 Rū yexguma yemaxū naxīnūēgu ga duūxūgü, rü inanaxūgüe ga Ngechuchuxū na nacèèxūgūxū ga na ínaxūxūcèx ga yema naānewa.

18 Rū yexguma wenaxārü nguegu yaxüegu ga

Ngechuchu, rü guma yatü ga ngoxoãxchirécü, rü nüxü nacèèxü na Ngechuchuwa naxüxüçèx.

19 Natürü ga Ngechuchu rü tama nanaxwèxe, rü ñanagürü nüxü: —¡Cuchiüwa naxü rü cutanüxümaã nüxü yarüxu i guxüma i ngëma cuxcèx naxüxü ya Cori ya Tupana, rü ñuxãcü nüxü na cungechaütümüüxü! —ñanagürü.

20 Rü nüma ga guma yatü rü ínixü. Rü inanaxügü ga guxüma ga Decaporíchiuanewa yexmagüne ga ñãnegüwa nüxü na yaxuxü ga yema Ngechuchu naxcèx üxü. Rü guxüma ga duüxügü rü nabaixãchiãëgü.

*Yáiruxacüchiga rü yema nge ga
Ngechuchuchirugu ingögücüchiga
(Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)*

21 Rü yexguma nguegu naxtaxaarü tocutüwa nataegugu ga Ngechuchu, rü muxüma ga duüxügü rü naxcèx yéma nangutaquëxegü. Rü nüma rü naxtaapechinüwa nayexma.

22 Rü yexguma yéma nayexmayane, rü yéma naxütawa nangu ga ngutaquëxpataüärü ãëxgacü ga Yáirugu ãëgacü. Rü yexguma Ngechuchuxü nadèuxgu, rü napëxegu nanangücuchi.

23 Rü poraãcü nüxü nacèèxü, rü ñanagürü nüxü: —Chauxacü rü ituraxüchi. Rü chanaxwèxe i ngëma cuxü na ngixü cuyarüngögüxüçèx na ngixcèx yataanexüçèx rü namaxüxüçèx — ñanagürü.

24 Rü yexguma ga Ngechuchu rü nawe narüxü. Rü muxüma ga duüxügü ínayaxümücügü. Rü yéma nayaxüxtügü.

25 Rũ yema muxũ ga duũxũgũtanũwa iyexma ga wũxi ga nge ga 12 ga taunecũ idaawecũ namaã ga na naxãgũechaxũ.

26 Rũ muxũma ga duturugũ ngĩxũ naxũxũgũ rũ poraãcũ ngũxũ ngĩxũ ningexẽẽgũ. Rũ yemaãcũ natũcèxma ngĩxũ igũxẽẽ ga gũxcũ ga ngĩrũ dĩẽru. Natũrũ tama ngĩxcèx nitaaneega, rũ niyexer-aguchigũama ga ngĩrũ ðaawe.

27 Rũ ũpaacũ togũèxwa Ngechuchuchigaxũ ixĩnũ. Rũ yemacèx yẽma ixũ. Rũ natanũwa ga yema muxũma ga duũxũgũ rũ Ngechuchuweama ne ixũ rũ naxchirugu iyangõgũ.

28 Yerũ ñaxũgu irũxĩnũ: —Ngẽxguma chi naxchiruxũmare chingõgũgu, rũ chi chauxcèx nitaane —ñaxũgu irũxĩnũ.

29 Rũ yexgumatama ínayachaxãchi ga ngĩgũ, rũ nũxũ iyacuèxãchi ga ngĩxĩnewa ga na ngixcèx yataanexũ.

30 Natũrũ ga Ngechuchu rũ nũxũ nicuèxãchi ga na nawa ínaxũxũxũ ga pora. Rũ naxcèx nadauegu ga yema muxũma ga duũxũgũ, rũ nũxna naca, rũ ñanagũrũ: —¿Texé tixĩ ya chauxchirugu ingõgũxe? —ñanagũrũ.

31 Rũ norũ ngũexũgũ nanangãxũgũ, rũ ñanagũrũgũ: —Cuma nũxũ cudau i ñuxre i duũxũgũ ngema cuxũ na yaxũtũgũxũ rũ ngẽxguma rũ ta:

“¿Texé ya choxũ ingõgũxe?” ñacuxũ — ñanagũrũgũ.

32 Natũrũ ga Ngechuchu rũ nũxũ nidaugũãchiama na tũxũ nadauxcèx ga na texé na tiĩxũ ga guxema nũxũ ingõgũxe.

33 Rũ yexguma ga yema nge rũ ngĩrũ muũmaã

yaduruxăcūma naxūtawa ingu, yerū nūxū icuèx ga tacū na ngīxū ngupetūxū. Rū napēxegu iyacaxāpūxū, rū aixcūmaxūchi namaā nūxū iyaxu ga guxūma.

34 Rū nūma ga Ngechuchu rū ñanagürü ngīxū: — Pa Chauxacūx, curūme erū cuyaxō. ¡Rū taāēācūma íixū, erū marū naxūxū i curū daawe! —ñanagürü.

35 Rū yexguma íyadexayane, yéma nangugū ga ñuxre ga natanūxūgū ga guma ngutaquēxepatañārū āēxgacū rū ñanagürügū nūxū: —Cuxacū rū marū iyu. ¿Tūxcūñ nūxū cuchixeweecha ya Ngúexēēruñ? —ñanagürügū.

36 Natürü ga Ngechuchu rū tama nūxū nacuáxchañ ga yema duñxūgüarū dexa. Rū yemacèx guma ngutaquēxepatañārū āēxgacūxū ñanagürü: —¡Tāxū i cumuñxū, rū yaxōmare! —ñanagürü.

37 Rū yexguma ga Ngechuchu rū ínayagagū ga Pedru rū Chañtiágu rū Cuáñ ga Chañtiágueneē. Natürü tama nanaxwèxe na texé ga togue nawe ruxīxū.

38 Rū yexguma guma ngutaquēxepatañārū āēxgacūpatawa nangugūgu, rū Ngechuchu nūxū nadau ga na iyacuxcuxū rū poraācū aita naxūeācūma naxauxexū ga duñxūgū.

39 Rū guma ípatagu naxūcu ga Ngechuchu, rū ñanagürü: —¿Tūxcūñ ípicuxcu rū ngēmaācū pexauxe? Ngēma bucū rū tama iyu. Rū ipemare —ñanagürü.

40 Rū nūxū nacugüecüraxūñama ga duñxūgū. Natürü nūma ga Ngechuchu rū ñāxtūwa nanamugū ga guxūma. Rū yema bucūnatücèx naca rū ngīē, rū yema namücūgū, rū namaā nixūcu ga

ínayexmaxűwa ga yema bucü.

⁴¹ Rű ngĩxměxgu nayayauxăchi, rű ñanagűrű ngĩxű: –Tarita cumi –ñanagűrű. Rű ngěma ore rű ñaxűchiga nixĩ:

“¡Inachi, Pa Bucü, ñacharűgű cuxű!” ñaxűchiga nixĩ.

⁴² Rű yexgumatama ga yema bucü ga 12 ga taunecű ngĩxű yexměxcű, rű írűda rű iyaxű. Rű poraăcű naĥaixăchiăĕgű ga duűxűgű.

⁴³ Natűrű ga Ngechuchu rű poraăcű nűxna nanachuxu na taxűemaăma nűxű yaxugűexűcèx ga yema ngupetűxű. Rű ñuxűchi nanamu na ngĩxű naxűweműgűxűcèx ga yema bucü.

6

Nacharėtuwa nayexma ga Ngechuchu (Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

¹ Rű yėma inaxűăchi ga Ngechuchu, rű guma ĩăne ga Nacharėtu ga nawa nayaxűnewatama naxű. Rű norű ngűexűgű rű nawe narűxĩ.

² Rű yexguma ngűxchigaarű ngunexűwa nanguxgu rű inanaxűgű ga na nangűexėĕtaexű ga ngutaquėxepataűwa. Rű yema muxűma ga duűxűgű ga yėma irűxĩnűėxű, rű naĥaixăchiăĕgű. Rű nűgűna nacagűe rű ñanagűrűgű: –¿Ngextá naxcèx nangux i guxűma i ngěma nguxėĕtae? ¿Rű ngextá nanayaxu i ngěma cuèx? ¿Rű ñuxăcű nanaxű i ngěma mexűgű i taxűgű i naxűxű?

³ –¿Taux ěxna ñaă yĩxű i carpinteru i Ngechuchu, i Maríane, ya Chaűtiágu rű Yúche rű Chimáű rű Yudaėneė ixĩcű? ¿Rű taux ěxna i

naēyèxgü rü nuxma tatanügu naxãchiüügüxü? — ñanagürügü. Rü yemacèx ga yema duüxügü rü tama naga naxĩnüēchaũ.

⁴ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: — Wüxi i Tupanaärü orearü uruũ rü guxüwama i duüxügü rü nüxü nangechaüügü. Natürü norü ãñewatama rü natanüxügütanüwatama rü napatawatama rü tama aixcüma nüxü nangechaüügü —ñanagürü.

⁵ Rü yemacèx taxuacüma yéma nanaxü ga muxüma ga mexügü ga Tupanaärü poramaã naxüxü. Rü noxretama ga duüxügü ga idaaweexüxüĩcatama ningögü rü naxcèx nayataanexēögü.

⁶ Rü nabaixãchiãē ga Ngechuchu, yerü yema duüxügü rü tama nüxü nayaxögü.

*Ngechuchu rü norü ngúexügüxü nimugü na nüxü yanaxugüexücèx ga Tupanachiga
(Mt 10.5-15)*

Rü Ngechuchu rü guma ngaicamagüne ga ãñexãcügügu nixügüchigü, rü nayangúexēētanü ga duüxügü.

⁷ Rü naxcèx naca ga yema 12 ga norü ngúexügü, rü inanaxügü ga na namuãxü ga taxrechigü. Rü nüxna nanaxã ga pora na ínawoxüãxücèx ga ngox-ogü.

⁸ Rü nüxna naxãga ga na taxuxüma íyangegüxücèx ga norü namawaxü, rü bai ga choca rü bai ga pãü rü bai ga norü dīēru. Rü nanaxwèxe ga naxnetüxüĩcatama na íyangegüxü.

9 Rū namaã nüxũ nixu na nacuaixcuxũ ga norũ chapatu. Natürũ tama nanaxwèxe ga taxre ga naxchiru na íyangegũxũ.

10 Rū ñanagürũ nüxũ: —Rū ngëxguma wüxi ya ñãnewa wüxi ya ñgu pechocuxgu, jrũ ngëxma pepegũ ñuxmata pema ñuxgu ngema ipexĩächix nawa ya yima ñãne!

11 —Rū ngëxguma ngexnerüüne ya ñãnewa tama meã pexũ nayauxgüchaũgu rü tama pexũ inaxĩnüechaũgu, jrũ ípechoxũ i ngema! Rū ngëxguma ipexĩächigu, jrũ ipenapagü i perü üxaxücutü na ngëmawa nüxũ nacüèxgüxcèx na nataxüchixũ tá i norü poxcu i ngëxguma naguxgu i naãne! —ñanagürũ.

12 Rū yexguma inaxĩächi ga norü ngüexüğü. Rū duüxüğümaã nüxũ nixugüe ga na nüxũ naxoexüxcèx ga nacüma ga chixexũ rü Tupanacèx na nadaugüxcèx.

13 Rū ínanawoxũ ta ga muxüma ga ngoxogü. Rū chixümaã yachagüãcüma nanameëxëë ga muxüma ga idaaweexũ.

*Nayu ga Cuáũ ga baiüxëëruũ
(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)*

14 Rū Ngechuchuchigaxũ naxĩnü ga ãëxgacü ga Erode, yerü guxüwama duüxüğü poraãcü nachiga nidexagü. Rū yexguma ga Erode rü ñanagürũ: —Rū ngëma Ngechuchu nixĩ i Cuáũ i baiüxëëruũ ixĩxũ rü wena namaxũ, rü ngëmacèx nixĩ i nüxũ nangëxmaxũ i pora na naxüãxüxcèx i ngëma taxü i mexü i Tupanaärü poramaã naxüxũ.

15 Natürũ ga togü rü ñanagürügü: —Nuxcümaücü ga orearü uruũ ga Ería nixĩ —ñanagürügü. Rū togü

rü ñanagürügü: —Wüxi i Tupanaärü orearü uruü i nuxcümaügxürüü nixĩ —ñanagürügü.

16 Natürü yexguma yemaxü naxĩnügu ga Erode, rü ñanagürü: —Rü ngẽma Ngechuchu nixĩ i Cuáü ga chorü churaragüxü chidayenaxãxẽchiréxü, rü ñuxma rü wenaxârü namaxü —ñanagürü.

17 Rü yema ñanagürü ga Erode yerü marüchiréx Cuáüxü niyaxu rü poxcupataügu cadenamaã nayachota. Rü yemaãcü nanaxü ngĩgagu ga naxmèx ga Erodía ga naẽneẽ ga Piripimèxchiréx ixĩcü ga ngĩxü napucü ga Erode.

18 Yerü üpaacü ga Cuáü rü Erodemaã ñanagürü: —Tama name i cuxmèxü cuyaxĩxẽẽ i cueneẽmèx —ñanagürü.

19 Rü yemacèx ga Erodía rü poraãcü Cuáüchi ixai rü inaxwèxe ga na yamáãxü, natürü poraãcü ngĩxü naguxcha.

20 Yerü ngĩte ga Erode rü Cuáüxü namuü, yerü nüxü nacuèxchiréx na wüxi ga yatü ga mecü rü üüncü na yĩxü, rü yemacèx nixĩ ga naetüwa nachogüxü. Rü yexguma Cuáüärü orexü naxĩnügu ga Erode, rü naxoegaãẽ, natürü meã nüxü inarüxĩnü.

21 Natürü wüxi ga ngunexü nawa nangu na ngĩxü natauxchaxü na yamáãxüçèx ga Cuáü, ga yexguma Erodearü taunecüarü ngunexüwa nanguxgu rü wüxi ga peta ga taxü naxüxgu naxcèx ga norü ñatügumaẽgüxü ga ãëxgacügü, rü norü churaragüarü ãëxgacügü rü yema Gariréaanecüãx ga corigü ga taxügü.

22 Rü yema petawa iyaxücu ga Erodíaxacü, rü yema petatanüxüpèxewa íyañaãchixüchigüxü. Rü poraãcü norü me iyixĩ ga Erode rü norü

petatanüxügü. Rū yemacèx ga nūma ga ãëxgacü ga Erode rü ñanagürü ngĩxũ ga yema pacü: —¡Choxna naxcèx naca i tacü i cunaxwèxexũ, rü tá cuxna chanaxã! —ñanagürü.

23 Rū aixcūmaxũchi ngĩmaã inaxuneta, rü ñanagürü: —Ngẽxürüxũ i tacü i choxna naxcèx cuçaxũ rü tá cuxna chanaxã, woo ngãxũgu i chorü naãne yixĩgu —ñanagürü.

24 Rū nūxna iyaxügachi, rü ngĩëna iyaca, rü ngĩgürügü: —¡Tacü i cunaxwèxexũ na naxcèx íchaçaxũ? —Ngĩgürügü. Rū ngĩë ngĩxũ ingãxũ, rü ngĩgürügü: —¡Naxcèx ínaca i Cuáũ ya baiũxëëruũëru! —ngĩgürügü.

25 Rū yexgumatama ga yema pacü rü paxa iyaxücu ga ãëxgacüxõtawa rü ngĩgürügü: —Chanaxwèxe i ñuxmatama paxa wüxi ya poratugu choxna cunaxã i Cuáũ ya baiũxëëruũëru —ngĩgürügü.

26 Rū nūma ga ãëxgacü rü poraãcü inayarümaãchi, natürü yema norü petatanüxüpèxewa marü ngĩmaã na inaxunetaxücèx, rü tama ngĩxũ nawomüxëëchaũ.

27 Rū yemacèx ga Erode rü yexgumatama yéma ínapoxcuxüwa nanamu ga wüxi ga churara na naxõtawa nangeaxücèx ga Cuáũëru.

28 Rū poxcupataüwa naxũ ga yema churara, rü Cuáũxũ nidaeru. Rū wüxi ga poratugu ãëxgacüxõtawa nanange ga yema naëru. Rū yema pacüna nanaxã. Rū ngĩma rü ngĩëna iyaxã.

29 Rū yexguma yemaxũ nacuáchigagügu ga norü ngüexũgü ga Cuáũ, rü yéma poxcupataüwa nayayauxgü ga naxũne, rü inayatèxgü.

*Ngechuchu rü nanachibüexêẽ ga 5000 ga yatügü
(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Cu 6.1-14)*

³⁰ Rü yemawena rü yema norü ngúexügü ga yamugüxũ rü Ngechuchumaã nangutaquêxegü. Rü namaã nüxũ nixugüe ga guxũma ga yema naxügüxũ rü yema nanguxêẽtaegüxũ.

³¹ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: — ¡Nuã pexĩ, rü ngĩxã, wüxi i nachica i ngextá taxúema íxãpataxũwa taxĩ, na paxaãchi ngêxma yarüngügüxúcèx! —ñanagürü. Rü yema ñanagürü yerü namu ga duũxügü ga yéma ingugütanücüxũ rü woeguxũ ga togü. Rü yemacèx ga Ngechuchu rü norü ngúexügü rü woo na nachibüexúcèx rü nangechicagü.

³² Rü yemacèx wüxi ga nguegu nichoũ, rü noxrüwama wüxi ga nachica ga taxúema íxãpataxũwa naxĩ.

³³ Natürü muxũma ga duũxügü nüxũ nadaugü ga yexguma inaxĩachigu, rü nüxũ nacuèxgü ga texégü na yĩxũ. Rü yemacèx guxũne ga guma ñãnegücũãx ga duũxügü, rü dauxchitagu nibuxmü rü napêxegu nayayi.

³⁴ Rü yexguma nguewa ínaxüegu ga Ngechuchu, rü nüxũ nadau ga yema muxũma ga duũxügü. Rü nüxũ nangechaütümüügü yerü ñoma carnerugü ga ngearü dauruũãxgüxürü nixĩgü. Rü inanaxügü ga na nangúexêẽãxũ ga muxũma ga norü ore.

³⁵ Rü yexguma marü nayáuanegu, rü norü ngúexügü rü naxcèx naxĩ, rü ñanagürügü: —Marü nayáuanexũchi rü ñaã rü wüxi i nachica i taxúema nagu ãpataxũ nixĩ.

³⁶ —Rü ngêmacèx name nixĩ i ícuyamugü

i duũxũgũ na namapechinũwa ipeagũxũ i duũxũgũxũtawa rũ ãnexãcũgũ ya ngaicam-agũnewa naxĩxũcèx na ngema norũ õnacèx yataxegũxũcèx –ñanagũrũgũ.

37 Natürũ ga Ngechuchu rũ nanangãxũ, rũ ñanagũrũ nüxũ: –¡Pematama penaxũwemũ! –ñanagũrũ. Rũ nümagũ nanangãxũgũ rũ ñanagũrũgũ: –¿Éxna cunaxwèxe i 200 tachinũ i dñeru naguxũ i pãũcèx nüxũ tayataxexũ na ngẽmamaã tanachibũexẽexũcèx? –ñanagũrũgũ.

38 Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ ñanagũrũ nüxũ: –¿Ñuxre i pãũ pexũ nangẽxma? ¡Rũ ípeyadèux! –ñanagũrũ. Rũ yexguma íyadaugũãgu, rũ ñanagũrũgũ nüxũ: –Toxũ nangẽxma i wũximẽẽxpũx i pãũ rũ taxre i choxni –ñanagũrũgũ.

39 Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ duũxũgũxũ namu na ñuxrechigũ nügũxũtawa rütogũxũcèx ga maxètèxewa.

40 Rũ ìnarütogũ ga 100 chigũ rũ 50 chigũ ga duũxũgũ.

41 Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ nanade ga yema wũximẽẽxpũx ga pãũ rũ yema taxre ga choxni. Rũ daxũguxũ ga naãnegu nadawenũãcũma Tupanana moxẽ naxã. Rũ inanabũcu ga yema pãũ, rũ norũ ngũexũgũna nanana na yema duũxũgũxũ yanuãxũcèx. Rũ yema taxre ga choxni rũ ta guxũma ga yema duũxũgũxũ nüxũ nayanuxẽẽ.

42 Rũ guxũma nachibũe ñuxmata meãma nüxũ yangu.

43 Rũ yemawena rũ 12 ga pexchigũ nana-pagũamatama namaã ga yema pãũ rũ choxni ga íyaxũgũxũ.

44 Rū yema yéma pãügü ngõxgüxũ rü 5000 ga yatügü nixĩ.

Dexáétügu nixũ ga Ngechuchu
(Mt 14.22-27; Cu 6.16-21)

45 Rū yemawena ga Ngechuchu rü duũxügüxũ íyamugüyane rü wüxi ga nguegu nayachoũxẽẽ ga norü ngúexügü na yoxni naxtaxaarü tocutüwa Bechaídawa naxĩxũcèx.

46 Rū yexguma duũxügüxũ íyamugüguwena, rü mèxpúnewa naxũ ga Ngechuchu na yéma yayumüxèxũcèx.

47 Rū yexguma marü nachütagu, rü naxtaxaarü ngãxütüwa nayexmagü ga norü ngúexügü. Rū Ngechuchu rü nüxĩcatama dauxchitawa nayaxũãchi.

48 Rū nüxũ nadau na guxchaxũãcüma yaxãgüxũ ga norü ngúexügü, yerü ga buanecü rü nawaama nabuxuchi. Rū yexguma marü yangunechaügu, rü Ngechuchu rü dexáétügu nawe narüxũ. Natürü ñoma nüxũ naxüpetüchaũxürüũ nügü nixĩxẽẽ.

49-50 Rū yexguma norü ngúexügü nüxũ daugügu ga dexáétügu na yaxũxũ, rü nagu narüxĩnüẽ ga wüxi ga naxchiximare na yĩxũ. Rū yemacèx aita naxüe, yerü guxüma nüxũ nadaugü rü poraãcü nañaxĩchiãẽgü. Natürü yexgumatama ga Ngechuchu rü namaã nidexa rü ñanagürü nüxũ: —¡Peporae! Rū chomachirẽxtama chixĩ. ¡Tãxũ i pemuũxũ! —ñanagürü.

51-52 Rū nguegu nixüe, rü inarüxó ga buanecü. Natürü nümagü ga norü ngúexügü rü nañaxĩchiãẽgümare yerü woo nüxũ na nadaugüxũ ga yema mexũ ga Tupanaãrü poramaã

naxüxü ga Ngechuchu ga yexguma yema pã
yamuxëngu, natürü tama nüxna nacuè x-ãchie na
Tupana Nane na yïxü yerü nüxü naguxcha na
yaxögüãxü.

*Yenecharétuanewa Ngechuchu nanameëxë ga
idaaweexü*
(Mt 14.34-36)

⁵³ Rû yexguma marü yanguügu ga naxtaawa,
rû Yenecharétuanewa nangugü. Rû yexma
naxãnacügu nanangaxügü ga naweü.

⁵⁴ Rû yexguma nguewa ínachoügu, rû yexgu-
matama ga duüxügü rû nüxü nicuèxãchitanü ga
Ngechuchu na yïxü.

⁵⁵ Rû yema naãnewa rû guxüne ga ïgüwa
nabuxmü ga yema duüxügü. Rû yexguma
nüxü nacuèxgügu ga ngextá na nayexmaxü ga
Ngechuchu, rû yema norü caruügügu naxcèx
nanagagü ga idaaweexü.

⁵⁶ Rû guxüwama ga ngextá íyanguchigüxüwa
ga Ngechuchu, ga ïãnexãcügüwa rû ïãnegü
ga itaxünewa, rû ïãnepechinüwa, rû yexma
itamüpechinügu naxcèx nayamugü ga idaaweexü.
Rû nüxü nacèèxügü na tama nüxna nachúxãxücèx
na naxchirupechinügu mare yangögügüxücèx. Rû
guxüma ga yema nüxü ingögüexü, rû naxcèx
nitaanegü.

7

*Tacü nixi i Tupanapëxewa duüxügüxü chix-
exëxü*
(Mt 15.1-20)

1 Rū Ngechuchucèx naxĩ ga Parichéugü namaã ga ñuxre ga ngúexẽẽruũgü ga mugüwa nguxẽẽtaegüxũ ga Yerucharéüwa ne ìxũ.

2 Rū yexguma ñuxre ga Ngechuchuarü ngúexũgüxũ nadaugügu ga tama Yudíugücüma na yanguxẽẽgüxũ, rü tama Yudíugü yauxmẽxgüxũrüü na nayauxmẽxgüxũ naxüpa na nachibüexũ, rü chixri nachiga nidexagü.

3 Yerü nümagü ga Parichéugü rü guxüma ga togü ga Yudíugü rü nagu naxĩ ga norü oxigücüma na nayauxmẽxiraxũ na yemaãcü Tupanapẽxewa nügü yamexẽẽgüxũ naxüpa ga na nachibüexũ.

4 Rū ngẽxguma taxepataüwa ne naxĩxgu ga nümagü rü tama nachibüe ega tama ngẽmaãcü nügü nayauxmẽxiragu. Rū nangẽxma i muxüma i togü i nuxcümaũxũ i nacümagü. Rū ngẽmacèx nagu naxĩ i ngẽma nacümagü na Tupanacèx nayauxgüãxũ i norü pochiyugü rü basugü rü paneragü rü pechicaxügü.

5 Rū yemacèx ga yema Parichéugü rü ngúexẽẽruũgü rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Tüxcüũ i curü ngúexügü i tama nagu naxĩxũ i ngẽma tórü oxigücüma rü tama toma tayauxmẽxgüxũrüü nayauxmẽxgüxũ naxüpa na nachibüexũ? —ñanagürügü.

6 Natürü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü: —Pa Duũxügü ya Pegü Naxaixcümarauũgüxe, rü aixcüma pechiga nixĩ ga yema ore ga nuxcümaũcü ga Tupanaãrü orearü uruũ ga Ichaxía ümatüxũ ga ñaxũ:

“Ñãã duũxügü rü naãxmaãmare choxũ nicuèxüũgü, natürü naãẽwa rü tama chaugu narüxĩnüe.

7 Rū taxuwama name na ngẽmaãcũ natüçexma choxũ yacuèxüügüxũ. Erü guxũma i ngẽma norü nguxẽetae rü yatügüarü mugümare nixĩ, rü tama aixcũma chorü mu nixĩ”, ñaxũ.

8 –Rü pema i ñuxma rü aixcũma nüxũ perüxoe i Tupanaãrü mugü na nagu pexĩxüçex i ngẽma duüxügüçumamare ixĩxũ –ñanagürü.

9 Rū yexgumarüũ ta ñanagürü nüxũ: – Pema rü penangexrü i Tupanaãrü mugü na pecümagügutama pexĩxüçex.

10 –Yerü ga Moĩché rü ñanagürü:

“¡Tüxũ nangechaũ ya cunatü rü cue!”

ñanagürü. Rū ñanagürü ta:

“Texé ya tümanatümaã rü ëxna tümaẽmaã chixexũ ixugüxe, rü ãëxgacü tá tümamaã nanaxuegu na tayuxüçex”,

ñanagürü.

11 –Natürü pema rü ñaperügügü:

“Marü name ega wüxi ya yatü nanatüxũ rü naẽxũ ñaxgu: ‘Taxucürüwama chorü ngẽmaxũmaã cuxũ charüngüxẽẽ, erü guxũma i chorü ngẽmaxũ rü marü Tupanana chanaxã’,” ñaxgu.

12 –Rü ngëxguma texé ngẽma ñagügu, rü pexçex rü marü namexũ na tama tümanatüxũ rü tümaẽxũ tarüngüxẽẽxũ.

13 –Rü ngẽmaãcũ ipeyanaxoxẽẽ i Tupanaãrü mugü, na nagu pexĩxüçex i pecümagütama i togüwa pexüexẽẽxũ. Rū ngëxgumarüũ ta muxũma i to i pecümagü i ngẽmarüũ ixĩxügu pexĩ –ñanagürü.

14 Rū yexgumawena duüxügüçex naca ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxũ: –¡Meã choxũ iperüxĩnũ, rü nüxũ pecuá i ñaã chorü ore!

15 –Rü taxuŭma i tacü i düxétüwa ne ũxŭ rü taèxwa ixücuxŭ nixĩ i Tupanapêxewa tüxŭ chixexêxŭ. Natürü ngêma taãêwa ne ũxŭ, rü ngêma waxi nixĩ i tüxŭ chixexêxŭ i Tupanapêxewa.

16 –Rü ngêxguma pixächixêgu, jrü nüxŭ pexĩnüê i ngêma ore! –ñanagürü.

17 Rü yexguma Ngechuchu duŭxŭgüna ixŭgachigu rü İpatagu naxücuxgu, rü norü ngúexŭgü nüxna nacagü nachiga ga yema nguxêtae.

18 Rü nüma rü ñanagürü nüxŭ: –¿Pema rü ta êxna tama nüxŭ pecuèxéga i ngêma? ¿Éxna tama i nüxŭ pecuáxŭ na taxuŭma i tacü i düxétüwa ne ũxŭ rü taèxwa ixücuxŭ yíixŭ i Tupanapêxewa tüxŭ chixexêxŭ?

19 –Erü guxŭma i ngêma düxétüwa ne ũxŭ rü taèxwa ixücuxŭ, rü tama taãêwa nangu. Natürü taanüwa naxŭmare na yixcama taxünewa ínaxŭxŭcèx –ñanagürü. Rü yemaäcü nüxŭ nixu na guxŭma i õna rü namexŭ na nangõxŭ.

20 Rü ñanagürü ta: –Rü ngêma duŭxŭãêwa ne ũxŭ, rü ngêma waxi nixĩ i Tupanapêxewa nachixexêxŭ.

21-22 –Erü norü aixepewa i naãêwa nixĩ i ne naxŭxŭ i muxŭma i chixexŭgü. Rü ngêma nixĩ i chixexŭgu na naxĩnüxŭ, rü naxŭneärü ngúchaŭwe na naxŭxŭ, rü na nangŭxŭ, rü na namáêtaxŭ, rü naĩ i ngemaã na inapexŭ, rü togüarü ngêmaxŭ na nüxŭ nanguchaŭxŭ, rü chixexŭ na naxŭxŭ, rü na yadoratèxáxŭ, rü chixexŭ i nacümagügu na naxãũxŭ, rü na yaxãũxãchiwèxexŭ, rü na naxoregütèxáxŭ, rü nügü na yacuèxüxŭ, rü tama meã naãêxŭ na nacuáxŭ.

23 –Rü guxŭma i ngêma chixexŭgü rü duŭxŭärü

aixepewa nixĩ i ne naxĩxũ, rü ngẽma nixĩ i Tupanapẽxewa nachixexẽẽxũ —ñanagürü.

Wüxi ga ngecü ga to ga nachiuãnecũãx ga Ngechuchuaxũ yaxõcüchiga
(Mt 15.21-28)

²⁴ RÜ yemawena rü ñãne ga Tiru nawa yexmaxũ ga naãnewa naxũ ga Ngechuchu. RÜ yéma wüxi ga İpatawa nangu, natürü tama nanaxwẽxe na texé nüxũ cuáxũ ga yéma na nanguxũ. Natürü taxuacüma nügü inicux.

²⁵ RÜ paxama nüxũ icuáchiga ga wüxi ga nge ga ngĩxácüwa ngoxo yexmèxcü. RÜ yéma ixũ, rü Ngechuchupẽxegu iyacaxãpũxũ.

²⁶ RÜ yema nge rü to ga nachiuãnecũãx ga Chiropeníchiucũãx iyixĩ. RÜ Ngechuchucèx iyaxũ, rü nüxũ icèèxũ na ngĩxácüwa İnatèxüchiãxücèx ga yema ngoxo.

²⁷ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü ngĩxũ: — Name nixĩ i taxacügüxũxĩra tachibüexẽẽ. Erü tama name i taxacügüna tanayaxu i norü õna na airugüna naxãxücèx —ñanagürü. [Rü yema ñanagürü yerü nümagü ga Yudiugü rü nügü nixugüe na Tupanaxácügüxüchi yixĩgüxũ rü yema togü rü ñoma airugürüü na yixĩgüxũ.]

²⁸ Natürü ngĩma ga yema nge rü inangãxũ, rü ngĩgürügü: —Aixcüma nixĩ i curü ore, Pa Corix, natürü woo airugü rü ta nanangõx i ngẽma õnatüchi i mechatüügu nayixẽẽxũ i ngẽma İpataarü yoraxacügü —ngĩgürügü.

²⁹ RÜ yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü ngĩxũ: —Aixcüma name nixĩ i ngẽma nüxũ quix-

uxũ. Rũ marũ name i cutaegu, erũ ngẽma ngoxo rũ marũ ínaxũxũ ngĩwa i cuxacũ —ñanagũrũ.

³⁰ Rũ yexguma ngĩpatawa nanguxgu ga yema ngecũ, rũ yema ngĩrũ ngĩrũcarewa ngĩxũ iyanguẽũ ga ngĩrũ bucũ. Natũrũ marũ ngĩxna ínaxũxũ ga yema ngoxo.

Ngechuchu nanamexẽẽ ga wũxi ga yatũ ga ngauchixẽcũ rũ moxũcũ

³¹ Rũ Tiruanewa nataegu ga Ngechuchu. Rũ Chidãũrũ ãnewa naxũpetũ, rũ ñuxũchi Decaporĩchiuaneãrũ ãnegũwa rũ ta naxũpetũ rũ ñuxmata Garirẽaaneãrũ naxtaawa nangu.

³² Rũ yẽma naxũtawa nanagagũ ga wũxi ga yatũ ga ngauchixẽcũ rũ moxũcũ, rũ nũxna naxcẽx nacagũ ga nũxũ na yangõgũxũcẽx.

³³ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ noxrũwama duũxũgũna nanaga. Rũ naxmachixẽgu nixuxmẽx, rũ naxbũxágũmaã nũgũ yawaixmẽxẽẽãcũma norũ conũgu ningõgũ.

³⁴ Rũ yemawena rũ daxũ nadawenũãcũma yaxna narũngũ, rũ guma yatũxũ ñanagũrũ: —Epẽta —ñanagũrũ. Rũ ngẽma rũ: “¡Ingoxna!” ñaxũchiga nixĩ.

³⁵ Rũ yexgumatama ningoxnamachixẽ ga guma ngauchixẽcũ, rũ norũ conũ rũ marũ narũme rũ meã nidexa.

³⁶ Rũ Ngechuchu rũ duũxũgũxũ namu na taxũemaãma nũxũ yaxugũexũcẽx. Natũrũ yexguma yexeraãcũ duũxũgũna nachũxãgu ga na taxũemaãma nũxũ yaxugũexũcẽx ga nachiga rũ yexeraãcũ nũxũ nixugũeama.

³⁷ Rũ porãcũ nabaixãchiãẽgũ ga duũxũgũ, rũ ñanagũrũgũ: —Meãma nanaxũ i guxũma rũ woo

ngauchixëgüxü rü nayangoxnamachixëgüxëë, rü
ngeëxgüxü rü nayadexagüxëë —ñanagürügü.

8

Ngechuchu nanachibüexëë ga 4000 ga duïxügü (Mt 15.32-39)

¹ RÜ wüxi ga ngunexügu wenaxârü naxcèx
naxïtaquëxe ga muxüma ga duïxügü, rü nüxü
nataxuma ga norü ònagü. RÜ Ngechuchu rü norü
ngúexügücèx naca, rü ñanagürü nüxü:

² —Choxü nangechaütümügü i ñaã duïxügü,
erü marü tomaëxpüx i ngunexü nuã chauxütawa
nangëxmagü, rü nataxuma i nawemü i
nangoxgüxü.

³ —Rü ngëxguma chi ngëmaãcümare íchayamugügu,
rü chi ngürüãchi namagu tá nayaturae, erü
nümamaxgü rü yaxüwama ne naxï —ñanagürü.

⁴ RÜ norü ngúexügü rü nanangãxügü, rü
ñanagürügü: —¿Natürü ñuxãcü tá tanachibüexëë
i núma i ngextá taxúema íxãpataxüwa? —
ñanagürügü.

⁵ RÜ Ngechuchu nüxna naca, rü ñanagürü: —
¿Ñuxre i pãü pexü nangëxma i pemax? —ñanagürü.
Rü nümagü nanangãxügü, rü ñanagürügü: —Toxü
nangëxma i 7 i pãü —ñanagürügü.

⁶ RÜ ñuxüchi ga Ngechuchu rü duïxügüxü namu
na ñaxtüanewa natogüxücèx. RÜ nanade ga yema 7
ga pãü, rü Tupanana moxë naxã. RÜ ñuxüchi inan-
abücu, rü norü ngúexügüna nanana. RÜ nümagü rü
duïxügüxü nayanu.

7 Rū nūxŭŭ nayexma ta ga ñuxre ga choxnixãcŭgŭ. Rū Ngechuchu rŭ Tupanana moxē naxã, rŭ ñuxŭchi norŭ ngúexŭgŭxŭ namu na iyanuãxŭcèx.

8 Rū guxŭma ga yema duŭxŭgŭ rŭ meãma nachibŭe ñuxmata meã nūxŭ yangu. Rū yexguma rŭ ta 7 ga pexchi nanapagŭ namaã ga yema íyaxŭgŭxŭ.

9 Rū yema duŭxŭgŭ ga yéma chibŭexŭ rŭ maneca 4000 nixĩ. Rū yemawena ga Ngechuchu rŭ duŭxŭgŭxŭ ínimugŭ.

10 Rū ñuxŭchi wŭxi ga nguegu nixŭe namaã ga norŭ ngúexŭgŭ, rŭ Damanŭtaanewa naxŭ.

Parichéugŭ naxcèx ínacagŭ ga wŭxi ga cuèxruŭ ga Tupanaãrŭ poramaã ŭxŭ

(Mt 16.1-4; Lc 12.54-56)

11 Rū Ngechuchuxŭtawa nangugŭ ga Parichéugŭ, rŭ inanaxŭgŭe ga na namaã yaporagatanŭcŭŭxŭ. Rū nŭxna nacagŭe na nŭxŭ nŭxŭ nadauxēxŭcèx ga wŭxi ga cuèxruŭ ga Tupanaãrŭ poramaã naxŭxŭ, na yemaãcŭ nŭxŭ naxŭgŭxŭcèx, rŭ nŭxŭ nacuèxgŭxŭcèx ngoxi aixcŭma Tupana Nane yĩxŭ.

12 Rū Ngechuchu rŭ poraãcŭ yaxna narŭngŭ, rŭ ñanagŭrŭ: —¿Tŭxcŭŭ i ñaã duŭxŭgŭ naxcèx ínacagŭ i wŭxi i cuèxruŭ i Tupanaãrŭ poramaã ŭxŭ? Rū aixcŭma pemaã nŭxŭ chixu rŭ bai i wŭxi i cuèxruŭ tá nŭxŭ chawēx —ñanagŭrŭ.

13 Rū yema ñaxguwena, rŭ nŭxna yéma nixŭ ga yema duŭxŭgŭ. Rū wenaxãrŭ nguegu nixŭe rŭ naxtaxaarŭ tocutŭwa naxŭ.

Parichéuarŭ pãũãrŭ puxēẽruŭchiga

(Mt 16.5-12)

14 Natürü ga norü ngúexügü rü nüxü inayarüngümaẽ ga norü õna na íyangegüxü, rü wüxixicatama ga pãu nüxü nayexma ga nguewa.

15 Rü yexguma ga Ngechuchu rü nayaxucuxëgü, rü ñanagürü nüxü: —¡Dücèx, pexuãẽ naxcèx i Parichéugüarü rü Erodearü pãũârü puxëẽruü! — ñanagürü.

16 Rü yema norü ngúexügü rü inanaxügüe na nügümaã ñagüxü: —Ngẽma ñanagürü tüxü erü tama tawemü ta ítingegü —ñanagürügü.

17 Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nacuèxama na yema ñagüxü, rü yemacèx ñanagürü nüxü: — ¿Tüxcüü “Tangearü õnaãx”, ñaperügügü? ¿Éxna ñuxma rü ta tama nüxü pecuèxgüéga rü tama nüxü picuèxãchitanü i ngẽmachiga? ¿Éxna pexcèx naxë i ngẽma?

18 Pema rü pexãxëtügüchirëx, ¿rü ñuxãcü i tama nüxü pedauxü? Rü pexãxmachiçëgüchirëx, ¿rü ñuxãcü i tama nüxü pexĩnüëxü? ¿Rü éxna tama nüxna pecuèxãchie ga yexguma chayamuxëëgu ga yema pãu rü choxni?

19 —Rü yexguma yema 5000 ga duüxügüxü chayanuxgu ga yema wüximëëxpüx ga pãu, ¿rü ñuxre ga pexchigü yĩxü ga napagücü ga yexguma penadexgu ga yema íyaxügüxü? —ñanagürü. Rü nümagü nanangãxügü rü ñanagürügü: —Rü 12 ga pexchigü —ñanagürügü.

20 Rü ñuxüchi ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Rü yexguma yema 4000 ga duüxügüxü chayanuxgu ga yema 7 ga pãu, ¿rü ñuxre ga pexchigü yĩxü ga napagücü ga yexguma penadexgu ga yema íyaxügüxü? —ñanagürü. Rü nanangãxügü rü

ñanagürügü: —7 ga pexchigü —ñanagürügü.

²¹ Rū yexguma rü ñanagürü nüxŭ: —¿Rū ñuxma rü ta taütama nüxŭ pecuèxgüégaxŭ na Parichéugücüma rü Erodecüma i chixexŭchiga yŭxŭ i ngēma pãũärü puxēẽruũgu pemaã chixuxŭ? —ñanagürü.

Ngechuchu rü nanamexēẽ ga wüxi ga ngexetücü ga Bechaídaawa

²² Rū yemawena rü Bechaídaarü ñãnewa nangugü. Rū yéma Ngechuchuxŭtawa nanagagü ga wüxi ga ngexetücü. Rū nüxŭ nacèexŭgü na nüxŭ yangögŭxŭcèx.

²³ Rū Ngechuchu rü guma ngexetücümèxègu nayayauxãchi, rü ñãneärü yéamaxŭra nanaga. Rū yéma naxbüxágümaã nayawaixetüxèẽ, rü ñuxŭchi naxètügu ningögü, rü nüxna naca ngoxi marü tacŭxŭ nadau.

²⁴ Rū yexguma ga guma ngexetücü rü inanaxügü ga na yadauchixŭ. Rū ñanagürü: —Nüxŭ chadau i duŭxŭgü i ñoma naĩgü i ixŭxŭnerüŭ ixŭgŭxŭ —ñanagürü.

²⁵ Rū yexguma ga Ngechuchu rü wenaxärü naxètügu ningögü. Rū nüma ga guma yatü rü meãma inadawenü. Rū yemaãcü naxcèx nitaane rü meãma naxcèx nangox ga guxŭma.

²⁶ Rū yemawena ga Ngechuchu rü napatawa nanamu. Rū namaã nüxŭ nixu na tama ñãnecèx nataeguxŭ.

*Pedru nüxŭ nixu rü Ngechuchu nixŭ ya yima
Tupana nüxŭ unetacü ya Cristu
(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)*

27 Rū yemawena rū Checharéa ga Piripuanewa yexmane ga ñānexācūgūwa naxū ga Ngechuchu norū ngúexūgūmaā. Rū namawa rū Ngechuchu rū norū ngúexūgūna naca, rū ñānagürü nüxū: —¿Ñuxū ñagūxū i duūxūgū i chauchiga na texé chíxū i chomax? —ñānagürü.

28 Rū norū ngúexū nanangāxūgū rū ñānagürügū: —Nangēxma i duūxūgū rū:

“Cuāū ya baiūxēēruū quixī”, ñagūxū, rū togū i:

“Ería quixī”, ñagūxū, rū togū rū:

“Wūxi ga nuxcūmaūcū ga Tupanaārū orearū uruū quixī”, ñagūxū —ñānagürügū.

29 Rū yexguma Ngechuchu rū nüxna naca rū ñānagürü: —¿Rū pema i ñuxū ñapegūgūxū choxū na texé chíxū? —ñānagürü. Rū Pedru nanangāxū rū ñānagürü: —Cuma nixī i Cristu i Tupana cuxū unetacū quiūxū —ñānagürü.

30 Rū yexguma ga Ngechuchu rū norū ngúexūgūxū namu na taxúemaāma nüxū yaxugūexūcèx ga yema ore ga nachiga.

*Ngechuchu nanaxunagū ga norū yuchiga
(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)*

31 Rū yemawena rū Ngechuchu inanaxūgū ga norū ngúexūgūmaā nüxū na yaxuxū ga tacū tá nüxū na üpetūxū. Rū ñānagürü nüxū: —Choma i Tupana Nane na duūxūxū chíxū, rū poraācū ngúxū tá chinge. Rū choxū tá naxoxgū i Yudiūgūarū āēxgacūgūerugū, rū paigūarū āēxgacūgū, rū ngēma ngúexēēruūgū i Moīchēarū mugūwa nguxēētaegūxū. Rū tá choxū nimèxgū, natürü tomaēxpūx i ngunexūgu rū wena táxarū chamaxū —ñānagürü.

³² Rū yema ore rū meãma namaã nanangoxëë. Natürü yexguma ga Pedru rū nüxĩca noxrüwama Ngechuchuxũ naga, rū inanaxügü ga na naxucuxëãxũ na tama yemaãcü yadeaxüçex.

³³ Natürü ga Ngechuchu rū nadauegu, rū norü ngúexügüxũ nadawenü. Rū Pedruxũ nanga, rū ñanagürü: —¡Choxna ixügachi, Pa Chatanáx! Cuma rū tama Tupana nagu rüxĩnüxügu curüxĩnü, erü yatügü nagu rüxĩnüxügumare nixĩ i curüxĩnüxũ — ñanagürü.

³⁴ Rū yexguma ga Ngechuchu rū norü ngúexügüçex rū duüxügüçex naca. Rū ñanagürü nüxũ: —Rū ngëxguma texé chowe rüxüxchaügu, jécü nüxũ tarüxo i tümaãrü ngúchaü, rū ñoma wüxi i curucha ngĩxũ tayaxuxürüü namaã tapora i guxüma i ngúxũ i chauxcèx tingexũ, rū chowe tarüxũ!

³⁵ —Erü yixema tügü maxëchaxëëchaüxë rū tá tayu. Natürü yixema chaugagu rū ore i mexügagu yuxe, rū aixcüma tá tamaxũ.

³⁶ —¿Rü tacüwa nüxũ namexũ ya yatü ega ngëxguma nayauxãgu i guxüma i ñoma i naãneãrü ngëmaxügü, natürü norü maxũ iyanatauxëëgu?

³⁷ —Rü ngëxgumarüü ta, ¿rü ñuxre i dñeru iyangu na ngëmamaã naxcèx nataxexũ i norü maxũ i wüxi ya yatü?

³⁸ —Rü ngëxguma texé i ñaã duüxügü i pecaduãxgüxũ i tama yaxõgüxüpëxewa chauxcèx taxãnegu rū naxcèx taxãnegu i chorü ore, rū choma i Tupana Nane i duüxüxũ na chiixũ rū tá ta tümacèx chaxãne i ngëxguma Chaunatuãrü poramaã rū norü orearü ngeruügü i daxüçüãx i üünegüxümaã wenaxãrü núma chaxüxgu.

9

¹ Rū yexgumarũ ta ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Aixcūma pemaã nüxũ chixu rü ñuxre i duũxũgü i nuã ngẽxmagũxũ rü tãütáma nayu ñuxmatáta nüxũ nadèux na ñuxãcü ãẽxgacü ya poracü na yiixũ ya Tupana —ñanagürü.

*Ngechuchu rü toraxũãcü nangox
(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)*

² Rū 6 ga ngunexũguwena rü Ngechuchu rü wüxi ga mèxpúnewa naxũ. Rū ínayagagü ga Pedru rü Chaũtiágu rü Cuáũxĩcatama. Rū yéma yema ngúexũgüpẽxewa toraxũãcü nangox ga Ngechuchu.

³ Rū niyauracüü ga naxchiru rü nacómüxũchi. Rū nataxuma i yauxchiruxũ i nüxũ cuáxũ na ngẽmaãcü nacómüxẽãxũ.

⁴ Rū nüxũ nadaugü ga Ería rü Moĩché ga yéma Ngechuchumaã idexagũxũ.

⁵ Rū yexguma ga Pedru rü ñanagürü Ngechuchuxũ: —Pa Ngúexẽẽruũx, namexẽchi nixĩ na nuã ingẽxmagũxũ. Rū tá tanaxü ya tomaẽxpüx ya düxenü, rü wüxi ya cuxcèx, rü naĩ ya Moĩchécèx, rü naĩ ya Eríacèx —ñanagürü.

⁶ Rū yema na poraãcü nañaxĩchiãẽgũxũ ga yema ngúexũgü, rü yemacèx ga Pedru rü tama nüxũ nacüèx ga na ñuxũ ñaxũ.

⁷ Rū yexgumatama wüxi ga caixanexũ ínaruĩ, rü natanügu nayangẽixema. Rū yema caixanexũwa inanaxũ ga wüxi ga naga ga ñaxũ: —Daa nixĩ ya Chaune ya nüxũ changechaũxũchicü. ¡Rü nüxũ iperüxĩnüé! —ñaxũ.

8 Rū yexgumatama nügücüwagu ínadaueguãchitanü, rü taxúexüma ga toguexü nadaugü, rü Ngechuchuxüĩcatama.

9 Rū yexguma ínaxĩgügu nawa ga guma mèxpüne, rü Ngechuchu nüxna naxãga ga taxúemaãma na nüxü yaxugüexü ga yema yema nüxü nadaugüxü, ñuxmatáta yuwa ínadxgu ga nümax.

10 Rū yemacèx ga yema ngúexügü rü bexma nüxü nacuéxgü ga yema nüxü nadaugüxü. Natürü nügüna nacagü ga tacüchiga na yĩxü ga:

“Yuwa ínadxgu”, ñaxü.

11 Rū ñuxüchi ga yema ngúexügü rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü i ngúexëeruügü i ore i mugüwa ngüxëëtaegüxü rü ñanagürügü:

“Ería tá nixĩ ya nüxĩra cuxüpa núma ücü?” ñanagürügü.

12 Rū Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma nixĩ i Ería na nüxĩra núma naxüxü na chauxüpa namexëëaxücèx i guxüma. ¿Natürü tüxcüü i ore i ümatüxüwa i ñaxü:

“Rü Tupana Nane ya duüxüxü ixĩcü rü tá ngúxü ninge, rü duüxügü rü tá nüxü naxoe”, ñaxü?

13 Natürü i choma rü pemaã nüxü chixu, rü Ería rü marü núma naxü. Natürü ga duüxügü rü nümagü nanaxwèxegüxüãcüma poraãcü chixri namaã natchopetü, yexgumarüü ga ore ga ümatüxüwa nüxü yaxuxürüü —ñanagürü.

Ngechuchu nanamexëë ga wüxi ga buxü ga ngoxo nawa yexmaxü

(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)

14 Rū yexguma yema togü ga norü ngúexügütanüwa nangugügu, rü yéma nüxü nadaugü ga muxüma ga duüxügü ga yema ngúexügüxü íchomaëguâchixü. Rū ñuxre ga ngúexëeruügu ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü, rü yéma niporagatanücüü namaã ga yema ngúexügü.

15 Rū yexguma Ngechuchuxü nadaugügu ga yema muxüma ga duüxügü, rü poraãcü nabaixãchiãëgü. Rū guxüma naxcèx nibuxmü na nüxü yanamoxëgüxüçèx.

16 Rū nüma ga Ngechuchu rü nüxna naca, rü ñanagürü nüxü: —¿Tacü nixí i pema namaã naxcèx ípiporagatanücüüxü? —ñanagürü.

17 Rū wüxi ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxü rü nanangãxü, rü ñanagürü: —Pa Ngúexëeruüx, nuã cuxcèx tüxü chaga ya chaune, erü tümawa nangëxma i wüxi i ngoxo i tüxü ngegaxëëxü.

18 —Rü ngextá ítangëxmaxüwa rü ngëxma tüxü yaxüxgu rü waixüümüãnegu tüxü naña. Rū tarüchièx, rü tixüxchapüta, rü ngëxma tiyuãchi. Rū marü nüxü chacèèxü i curü ngúexügü na tümawa ínatëxüchiãxüçèx i ngëma ngoxo, natürü tama nüxü inaxñü —ñanagürü.

19 Rū Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü: —Pa Duüxügü i Tama Yaxögüxü, ¿ñuxgurátata i pemaã chanuxmaxü rü yaxna pemaã chaxñüxü? ¡Nuã penaga ya yima bucü! —ñanagürü.

20 Rū Ngechuchuxütawa nanagagü ga guma bucü. Natürü yexguma Ngechuchuxü nadëuxgu ga yema ngoxo, rü guma bucüxü naxü ga na

yayuãchixẽẽãxũ. Rũ yexma ñaxtũanegu nayangu. Rũ yexma nidixegugũ, rũ narũchièx.

21 Rũ Ngechuchu rũ guma bucũnatũna naca, rũ ñanagũrũ: —¿Rũ ñuxgumama nixĩ ga naxcèx inaxũgũxũ ga yema? —ñanagũrũ. Rũ guma bucũnatũ nanangãxũ rũ ñanagũrũ: —Nabuxgumamatama.

22 Rũ muẽxpũxcũna i ngẽma ngoxo rũ ùxũxetũgu rũ dexágu nanañaũxũ na ngẽmaãcü yamáãxũcèx. Rũ ngẽmacèx ega cumaã nanguxũgu na tacũ toxcèx cuxũxũ, ¡rũ cuxũ tangechaũtũmũũgũ, rũ toxũ rüngũxẽẽ! —ñanagũrũ.

23 Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ ñanagũrũ nüxũ: —¿Rũ tũxcũũ “ega chomaã nanguũxgu”, ñacurũgũ? Erũ guxũma natauxcha tũmacèx ya yixema yaxõxè —ñanagũrũ.

24 Rũ yexguma ga guma bucũnatũ rũ tagaãcü ñatarũgũ: —Chayaxõ. ¡Choxũ rüngũxẽẽ na yexeraãcü chayaxõxũcèx! —ñatarũgũ.

25 Rũ yexguma Ngechuchu nüxũ dèuxgu na muxũma ga duũxũgũ marũ yexma ngutaquẽxexũ, rũ nananga ga yema ngoxo. Rũ ñanagũrũ nüxũ: —Pa ngoxo i Ngegaxẽẽruũ rũ Ngauchixẽẽẽruũx, ¡choma cuxũ chamu na nawa ícuxũxũxũ ya daa bucũ, rũ tagutáma wena nagu cuyaxũcuxũ! —ñanagũrũ.

26 Rũ yexguma ga yema ngoxo rũ aita naxũ, rũ wenaxãrũ guma bucũxũ niyuãchixẽẽ. Rũ ñuxũchi nawa ínaxũxũ, rũ ñoma nayuxuchixũrũũ yéma nanatèx. Rũ yemacèx ga muxũma ga duũxũgũ rũ ñanagũrũgũ: —Marũ nayuxuchi nixĩ —ñanagũrũgũ.

27 Natürũ ga Ngechuchu rũ naxmẽxgu nayayauxãchi, rũ ínadaxẽẽ. Rũ nüma ga guma

bucü rü inachi.

²⁸ Rû yemawena ga Ngechuchu rü wüxi ga ĩpatagu nayaxücu namaã ga norü ngúexügü. Rû yéma nüxĩca nüxna nacagü, rü ñanagürügü nüxü: — Pa Corix, ¿tüxcüü i toma rü taxuacüma ítanatèxüchi i ngêma ngoxo? —ñanagürügü.

²⁹ Rû Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: — Tama ngêmaãcümare ítanatèxüchi i ngêmarüü ixĩxü i ngoxo. Natürü tanaxwèxe i Tupanana tanaxuaxü i tórü yumüxëwa na nüma ínatèxüchiãxüçèx. Rû ngêmaãcüxicatama nixĩ i ínaxüxüxü —ñanagürü.

Ngechuchu ru wenaxãrü nanaxunagü ga norü yuchiga

(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)

³⁰⁻³¹ Rû yéma inaxĩachi rü Gariréaanewa nachopetü. Natürü ga Ngechuchu rü tama nanaxwèxe ga texé nüxü na cuáxü ga na yéma nayexmaxü, yerü norü ngúexügüxü ínangúexëê. Rû ñanagürü nüxü: —Tupana Nane ya duüxüxü ixĩcü, rü duüxügü tá nayayauxgü rü tá nayamèxgü. Natürü tomaëxpüx i ngunexügu rü wena tá ínarüda —ñanagürü.

³² Natürü ga nümagü rü tama meã nüxü nacuèxgü ga tacüchiga na yĩxü ga yema ore, rü namuë ga nüxna na nacagüexü.

¿Texé tá tixĩ ya guxããrü yexera ixĩxë?

(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

³³ Rû Capernáũãrü ĩãnewa nangugü. Rû yexguma ĩxwa nayexmagügu, rü Ngechuchu nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Rü tacü nixĩ ga pegümaã naxcèx piporagaetanüxü ga namawa? —ñanagürü.

³⁴ Natürü ga nümagü rü nangeëxgümare, yerü ga namawa rü nachigagu nügümaã niporagaetanü ga texé tiixü ga natanüwa rüyexeramaëxë.

³⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ínarüto, rü naxcèx naca ga yema 12 ga norü ngúexügü, rü ñanagürü nüxü: —Rü ngëxguma texé naxwèxegu na guxãetüwa na taxüxü, rü name nixĩ i noxri rü guxãärü ñaxtümaëwa tügü taxüxëë na guxãärü ngüxëëruü tiixü —ñanagürü.

³⁶ Rü yemawena rü norü ngãxütanügu nayachixëë ga wüxi ga buxü. Rü ñuxüchi nachacüügu yayauxãchiãcüma ñanagürü:

³⁷ —Rü texé ya chauégagu meã nayaxúxe i wüxi i buxü i ñaarüü, rü choxü nixĩ i tayaxuxü. Rü texé ya choxü yaxúxe, rü tama choxüxĩcatama tayaxu, natürü yima núma choxü mucü ya Chaunatüxü rü ta nixĩ i tayaxuxü —ñanagürü.

*Texé ya tama taxchi aixe rü torü ngüxëëruü tixĩ
(Mt 10.42; Lc 9.49-50)*

³⁸ Rü yexguma ga Cuáü rü ñanagürü nüxü: — Pa Ngúexëëruüx, nüxü tadau ga wüxi ga yatü ga cuégagu ngoxogü íwoxüxü. Natürü toma nüxna tanachuxu ga yema, yerü tama tatanüxü nixĩ ga nümax —ñanagürü.

³⁹ Natürü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü: —Tama name i nüxna na penachuxuxü. Erü texé ya chauégagu naxúxe i wüxi i mexü i Tupanaärü poramaã üxü, rü taxucürüwama yixcama chixri chauchiga tidexa.

⁴⁰ Erü texé ya tama taxchi aixe, rü tórü ngüxëëruü tixĩ.

41 Rū texé ya woo wüxitama i pochiyuãcu i dexá pexna ãxê naxcèx na chorü duũxügü pixĩgüxũ, rü aixcüma pemaã nüxũ chixu rü tá tüxũ nangẽxma i tümaãrũ ãmare –ñanagürü.

*Naxãücüma nixĩ na pecadugu inguxũ
(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)*

42 Rū ñanagürü ta: –Texé ya pecadugu nanguxẽxẽ i wüxi i ñaã buxügü i choxũ yaxögüxũ, rü tümacèx rü narümemaẽ chi nixĩ i noxtacüma wüxi ya nuta ya tacü tümanaxãwa tayangacuchi, rü ngẽmaãcü taxtüchiüwa tüxũ tayatãe.

43-44 –Rü ngẽxguma chi wüxi ya cuxmẽx pecadugu cuxũ nguxẽẽgu, rü name nixĩ i noxtacüma ícunadae. Erü narümemaẽ nixĩ i cuboxmẽxãcüma cunayaxu i curü maxũ na tama guxũne ya cuxmẽx ya mexũnemaã nawa quitèxcuchixüçèx ya yima üxü ya ngoxogü nagu poxcuene ya taguma ixoxũne.

45-46 –Rü ngẽxguma chi wüxi ya cucutü pecadugu cuxũ nguxẽẽgu, rü name nixĩ i noxtacüma ícunadae. Erü narümemaẽ nixĩ i cubocutüãcüma cunayaxu i curü maxũ na tama guxũne ya cucutü ya mexũnemaã nawa quitèxcuchixüçèx ya yima üxü ya ngoxogü nagu poxcuene.

47-48 –Rü ngẽxguma chi wüxi ya cuxetü pecadugu cuxũ nguxẽẽgu, rü name nixĩ i noxtacüma ícunacaxüchi. Erü narümemaẽ nixĩ i wüxitama ya cuxetümaã Tupana ãẽxgacü íixüüwa quixücu, na tama guxũne ya cuxetü ya mexũnemaã nawa quitèxcuchixüçèx ya yima üxü ya taguma ixoxũne ya ngoxogü nagu poxcuene i ngextá õxmigü taguma íyuexüwa.

49 –Rü aixcüma ñoma ðnawa yucüra nagüxürüü tá nixĩ na guxâtáma guxchaxüwa chopetüxü.

50 –Name ya yucüra. Natürü ngëxguma chi nangeacagu, ¿rü ñuxácü tá wenaxârü naxâaca? ¡Rü meã pegüna pedaugü na ñoma yucüra ya taguma iyarüngeacacürüü na namexücèx i perü maxü! ¡Rü meã pegümaã pemaxè! –ñanagürü.

10

Ngechuchu namaã nangúexëëtae na tama namexü na texé tümamèxü ítáxü
(Mt 19.1-12; Lc 16.18)

¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü Capernáüârü ñãnewa inaxüãchi. Rü Yudéaanewa naxüpetü rü ñuxmata natü ga Yudáüârü tocutüwa nangu. Rü yéma rü wenaxârü naxcèx nangutaquëxegü ga duüxügü. Rü nüma rü inanaxügü ga na nangúexëëtaexü guxügürüü.

² Rü ñuxre ga Parichéugü rü naxcèx naxĩ ga na nüxü yaxügüxücèx yerü chixexügu nananguxëëgüchaü. Rü yemacèx nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: –¿Namexü i cuxcèx na wüxi ya yatü rü naxmèxü ínatáxü? –ñanagürügü.

³ Rü nüma nanangãxü, rü ñanagürü nüxü: –¿Rü tacü yiixü ga Moïché pexü muxü? –ñanagürü.

⁴ Rü nümagü nanangãxügü, rü ñanagürügü: – Moïché nüxü nixu ga na tama nachuxuxü na wüxi ya yatü rü ínatámaxü, ega wüxi i popera i tèxgüpane ngixna naxãxgu –ñanagürügü.

⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangãxü, rü ñanagürü nüxü: –Rü yema na taxúegama na pexĩnüëxügagu nixĩ ga Moïché ga tama pexna nachúãxü ga pexmèxü na ípetáxü.

6 –Natürü noxriarü ügügu, rü Tupana nanaxü ga yatüxü rü ngexü.

7 –Rü ngēmacèx ya yatü rü tá nanatü rü naēna nixügachi na naxmèxmaã inaxãüxücèx.

8 –Rü ngēmaãcü i ngēma taxre rü ñoma wüxitama i duüxürüü tá nixĩgü. Rü marü täütáma taxre nixĩ, erü wüxi tátama nixĩ.

9 –Rü ngēmacèx taxucürüwa texé nügüna tayaxĩgachixëē i ngēma taxre i Tupana nügüna mugüxü –ñanagürü.

10 Rü yexguma marü ĩpatawa nangugügu, rü norü ngúexügü rü wenaxãrü nüxna nacagüe naxcèx ga yema.

11 Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: –Rü yíxema tümamèxü ítáxe rü naĩ i ngemaã ãmaxë rü pecadu taxü ngĩmaã i ngēma noxriücü i tümamèx.

12 –Rü ngëxgumarüü ta, ega wüxi i nge ítèxtegu rü naĩ ya yatümaã naxãtegu, rü ngĩma rü ta pecadu ixü –ñanagürü.

*Ngechuchu rü buxügüxü nameãxë
(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)*

13 Rü yéma Ngechuchuxütawa tüxü nagagü ta ga ñuxre ga buxegü na tüxü yangögügüxücèx. Natürü ga yema norü ngúexügü rü inanaxügüe ga tüxü na yangagüxü ga guxema tümaxãcüxegüxü Ngechuchuxütawa gagüxe.

14 Rü yexguma yemaxü nadèuxgu ga Ngechuchu, rü naãëwa nangux, rü ñanagürü nüxü: –Chanaxwèxe i chauxütawa naxĩ i buxügü. ¡Rü täxü i nüxna penachuxuxü! Erü Tupana ãëxgacü íixixüwa rü tümacèx nixĩ ya yíxema ñaã buxügürüü taxuüma i chixexüxü icuáxe.

15 –Rü aixcūma pemaã nüxũ chixu rü texé ya tama wüxi i buxũrũ Tupanaxũ yaxúxe na tūmaãrũ ãẽxgacũ yĩxũcèx, rü tagutáma nagu taxücu i ngẽma naãne i Tupana ãẽxgacũ íxĩxũwa –ñanagürü.

16 Rũ nüma rü tũxũ naganagütanü ga guxema buãxta, rü tūmaẽrugügu naxümẽxãcūma ñanagürü tũxũ: –¡Tupana pexũ rüngũxẽẽx! –ñanagürü.

Wüxi ga yatü ga dīeruãxũchixũ Ngechuchumaã nidexa

(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

17 Rũ yexguma marü inaxũãchichaũgu ga Ngechuchu, rü yéma naxcèx niña ga wüxi ga yatü. Rũ napẽxegu nayacaxãpũxü, rü nüxna naca rü ñanagürü nüxũ: –Pa Ngúexẽẽruũ ya mecüx, ¿tacü tá chaxũxũ na chanayaxuxũcèx i maxũ i taguma gúxũ? –ñanagürü.

18 Rũ Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü nüxũ: –¿Tũxcüũ, “Mecü” ñacurügü choxũ? Erü Tupanaxĩcatama nixĩ ya mecü ixĩcü, rü nataxuma i to.

19 Cuma rü marü nüxũ cucuèx i Tupanaãrũ mugü i ñaxũ:

“¡Tãütáma cumáẽta, rü tãütáma naĩ i ngemaã icupe, rü tãütáma cungĩtèèx, rü tãütáma doraxũ quixu i togüchiga, rü tãütáma quidoratèèx, rü tūmaga naxĩnü ya cunatü rü cue!”

ñaxũ –ñanagürü.

20 Rũ yexguma ga guma yatü rü ñanagürü nüxũ: –Pa Ngúexẽẽruũx, rü chorü bucūmatama meã chanaxaure i guxũma i ngẽma mugü i nüxũ quixuxũ –ñanagürü.

21 Rū yexguma ga Ngechuchu rü nüxũ nangechaũãcüma nüxũ nadawenü, rü nanangãxũ rü ñanagürü: —Rü wüxixicatama cuxũ nataxu. ¡Rü íixũ, rü namaã yataxe i guxũma i curü ngẽmaxũgü, rü ñuxũchi togü i ngearü ngẽmaxũãxgũxũna naxã i ngẽma curü natanü! Rū ngẽmaãcü tá cuxũ nangẽxma i cuchica i daxũguxũ i naãnewa. Rū ngẽmawena rü marü name i chowe curüxũ — ñanagürü.

22 Natürü nüma ga guma yatü rü nanaxixãchiãẽ ga yexguma nüxũ naxĩnũgu ga yema ore. Rū nangechaũãcüma ínixũ, yerü namuxũchi ga norü yemaxũgü.

23 Rū Ngechuchu rü nüxũ nidaugüãchi, rü ñanagürü norü ngúexũgũxũ: —Naguxchaxũchi tá nixĩ na Tupana ãẽxgacü íyĩxũwa na yachocuxũ i ngẽma dẽruãxũchigũxũ —ñanagürü.

24 Rū nabaixãchiãẽgü ga norü ngúexũgü namaã ga yema ore. Natürü ga Ngechuchu rü wenaxãrü namaã nüxũ nixu, rü ñanagürü: —Pa Chauxacũgũx, ñuxãcü wüxi i guxchaxũchixũ nixĩ na Tupana ãẽxgacü íyĩxũwa na yaxücuxũ i wüxi i duũxũ.

25 —Rü aixcüma pemaã nüxũ chixu rü ñoma wüxi i cameyu na taxucürüwama wüxi ya ucumaxẽtüwa naxüpetüxũãrü yexera narüguxchamaẽ naxcèx i wüxi i duũxũ i dẽruãxũchixũ na yaxücuxũ i ngextá Tupana ãẽxgacü íixĩxũwa —ñanagürü.

26 Rū yexguma yemaxũ naxĩnũẽgu ga norü ngúexũgü, rü yexeraãcü nabaixãchiãẽgü. Rū nügũna nacagüẽ, rü ñanagürügü: —¿Rü texé tá ẽxna tixĩ ya nayaxúxe i maxũ i taguma gúxũ? —ñanagürügü.

27 Rū Ngechuchu rü nüxũ nadawenü, rü

nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: –Yatügü rü taxuacüma nügü namaxẽẽ, natürü Tupanaãxũ rü natauxcha i ngẽma, erü Tupanacèx rü nataxuma i ÷acü i guxchaxũ –ñanagürü.

²⁸ RÜ yexguma inanaxügü ga Pedru ga na yadexaxũ, rü ñanagürü nüxũ: –Toma rü marü yéma tanawogü ga guxũma ga torü yemaxügü na cuwe tarüxĩxũcèx –ñanagürü.

²⁹⁻³⁰ RÜ Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü: –Aixcüma pemaã nüxũ chixu rü texé ya chaugagu rü ore i maxẽxẽẽruũgagu tümapatana, rü éxna tümaẽneëgüna, rü éxna tümaëyèxgüna, rü éxna tümaëna, rü éxna tümanatüna, rü éxna tümamaxücügüna, rü éxna tümaãnegüna ngẽma ixũxẽ, rü tá tanayaxu i tümaãrü natanü. RÜ aixcüma ñuxma i ñoma i naãnewa rü tá tanayaxu i 100 éxpüxcüna ya tümapatagü, rü tümaẽneëgü, rü tümaëyèxgü, rü tümaëgü, rü tümamaxücügü, rü tümaãnegü. Natürü ngëxgumarüũ tá ta tanayaxu i ngüxügü i togü tá tüxũ ingexẽëgüxũ. Natürü yixcamaxüra i daxügüxũ i naãnewa rü tá tanayaxu i maxü i taguma gúxũ.

³¹ –Natürü muxüma i nümaxü i ñuxma ñoma i naãnewa duũxügü wixpëxewa ügüxẽëxũ, rü daxügüxũ i naãnewa rü Tupana tá wixweama nanaxügüxẽẽ. RÜ muxüma i nümaxü i ñuxma ñoma i naãnewa duũxügü wixweama ügüxẽëxũ, rü daxügüxũ i naãnewa rü Tupana tá wixpëxewa nanaxügüxẽẽ –ñanagürü.

Ngechuchu rü wenaxãrü nanaxunagü ga norü yuxchiga

(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)

³² Rū Yerucharéŭwaama naxĩ. Rū nūma ga Ngechuchu rū norū ngúexŭgŭpĕxegu nixŭ. Rū nūmagŭ rū nabaixāchiāēgŭ, rū yema togŭ ga duŭxŭgŭ ga wixweama āgŭxŭ rū namuŭē. Rū Ngechuchu rū wenaxārŭ noxrŭwama naxcèx naca ga yema 12 ga norū ngúexŭgŭ. Rū inanaxŭgŭ ga namaā nŭxŭ na yaxuxŭ ga tacŭ tá nŭxŭ na ngupetŭxŭ.

³³ Rū ñanagŭrŭ nŭxŭ: —Pema nŭxŭ pecuèx na marŭ ingaicaxŭ na Yerucharéŭwa ingugŭxŭ. Rū ngema rū duŭxŭgŭ rū tá chixri chomaā nachopetŭ. Rū paigŭarŭ āēxgacŭgŭ rū ngúexēeruŭgŭ i ore i mugŭwa nguxēētaegŭxŭna tá choxŭ naxuaxŭgŭ. Rū nūmagŭ rū tá chomaā nanaxuegugŭ na chayuxŭ, rū tá ngēma Dumacŭāxgŭna choxŭ namugŭ.

³⁴ Rū ngēmagŭ tá nixĩ i chaugu idauxcŭraŭgŭxŭ. Rū tá choxna nacuaixgŭe, rū tá choxna nanaçuaixcagŭ, rū tá choxŭ nayuxēēgŭ. Natŭrŭ tomaēxpŭx i ngunexŭguwena táxarŭ chamaxŭ —ñanagŭrŭ.

*Chaŭtiágu rū Cuáŭ rū wŭxi ga ngŭxēēcèx ínacaŭŭ
(Mt 20.20-28)*

³⁵ Rū Ngechuchucèx naxĩ ga Chaŭtiágu rū Cuáŭ ga Zebedéu nanegŭ, rū ñanagŭrŭgŭ nŭxŭ: —Pa Ngúexēeruŭx, tanaxwèxe i toxcèx cunaxŭ i ngēma ngŭxēē i naxcèx tá cuxna taçaxŭ —ñanagŭrŭgŭ.

³⁶ Rū nūma rū nŭxna naca, rū ñanagŭrŭ: —¿Tacŭ nixĩ i penaxwèxexŭ na pexcèx chanaxŭxŭ? —ñanagŭrŭ.

³⁷ Rū ñanagŭrŭgŭ: —Rū ngēxguma āēxgacŭxŭ quingucuchigu, rū tanaxwèxe na wŭxie i toma

rü curü tügü necüwawa tarütöxü, rü togue i curü toxwecüwawa —ñanagürügü.

³⁸ Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü nüxü: —Pema rü tama nüxü pecuèx na tacücèx ípecaxü. ¿Rü pexü chi natauxchaxü i na peyaxaxüxü i ngẽma axexü i üxchiüxü i choma tá chixaxüxü? ¿Rü namaã chi peporaexü i ngẽma ngúxü i tá chingexü? —ñanagürü.

³⁹ Rü nümagü nanangãxügü rü ñanagürügü: —Ngẽmaãcü, namaã tá taporae —ñanagürügü. Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma tá nixĩ i chauxrüü peyaxaxüxü i ngẽma axexü i üxchiüxü rü chauxrüü ngúxü na pingegüxü.

⁴⁰ —Natürü ngẽma chorü tügü necüwawa rü chorü toxwecüwawa na perütogüxücèx, rü tama choxmèxwa nangèxma na pexna chanaxãxü, erü Chaunatü tá tüxna nanaxã ya yíxema tümacèx íyíxè —ñanagürü.

⁴¹ Rü yexguma yemaxü naxĩnüëgu ga yema togü ga 10 ga ngüxügü, rü Chaütiágumaã rü Cuáümaã nanuè.

⁴² Natürü Ngechuchu naxcèx naca rü ñanagürü nüxü: —Pema nüxü pecuèx i togü i nachiuñnegüwa rü nangèxmagü i ãëxgacügü i nügü nacuèxgügu na namexü na nuãcü namuãxü i norü duüxügü. Rü ngẽma ãëxgacügü i taxügü rü norü duüxügüarü yora nügü nixĩgüxëë.

⁴³ —Natürü täütãma ngẽmaãcü nixĩ i petanüwa. Erü ngëxguma texé naxwèxegu na guxããrü yexera na tiixü i petanüwa, rü name nixĩ i noxri rü guxããrü ngüxëëruü na tiixü.

⁴⁴ —Rü ngëxguma chi texé i petanüwa naxwèxegu

na tümamücügüeru na tiĩxũ, rü name nixĩ i noxri rü guxũma i tümamücügüaru ngũxẽẽruũ na tiĩxũ.

⁴⁵ —Rü woo i choma i Tupana Nane na duũxũxũ chiĩxũ, rü tama togü choxũ rüngũxẽẽxũcèx nixĩ i núma chaxũxũ. Natürü núma chaxũ na duũxũgũxũ charüngũxẽẽxũcèx rü naxcèx ichanaxãxũcèx i chorü maxũ, na ngẽemaãcü chanaxütanũxũcèx na norü pecadugüna ínangũxũcèx i muxũma i duũxũgü —ñanagürü.

Bartiméú ga ngexetücüxũ narümexẽẽ ga Ngechuchu

(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

⁴⁶ Rü Yericúaru íãnewa nangugü. Rü Ngechuchuwe narüxĩ ga norü ngúexũgü rü muxũma ga togü ga duũxũgü. Rü yexguma guma íãneãrũ guxwa nangugüchaũgu ga nüxna na ínachoxũxũ, rü yéma namacüwawa narüto ga wüxi ga ngexetücü ga Bartiméúgu ãegacü ga Timéú nane.

⁴⁷ Rü yexguma guma ngexetücü nüxũ ínũgu ga Ngechuchu ga Nacharétucũãx na yiĩxũ ga guma yéma üpetücü, rü inanaxũgü ga poraãcü aita na naxũxũ, rü: —Pa Ngechuchu ya Dabítanũxũx, ¡cuxũ changechaũtümũ! —ñanagürü.

⁴⁸ Natürü muxũma ga yema duũxũgü rü ínanangaxüchigüama ga na iyanangeáxũcèx. Natürü ga nüma rü yexeraãcü aita naxüama, ñaxũmaã: —Pa Dabítanũxũx, ¡cuxũ changechaũtümũ! —ñaxũmaã.

⁴⁹ Rü yexguma ga nüma ga Ngechuchu rü inayachiãchi, rü ñanagürü: —¡Naxcèx peca! —ñanagürü. Rü guma ngexetücücèx nacagü, rü ñanagürügü:

—¡Nataãẽ rü inachi! Rû cuxcèx nixĩ i naçaxũ — ñanagürügü.

⁵⁰ Rû guma ngexetücü rü yexacü nanaña ga norü gáuxũchiru. Rû inayuxnagü rü Ngechuchucèx nixũ.

⁵¹ Rû Ngechuchu nüxna naca, rü ñanagürü nüxũ: —¡Tacü nixĩ i cunaxwèxexũ na cuxcèx chanaxũxũ? —ñanagürü. Rû nüma ga guma ngexetücü, rü nanangãxũ, rü ñanagürü: —Pa Ngúexẽẽruũx, chanaxwèxe na chidauchixũ —ñanagürü.

⁵² Rû yexguma ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxũ: —¡Ëcü, íxũ! Rû marü cuxcèx nitaane erü cuyaxõ —ñanagürü. Rû yexgumatama ga guma ngexetücü rü nidauchi, rü Ngechuchuwe narüxũ gá namawa.

11

Ngechuchu rü Yerucharéũgu naxücu

(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Cu 12.12-19)

¹ Rû marü Yerucharéũãrü ngaicamana nangügü ga Oríbunecüarü Mèxpúneãrü ngaicamana yexmagüne ga ñãnexãcügü ga Bechagué rü Betániã. Rû yexguma yéma nangügügu, rü Ngechuchu nanamu ga taxre ga norü ngúexũgü.

² Rû ñanagürü nüxũ: —¡Gua tórü toxmèxtawa ngẽxmane ya ñãnexãcüwa pexĩ! Rû ngẽxguma nawa pengügügu, rü ngẽxma tá nüxũ peyangau i wüxi i buru i ngẽxma ngaxũxũ i taguma texé natagu aunagüxũ. ¡Rü peyawèxũ rü nuã penaga!

³ —Rû ngẽxguma texé pexna caxgu na tacücèx peyawèxũxũ i ngẽma buru, ¡rü tümamaã nüxũ pixu rü ñapegügü:

“Torü Cori nanaxwèxe, rü ñuxma tátama nanataeguxëẽ”, ñapegügü!

⁴ Rü yéma naxĩ. Rü yexma namacüwagu nüxũ nayangaugü ga yema buru ga wüxi ga ĩpataèxũtagu ngaxũxũ.

⁵ Rü ñuxre ga duũxügü ga yéma yexmagüxũ rü nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Tacü ĩpexüe? ¿Rü tüxcüũ peyawëxũ i ngëma buru? —ñanagürügü.

⁶ Rü nümagü ga yema ngúexügü, rü yema ore ga Ngechuchu namaã nüxũ ixuxũãcü nanangãxügü. Rü yemacèx tama nüxna nanachuxgü.

⁷ Rü natagu nanachagümü ga naxchirugü. Rü yemaãcü Ngechuchuxütawa nanagagü. Rü nüma ga Ngechuchu rü natagu naxaunagü.

⁸ Rü muxüma ga duũxügü rü naxchirumaãtama nanachamagü. Rü togü rü naĩxãtügü ga nañewa nadaũxümaã nayachamagü.

⁹ Rü yema duũxügü ga napëxegu ägüxũ rü yema togü ga wixweama ägüxũ, rü tagaãcü ñanagürügü: —¡Cuxũ ticuèxüxügü! ¡Rü naxüüne ya daa Tupanaegagu núma ücü!

¹⁰ ¡Rü äëxgacü ya Dabírüxũ namecümáxüchi ya daa äëxgacü ya núma ngucü! ¡Rü pema rü ta, Pa Daxücüãx, rü nüxũ picuèxüxügü ya Tupana! —ñanagürügü.

¹¹ Rü Yerucharéügu naxücu ga Ngechuchu, rü tupaucu ga taxüñecèx nixü. Rü meãma guxüwama inanadauaxüne. Rü ñuxüchi yema norü 12 ga ngúexügümaã Betániãrü ĩãñecèx nataegu, yerü marü nayáuane.

Ngechuchu rü orix ga iguera ga ngearü

*oõxũmaã chixexũ naxuegu**(Mt 21.18-19)*

¹² Rũ moxũãcũ yexguma Betániãwa inaxĩãchigu ga Ngechuchu rũ nataiya.

¹³ Rũ yaxũgu nüxũ nadau ga wüxi ga orix ga iguera ga ããtũxũ. Rũ nüma ga Ngechuchu rũ naxcèx nixũ na íyadauãxũcèx rũ ngoxi nayexmèx ga norü o. Natürũ yexguma naxũtawa nanguxgu, rũ taxuũma inayangau, rũ naãtũxũxĩcatama, yerü tauta norü owa nangu.

¹⁴ Rũ yexguma rũ ñanagürü igueraxũ: — ¡Tagutáma texé wena cuxũ tamúãrũ oõx! — ñanagürü. Rũ norü ngúexũgü rũ nüxũ naxĩnũẽ ga yema.

*Ngechuchu ínanawoxũ ga yema tupauca ga taxũnewa taxegũxũ ga duũxũgü**(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Cu 2.13-22)*

¹⁵ Rũ yexguma Yerucharéüwa nangugügu, rũ Ngechuchu rũ tupauca ga taxũnegu naxücu. Rũ inanaxügü ga na ínawoxũãxũ ga yema yéma ñacũmaã taxegũxũ rũ naxcèx taxegũxũ. Rũ nanangüegutanü ga norü mechagü ga yema duũxũgü Tupanaarü ãmarewa mexũ ga dñerumaã taxegũxũ rũ muxtucumaã taxegũxũ.

¹⁶ Rũ nanachuxu ga texé ñacü na yéma ngepetũxũ tupauca ga taxũnemachiawa.

¹⁷ Rũ inanaxügü ga na nangúexẽẽtaexũ, rũ ñanagürü: —Tupanaãrü ore i ümatũxũwa rũ ñanagürü:

“Chopata rũ guxũma i nachiuũãnecũãxgüarü yumüxẽpataũgu tá naxãega”,

ñanagürü. Natürü pema rü ngîtèèxgüxüpatañ peyaxĩxẽẽ —ñanagürü.

18 Natürü yexguma yemaxü naxĩnüegu ga paigüarü ãëxgacügü rü ngúexëeruüügü ga Moïchëarü mugüwa nguxëëtaegüxü, rü inanaxügüe ga naxcèx na nadaugüxü ga ñuxãcü Ngechuchuxü na yamèxgüxü. Natürü duüxügüxü namuüẽ, rü yemacèx taxucürüwama duüxügüpegu nayayauxgü. Yerü nüma ga duüxügü rü namaã nataãxëgü ga yema Ngechuchuarü nguxëëtae.

19 Natürü yexguma marü nayáuanegu, ga Ngechuchu rü norü ngúexügümaã nawa ínachoxü ga guma ñãne.

*Narüñexë ga yema iguera ga ngearü oõxü
(Mt 21.20-22)*

20 Rü moxüãcü pèxmama rü igueraxütawa nachopetü. Rü yéma nüxü nadaugü ga na nañexëxü ñuxmata naxchúmèxãwa nangu.

21 Rü yexguma ga Pedru rü nüxna nacuèxãchi ga yema ñeãcü ngupetüxü, rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Pa Ngúexëeruüx, dücax i iguera ga chixexü namaã cuxueguxü, rü marü narüñexë —ñanagürü.

22 Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü: — ¡Nüxü peyaxögü ya Tupana!

23 —Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü ngëxguma chi wüxie daa mëxpúnexü tamuxgu na yaxügachixüçèx rü taxtü i taxüchiüwa nügü na yataéxüçèx, rü chi pega naxĩnü, ega aixcüma peyaxögüãcüma nüxü ngëma ñapegügu.

24 —Rü ngëmacèx pemaã nüxü chixu rü guxüma i tacü i naxcèx ípeçaxü i perü yumüxëwa, rü name

nixĩ na peyaxõgũxũ na marũ penayaxuxũ, rũ aixcũma tá penayaxu.

²⁵ —Rũ ngẽxguma peyumũxẽgũgu, natũrũ nangẽxmagu i tacũcèx texémaã na penuẽxũ, jrũ tũxũ nũxũ pengechaũ! na Penatũ ya daxũgucũ rũ ta pexũ nũxũ nangechaũxũcèx i perũ pecadugũ.

²⁶ —Natũrũ ngẽxguma pema tama tũxũ nũxũ pengechaũgũgu, rũ Penatũ ya daxũgucũ rũ tá ta tãũtãma pexũ nũxũ nangechaũ —ñanagũrũ.

*Ngechuchuna nacagũe na texearũ oregagu tupauca ga taxũnewa nanguxẽẽtaexũ
(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)*

²⁷ Rũ yemawena rũ Yerucharéũcèx nawoegu. Rũ yexguma Ngechuchu rũ tupauca ga taxũnegu yaxũgũchigũyane, rũ naxcèx naxĩ ga paigũarũ ãẽxgacũgũ, rũ ngũexẽẽruũgũ ga Moĩchearũ mugũwa nguxẽẽtaegũxũ, rũ Yudĩugũarũ ãẽxgacũgũerugũ.

²⁸ Rũ nũxna nacagũe, rũ ñanagũrũgũ: —¿Texearũ mugagu nixĩ i cunaxũxũ i ngẽma núma cuxũxũ? ¿Rũ texé cuxũ tamu na cunaxũxũcèx i ngẽma? —ñanagũrũgũ.

²⁹⁻³⁰ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ nanangãxũ, rũ ñanagũrũ nũxũ: —Choma rũ tá ta pexna chaca, rũ ngẽxguma choxũ pengãxũgu i ngẽma pexna naxcèx chaçaxũ, rũ choma rũ tá ta pemaã nũxũ chixu na texé choxũ muxũ na chanaxũxũcèx i ngẽma. ¿Rũ texé tanamu ga Cuáũ na duũxũgũxũ ínabaiũxẽẽxũcèx? ¿Rũ Tupana yiĩxũ ga namucũ rũ ẽxna duũxũgũmare? —ñanagũrũ.

³¹ Rū yexguma ga nūmagü rü inanaxügüe ga nügümaã na yaporagatanücüxü, rü ñanagürügü: —Rü ngëxguma chi:

“Tupana núma nanamu”, ñagügügu, rü nūma rü chi ñanagürü tüxü:

“¿Tüxcüü ga tama nüxü peyaxõgüxü?” ñanagürü chi tüxü.

³² ¿Rü ñuxücürüwa rü:

“Yatügümare núma nanamu”, ñatarügügü tá? Rū yema ñanagürügü yerü duüxügüxü namuë. Yerü guxüma ga duüxügü rü nayaxõgü rü aixcüma Tupana nanamu ga Cuáü na nüxü yaxuxücèx ga norü ore.

³³ Rū yemacèx Ngechuchuxü nangãxügü, rü ñanagürügü: —Tama nüxü tacuèx ga texé núma na namuxü ga Cuáü ga baiüxëëruü —ñanagürügü. Rū yexguma ga Ngechuchu rü nanangãxü rü ñanagürü nüxü: —Choma rü ta tãütama pemaã nüxü chixu na texé choxü muxü na chanaxüxü i ngëma choxna naxcèx peçaxü —ñanagürü.

12

*Ore i puracütanüxü i chixexügügu ixuxü
(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)*

¹ Rū Ngechuchu rü inanaxügü ga ore ga cuèxruügügu ixuxümaã na nangüexëëtaexü. Rū ñanagürü nüxü: —Nayexma ga wüxi ga yatü ga norü nañegu ubanecü ücü. Rū ínanapoxegu, rü nanaxü ga wüxi ga ubaarü yauxtüxüxüchica, rü wüxi ga dauxütaechica na meã nüxna nadauxücèx ga guxüma. Rū ñuxüchi ñuxre ga puracütanüxüna nüxü nadauxëë. Rū namaã nanamexëë na ngãxügu namaã ngixü yatoyexücèx ga yema

ubatanü. Rū ñux̄chi ga yema naãneärü yora rü to ga nachiuãnewa nax̄.

²—Rü yexguma nawa nanguxgu ga na yadaux̄ ga yema ubagü, rü guma yatü rü yéma puracütanüx̄güx̄tawa nanamu ga wüxi ga norü dūx̄x̄ na naxcèx̄ íyaçax̄cèx̄ ga yema ubagü ga nüxna üx̄.

³—Natürü yema puracütanüx̄gü rü nayayauxgü, rü nanaçuaixgü ga guma yatüarü dūx̄. Rū taxūma ga ubagü nüxna nax̄gü, rü yemaãcü ínayamugü.

⁴—Rü yexguma ga guma yatü rü to ga norü dūx̄x̄ yéma namu. Natürü ga guma rü nayamèx̄rugü, rü namaã naguxchigagü.

⁵—Rü yexguma rü to ga norü dūx̄x̄ yéma namu. Natürü nayamèxgü. Rū yemawena, rü yéma nanamugü ga mux̄ma ga togü ga norü dūx̄gü. Natürü ga yema puracütanüx̄gü rü nayaçuaixgü ga ñuxre, rü togü rü nanadai.

⁶—Rü yexguma rü nüx̄ ínayaxü ga nanex̄chi ga poraãcü nüx̄ nangechaücü. Rū düxwa guma nanex̄ yéma namu, yerü nüma nagu nax̄nügü rü chi nanega nax̄nüë ga yema puracütanüx̄gü.

⁷—Natürü yexguma guma cori nanex̄ nadaugüga ga yema puracütanüx̄gü, rü nügümaã ñanagürügü:

“Ngẽmaärü tá nix̄ i ñaã naãne i yixcama. jRü nḡx̄ã tayamèxgü na tóxrü na yíx̄cèx̄!” ñanagürügü.

⁸—Rü yemaãcü nayayauxgü, rü nayamèxgü. Rü yema ubanecüpechinüwa nayatèxgü ga nax̄ne.

⁹—Rü ñuxma rü pexna chaca, çpexcèx̄ rü çacü tá naxü ya yima ubanecüarü yora namaã i ngẽma

puracütanüxügü i chixexügü? Rū dücax, rū ngema tá naxü, rū tá nanadai i ngēma puracütanüxügü, rū togüna tá nanaxã i ngēma ubanecü.

¹⁰ —¿Taguma ěxna nawa pengúe i Tupanaãrū ore i ümatüxü? Erü ngēmawa rū ñanagürü:

“Rū yima nuta ya mecü ya ñãrū üruügü nüxü oechirécü, rū ñuxma rū yimatama nixĩ ya Tupana nüxĩra yaxücuchicü na namaã inaxügüãxücèx ya Ìpata.

¹¹ Rū tórü Cori ya Tupana nixĩ ga naxücü ga yema, rū ñuxma rū namexēchi i taxcèx”, ñanagürü i ngēma ore.

¹² Rū yexguma ga yema paigüarü ãëxgacügü, rū ngúexēruügü ga Moĩchéarü mugüwa nguxēetaegüxü, rū Yudiügüarü ãëxgacügüerugü, rū Ngechuchuxü niyauxgüchañ. Yerü nüxü nacuèxgü ga nachiga na yĩxü ga yema ore ga cuèxruügu yaxuxü. Natürü duüxügüxü namuñe rū yemacèx taxuñma namaã naxüe. Rū nüxna yéma Ínixĩmare.

*Ãëxgacüaxü dĩerumaã naxütanüxüchiga
(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)*

¹³ Rū yexguma ga yema ãëxgacügü rū Ngechuchuxütawa nanamugü ga ñuxre ga norü duüxügü ga Parichéugü rū Erodetanüxügü na nüxna yacagüexücèx, rū ngoxi tacü rū chixexü ga dexamaã nüxü nangãxü na yemaãcü ãëxgacügüxütawa na Íyaxuaxügüãxücèx.

¹⁴ Rū nümagü rū naxütawa naxĩ, rū ñanagürügü nüxü: —Pa Ngúexēruüx, nüxü tacuèx rū aixcüma nixĩ i ngēma nüxü quixuxü i ore. Rū tama duüxügügamare cuxĩnü, erü tama norü düxétüxünegu cudawenü, natürü nacüma nixĩ i

cungugüxü. Rü aixcüma cunangüexëë i duüxügü na Tupana naxwëxexüãcüma namaxëxüçëx. ¡Tomaã nüxü ixu! Rü ngëma dïëru ya ãëxgacü ya tacü ya Dumacüãx totanüwa ngïxü yauxchaücü çrü namexü yiïxü na nüxna ngïxü taxãxü, rü ëxna tama? —ñanagürügü.

15 Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nacuëxama ga na chixexügu namaã naxïnüëxü ga yema duüxügü woo meã namaã na yanadexagüxü. Rü yemacëx ñanagürü nüxü: —çTüxcüü chixexügu choxü penguxëëchaüxü? ¡Nuã ngïxü pingë i wüxitachinü i dïëru na ngïxü chadauxüçëx! —ñanagürü.

16 Rü yéma naxütawa ngïxü nangegü ga wüxitachinü ga dïëru. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —çTexéhicünèxã rü texééga nixï i ngïgu üxü? —ñanagürü. Rü nümagü nanangãxügü, rü ñanagürügü: —Dumacüãx ya ãëxgacü ya tacüchicünèxã nixï —ñanagürügü.

17 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Ãëxgacüna ngïxü pexã i ngëma ãëxgacüarü ixïcü, rü Tupanana ngïxü pexã i ngëma Tupanaärü ixïcü! —ñanagürü. Rü yexguma yema orexü naxïnüëgu, rü namaã nabaixãchiãëgü.

Ngechuchuna nacagüe rü ngoxi wena namaxë i duüxügü

(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

18 Rü yemawena rü Ngechuchuxütawa ínayadaugü ga ñuxre ga Chaduchéugü. Rü nümagü nixï i nüxü yaxugüexü na tagutáma wena namaxëxü i yuexü. Rü yemacëx Ngechuchuna nayacagüe, rü ñanagürügü:

19 –Pa Ngúexěěruŭx, Moĩchéarü mugüwa rü ñanagürü:

“Rü ngěxguma wüxi ya yatü naxmèx ngexacüyane nayuxgu, rü name nixĩ i naěneětama ngĩmaã naxãmèx i ngěma yutecü i naxŭmèx, na ngěmaãcü naxãxãcüxŭcèx ya naěneě ga marü yucü”,

ñanagürü ga yema ore.

20 –Dücèx, nayexma ga 7 ga nügüeneěgü. Rü naxãmèx ga guma yacü, natürü tauta naxãxãcüyane nayu.

21-22 –Rü yexguma ga naĩ ga naěneě nüxĩ ngĩmaã naxãmèx ga yema ngecü, natürü guma rü ta nayu rü nangexacü. Rü yexguma ga guma norü tomaěxpŭx ga naěneě nüxĩ ngĩmaã naxãmèx, natür ü yexgumarüütama nüxŭ nangupetü. Rü yemaãcü, gucüma ga guma 7 ga nügüeneě rü ngĩmaã naxãmèx ga yema nge. Rü gucüma nayue tauta naxãxãcüyane. Rü düxwa ngĩma rü ta iyu ga yema nge.

23 –Rü dücax, ngěxguma yuexŭ wena maxěgu, ¿rü ngexcürüücü naxmèx tá iyixĩ i ngěma nge? Yerü gucüma ga guma 7 ga nügüeneěgü ngĩmaã naxãmèx –ñanagürügü.

24 Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangãxŭ, rü ñanagürü nüxŭ: –Pema rü ípetüe erü tama nüxŭ pecuèx i Tupanaärü ore i ũmatŭxŭ, rü tama nüxŭ pecuèx i ñuxãcü na naporaxŭ ya Tupana.

25 –Rü ngěxguma yuexŭ wena maxěgu, rü taxúetáma tixãmèxgü rü ěxna tixãtegü. Erü daxŭcüãx i Tupanaärü orearü ngeruŭgürüŭ tá tixĩgü i ngěxguma.

26 –Pema choxna peca i yuexŭärü dagüchiga.

¿Natürü tama ěxna nawa pengúe i Tupanaärü ore ga Moïché ümatüxü ga naïxãcü ga íyaxuxatãnechigaxü íyaxuxüwa? Erü yema orewa rü Moïchéxü ñanagürü ga Tupana:

“Choma nixĩ i Abráũãrũ Tupana, rü Ichaáarũ Tupana, rü Acobuarũ Tupana”, ñanagürü.

²⁷ —Rü ngẽma orewa nüxü tacuèx rü Tupana rü maxẽxũãrũ Tupana nixĩ rü tama yuexũãrũ Tupana nixĩ, erü Tupanaarũ ñnũwa rü taxúema tayu. Rü ngẽmaãcü i pema rü porãcü ípetüe —ñanagürü.

Ngẽma Tupanaärü mu i guxü i norü mugüarü yexera ixĩxü

(Mt 22.34-40)

²⁸ Rü wüxi ga ngúexẽẽruũ ga Moïchéarũ mugüwa nguxẽẽtaexü, rü nüxü naxĩnü ga yema togü ga namücügü ga Ngechuchumaã na íyaporagatanücüxü. Rü nüma rü nüxü nicuèxãchi ga meãma na nangãxüãxü. Rü yemacèx Ngechuchucèx nixü, rü nüxna naca, rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngúexẽẽruũx, ¿ngẽxürüxü i Tupanaärü mu nixĩ i guxü i norü mugüarü yexera ixĩxü? —ñanagürü.

²⁹ Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü: —Ngẽma Tupanaärü mu i guxü i norü mugüarü yexera ixĩxü, rü ñãã nixĩ, ñanagürü:

“¡Iperüxĩnũe, Pa Iraéanecũãxgü! Rü nüma ya Cori ya tórü Tupana, rü yixicatama nixĩ ya tórü Cori.

³⁰ ¡Rü nüxü nangechaũ ya Cori ya curü Tupana guxüne ya curü maxünemaã, rü guxü i cuãemaã,

rü guxũ i nagu curũxĩnũxũmaã, rü guxũ i curũ poramaã!”
ñanagürü.

³¹ –Rü ngẽma norü taxre i Tupanaãrũ mu, rü ñanagürü:

“¡Rü nüxũ nangechaũ i cumücü na cugü cungechaũxürü!”

ñanagürü. Rü nataxuma i to i Tupanaãrũ mu i ngẽmagüarü yexera ixĩxũ –ñanagürü.

³² Rü yexguma ga yema ngúexẽeruũ ga mugüwa nguxẽẽtaexũ, rü ñanagürü Ngechuchuxũ: –Marü name, Pa Ngúexẽẽruũx, erü aixcũma nixĩ i ngẽma nüxũ quixuxũ na wüxixicatama na yĩxũ ya Tupana, rü nataxuma ya naĩ.

³³ –Rü ngẽma Tupanaxũ na ingechaũxũ guxũne ya tórü maxũnemaã, rü guxũ i nagu rüxĩnũxũmaã, rü guxũ i tórü poramaã, rü nüxũ na ingechaũxũ i tamücü i yigü na ingechaũxürü, rü ngẽma rü guxũma i carnerugü i Tupanacèx idèixũ rü íguxũarü yexera narümemae –ñanagürü.

³⁴ Rü yexguma Ngechuchu nüxũ dèuxgu ga mexũgu na naxĩnüácũma na nangãxũãxũ ga yema ngúexẽeruũ ga mugüwa nguxẽẽtaexũ, rü ñanagürü nüxũ: –Marü tama taxũ cuxũ nataxu na cunayaxuxũ ya Tupana na curü âẽxgacü yĩxũcèx –ñanagürü. Rü yemawena rü marü taxuũma nügü naporaxẽẽ na nüxna yacachigüxũcèx.

¿Texé nane nixĩ ya Cristu?

(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)

³⁵ Rü yexguma tupauca ga taxũnewa ínangúexẽẽtaeyane ga Ngechuchu, rü duũxũgüna

naca, rü ñanagürü: —¿Tüxcüü nixĩ i ngẽma ngúexẽẽruüğü i mugüwa nguxẽẽtaegüxü i ñagüxü:

“Yima Cristu ya Tupana nüxü unetacü rü nuxcümaücü ga ãëxgacü ga Dabítaa nixĩ”, ñagüxü?

³⁶ —¿Rü ñuxãcü i ngẽmaãcü yadexagüxü? Yerü nümatama ga Dabí, rü yexguma Tupanaãe i Üünexü naãëwa ideaxgu rü ñanagürü:

“Cori ya Tupana rü chorü Corixü ñanagürü: ‘¡Nuã chorü tügüncüwawa rüto ñuxmatáta nüxü charüporamae i curü uwanüğü na cuga naxĩnüëxüçèx!’ ”

ñanagürü ga yema orewa.

³⁷ —¿Natürü ñuxücürüwa i Dabítaa yĩxü ya Cristu, ega nümatama ga Dabí, rü norü Corimaã naxuãgu? —ñanagürü. Rü yema muxüma ga duüxüğü ga yéma yexmagüxü, rü taãëãcüma Ngechuchuaxü inarüxĩnüë.

Ngechuchu rü nüxü nixu na tama yameãrü maxüãxgüxü ga yema ngúexẽẽruüğü ga Moĩchéarü mugüwa nguxẽẽtaegüxü

(Mt 23.1-36; Lc 11.37-54, 20.45-47)

³⁸ Ngechuchu rü norü nguxẽẽtaewa rü ñanagürü: —¡Pexuãëgü naxcèx i ngẽma ngúexẽẽruüğü i Moĩchéarü mugüwa nguxẽẽtaegüxü! Erü nümagü rü norü me nixĩ i mexü i naxchirumaã na naxĩãneãxü. Rü nanaxwèxegü na ítamüwa duüxüğü meã nüxü na rümoxëgüxü.

³⁹ —Rü ngutaquëxepataüğüwa rü norü me nixĩ i ãëxgacügümèxwèxewa na natogüxü. Rü õnagü i taxüwa rü ngẽma õnaãrü yoraxütawa ügüxü i nachicacèx nadaugü.

⁴⁰ –Natürü tuxna nanapuxũ ya tümapatagü ya yixema yutegüxe. Rü ñuxũchi nanamèxêẽ i norü yumüxêgü na ngẽmagu nügü yacuxgüxũcèx rü duũxügü nagu rüxĩnũèxũcèx na aixcüma mexügü na yixigüxũ. Natürü nümagü tá nixĩ i yexeraãcü napoxcuexũ –ñanagürü.

Yutecü ga ngearü dñeruãxcü ga Tupanacèx dñeru ngĩxũ ixãcü

(Lc 21.1-4)

⁴¹ Wüxicana ga Ngechuchu rü tupauca ga taxũneãrü dñeruchiũãrü toxmèxtawa narüto. Rü yéma inadawenü ga ñuxãcü duũxügü yexma ngĩxũ yanaxücuchigüxũ ga norü dñerugü. Rü muxüma ga duũxügü ga idñeruãxgüxüchixũ rü yexma ngĩxũ nayarüxücuchigü ga muxüchicü ga norü dñeru.

⁴² Rü ngürü yéma ingu ga wüxi ga yutecü ga ngearü dñeruãxcü. Rü ngĩma rü wüxi ga yema dñeruchiũgu ngĩxũ iyarüxücuchi ga taxretachinü ga dñeruxacü ga ítanücü.

⁴³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngüexügücèx naca, rü ñanagürü nüxũ: –Aixcüma pemaã nüxũ chixu rü ñaã ngecü i yutecü i ngearü dñeruãxcü, rü guxũ i ngẽma togü i dñeruchiũgu dñeru ngĩxũ ixücuchigüxũãrü yexera ngĩxũ ixã.

⁴⁴ Erü guxüma i togü rü ngĩxũ inaxãgü i ngẽma nüxũ íyaxügücü. Natürü ngĩma ngĩxũ natauxyane ngĩxũ ixã i guxcüma i ngĩxũ ngẽxmèxcü i ngĩrü õnatanü –ñanagürü.

13

Ngechuchu nanaxunagü na tupauca ga

taxũnegu tá na napogüexũ

(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Rũ yexguma tupauca ga taxũnewa ínaxũxũgu ga Ngechuchu, rũ wũxi ga norũ ngúexũgũ rũ ñanagürũ nüxũ: —Pa Ngúexẽẽruũx ¡dücax ñuxãcü nimexẽchi ya daa tupauca ya itaxũne rũ naxtapũxarũ nutagũ! —ñanagürũ.

² Natürũ Ngechuchu nanangãxũ, rũ ñanagürũ: —Pema nüxũ pedaugũ ya guxũnema ya yima tupauca ya taxũneãrũ ¡patagũ. Natürũ pemaã nüxũ chixu rũ aixcüma guxũnema ya daa ¡patagũ rũ tá nagu napogüe. Rũ norũ nutagũ rũ taxucütáma nügüetũ naxũxũra, rũ bai tá ya wũxi —ñanagürũ.

Cuèxruũgũ i tá nüxũ idauxũ naxũpa na nagúxũ i naãne

(Mt 24.3-28; Lc 21.7-24, 17.22-24)

³⁻⁴ Rũ yemawena rũ Oríbunecüarũ Mèxpúne ga tupauca ga taxũneãrũ toxmèxtawa yexmanewa naxĩ. Rũ yéma narũto ga Ngechuchu. Rũ Pedru rũ Chaũtiágu rũ Cuáũ rũ Aũdré rũ naxũtawa naxĩ na noxrũwama nüxna nacagüexũcèx. Rũ ñanagürũgũ: —Tanaxwèxe i tomaã nüxũ quixu na ñuxgu tá nangupetũxũ i ngẽma nüxũ quixuxũ. ¿Rũ tacũ tá nixĩ i norũ cuèxruũ i nawa nüxũ tacuáxũ ega nawa tá nanguxgu i ngẽma? —ñanagürũgũ.

⁵ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ nanangãxũ rũ ñanagürũ nüxũ: —¡Pexuãẽgũ na taxúema pexũ womüxẽẽxũcèx!

⁶ —Erũ muxũchixũ i duũxũgũ tá ínangugũ, rũ chaugu tá nügũ nicuxgũ, rũ ñanagürũgũ tá:

“Choma nixĩ i Cristu”, ñanagürũgũ tá. Rũ muxũchixũ i duũxũgũxũ tá nawomüxẽẽ.

7 —Rü ngëxguma nüxŭ pexĩnüëgu na nügü nadèixŭ i nachiuñnegü i ngaicamagüxŭ rü togü i nachiuñnegü i yaxügugüxŭ, ¡rü tãütáma ngëmacèx pebaixachiãëgü! Erü woetama ngëmaãcü tá nangupetü. Natürü tãütáma naãneärü gux nixĩ i ngëma.

8 —Erü wüxi i nachiuñane rü to i nachiuñnemaã tá nügü nadai. Rü wüxi ya ãëxgacüarü churaragü rü to i ãëxgacüarü churaragümaã tá nügü nadai. Rü muxŭma i nachicawa rü tá naxĩãxãchiane. Rü tá taiya nangux. Natürü guxŭma i ngëma rü norü ügümare nixĩ i ngëma ngüxŭ i tá ínguxŭ.

9 —¡Rü meã pegüna pedaugü! Erü ãëxgacügüpëxewa tá pexŭ nagagü, rü ngutaquëxepataügügu tá pexŭ nicuaixgü. Rü nachiuñnegüarü ãëxgacügüpëxewa tá pexŭ nagagü naxcèx na chorü duüxŭgü na pixĩgüxŭ. Natürü ngëmaãcü tá pexŭ natauxcha na ngëma ãëxgacügümaã nüxŭ pixuxŭ i chauchiga.

10 —Natürü naxŭpa na nagüxŭ i naãne rü tá nüxŭ nixugüe i Tupanaärü ore i guxŭ i nachiuñnegüwa.

11 —Natürü ngëxguma ãëxgacügüpëxewa pexŭ nagagügu, ¡rü tãütáma pexoegaãëgü naxcèx na tacümaã tá penangãxŭxŭ! ¡Rü namaã nüxŭ pixu i ngëma ore i ngëxgumatama Tupana pexna ãxŭ na nüxŭ pixuxŭcèx! Erü tãütáma pema nixĩ na pidexagüxŭ, natürü Tupanaãe i Üünexŭ tá nixĩ i pewa idexaxŭ.

12 —Rü nügüeneëgüwa tátama rü ãëxgacügüxŭtawa nügü ínayaxuaxŭgü na ngëmaãcü tüxŭ nadèixŭcèx. Rü ngëxgumarüŭ tá ta i papágü rü mamágü rü tá naxãcügüxŭ ínayaxuaxŭgü. Rü nümagü i naxãcügü rü tá

nanatügümaã rü naëgümaã nanuë, rü tá tüxü ínayaxuaxügü na ãëxgacügü tüxü nadèixücèx.

13 –Rü guxü i naãnewa rü duüxügü tá pexchi naxaie naxcèx na chorü duüxügü pixīgüxü. Natürü yíxema naetüwa meã Tupanaãxü yaxõõmáxë, rü yíxema tá tixĩ ya aixcüma nayaxúxe i maxü i taguma gúxü.

14 –Rü ngëxguma nüxü pedèuxgu i ngëma ãñãchixü rü ãñcümamaxüchixü i chixexëëruü i ngextá tama ínaxwèxexüwa na nangëxmaxü, rü ngëxguma ya yíxema Yudéaanewa ngëxmagüxe, rü tanaxwëxe i mëxpúneãnewa tabuxmü. Rü texé ya yíxema nüxü daumatüxe, jrü name nixĩ i meã nagu tarüxĩnü i ngëma!

15 –Rü ngëma ngunexügu texé tümapataëxtüwa ngëxmagu, rü tama name i tümapatagu tayangaxi na tacü i tümäärü ngëmaxü tayayaxuxücèx.

16 –Rü texé ya tümãnewa ngëxmaxë rü tama name i tümapatacèx tataegu na tümachirugü tayayaxuxücèx.

17 –Rü ngëma ngunexügügu, rü wüxi i ngechaü tá nixĩ i tümacèx ya yíxema ngexegü ya itacharaügüxe rü yíxema maĩxãcügüxe.

18 –jRü Tupanana naxcèx peca i perü yumüxëwa na tama gáuane ixüyane pexü na nangupetüxücèx i ngëma chixexü!

19 –Erü ngëma ngunexügügu rü poraãcü tá nangëxma i ngúxü ga noxri Tupana naãne ixügügumama taguma yexmaxü, rü ngëmawena rü tagutáma nangëxma.

20 –Rü ngëxguma Tupana tama nanoxrexëëgu i ngëma ngunexügü, rü taxúetáma tamaxü.

Natürü Tupana rü marü nananoxrexêê i ngêma ngunexügü erü tüxü nangechaü ya yíxema noxrüxü tüxü nadexe.

²¹ —Rü ngêxguma texé pexü ñagügu:

“Dücèx, daa nixĩ ya Cristu”, ñagügu, rü êxna:

“Gua nixĩ ya Cristu”, ñagügu, jrü tâxü i nüxü peyaxõgüxü!

²² —Erü Cristugüneta rü Tupanaärü orearü uruügüneta tá ínangugü. Rü tá nanaxügü i muxüma i cuèxruügü i taxügü. Rü ngêmaãcü, ega nüxü natauxchagu, rü tá tüxü nawomüxêêgü woo ya yíxema duüxêgü ya Tupanatama tüxü dexe.

²³ —¡Pexuãêgü! Erü guxüma i ngêma tá ngu-petüxü, rü marü naxüpa pemaã nüxü chixu.

Ñuxãcü tá nixĩ i ngêxguma nataegugu ya Tupana Nane ya duüxüxü ixïcü

(Mt 24.29-35, 42, 44; Lc 21.25-36)

²⁴ —Natürü marü nangupetügu i ngêma ngúxügü, rü ngêma ngunexügügu rü tá nixo ya üèxcü rü tãütáma inabaxi ya tauemacü.

²⁵ —Rü woramacurigü rü êxtagü rü tá narüyi. Rü guxüma i daxüwa ngêxmaxü rü tá naxĩãxãchitanü rü nachicana tá nixígachitanü.

²⁶ —Rü ngêxguma i duüxügü rü tá nüxü nadaugü ya Tupana Nane ya duüxüxü ixïcü na caix-anexügu ínaxĩxü i guxüma i norü poramaã rü norü ngóonexümaã.

²⁷ —Rü tá nanamu i norü orearü ngeruügü i daxücüãx na tüxü nanutaquêxexücèx ya yíxema Tupana tüxü idexechixe ya guxüwama ngêxmagüxe ñuxmatáta naãne íyacuáxüwa nangu.

28 —¡Iperüxñnüē i ñña nguxēētae i orix i iguerachiga, rü naxcèx pengú! Rü ngëxguma ngexwacaxüxü i nachacüüxacügü iyarüyixgu rü naxüátügu, rü ngëmawa nüxü pecuèx na paxa tá taunecü yïixü.

29 —Rü ngëxgumarüü ta, rü ngëxguma nüxü pedèuxgu na nangupetüxü i ngëma pemaã nüxü chixuxü, rü ngëmawa tá nüxü pecuèx na paxaxüchi tá ínanguxü ya Tupana Nane ya duüxüxü ixícü.

30 —Rü guxüma i ngëma ñuxma pemaã nüxü chixuxü rü aixcüma tá nangupetü naxüpa na nayuexü i ngëma duüxügü i ngëxguma maxëxü.

31 —Daxüguxü i naãne rü ñoma i naãne rü tá inayarüxo. Natürü chorü ore rü tagutáma inayarüxo, rü aixcüma tá ningu.

32 —Natürü ngëma ngunexü rü ora i nagu tá nangupetüxü i ngëma pemaã nüxü chixuxü, rü Tanatü ya Tupanaxícatama nüxü nacuèx i ñuxgu tá na nangupetüxü i ngëma, rü taxúema ya togue nüxü tacuèx. Rü woo i norü orearü ngeruügü i daxüçüãx rü tama nüxü nacuèxgü, rü woo i choma na Nane chiïxü rü tama nüxü chacuèx i ñuxgu tá na nangupetüxü i ngëma.

33 —Rü ngëmacèx, ¡ipedaue rü pexuãëgü! Erü tama nüxü pecuèx i tacü rü ora tá íchangu i chomax.

34 —Rü guxüma i ngëma pemaã nüxü chixuxü, rü ñoma wüxi ga yatü ga ixüãchichaücü na to ga nachüññewa naxüxüçèxrüxü nixí. Rü yemacèx norü puracütanüxüna naxãga na mea nüxna nadaugüxüçèx ga guma napata. Rü ñuxüchi wüxichigüna nanaxã ga norü puracü. Rü yëma ñãxãrü dauruü rü nagu nanamu na mea

nadauxütaegüxüçèx.

³⁵⁻³⁶ —¡Rü ngëmacèx i pema rü name na ípexuãxëgüxü! Erü tama nüxü pecuèx i ñuxgu tá ínangu ya yima cori ya ípataarü yora, rü bexmana noxri nachütagu, rü éxna ngãxüçüügu, rü éxna otá icaxgu, rü éxna noxri yangóonegu. ¡Rü ngëmacèx ipedaue na ngürüãchi ínanguxgu tama ípepeeyane pexü na íyanguéüxüçèx!

³⁷ —Rü ngëma ore i pemaã nüxü chixuxü, rü guxü i duüxügüçèx nixí. ¡Rü ipedaueecha! — ñanagürü.

14

Ãëxgacügü naxcèx nadaugü na ñuxãcu Ngechuchuxü yayauxgüxü

(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Cu 11.45-53)

¹ Rü taxre ga ngunexü nataxu ga na nawa nanguxü ga Yudiügüarü peta ga Üpetüchiga ga nagu nangõxgüãxü ga pãü ga ngearü puxëëruüãxü. Rü ga paigüarü ãëxgacügü rü ngúexëëruügü ga mugüwa nguxëëtaegüxü rü naxcèx nadaugü ga ñuxãcü bexma duüxügüechita Ngechuchuxü na yayauxgüxü rü na yamëxgüãxüçèx.

² Yerü nümaxü rü ñanagürügü: —Taxucürüwama ñuxma petagu tayayauxgü, erü duüxügü rü tá tamaã nanuë —ñanagürügü.

Wüxi ga nge rü Ngechuchuerugu inaba ga pumara

(Mt 26.6-13; Cu 12.1-8)

³ Rü Ngechuchu rü Betániãwa naxü napatawa ga Chimãü ga rüchaxü necümaã naxugüãcü. Rü yexguma mechawa natoyane, rü yéma ingu ga

wüxi ga ngecü ga wüxiweŭ ga pumara ga yixichixŭ ga tatanüxŭchixŭ yéma ngecü. Rü iyapoyenagu ga yema pumarachixŭ ga nuta ga mexêchicünaxcèx, rü Ngechuchuerugu inaba.

⁴ Natürü ñuxre ga yema yéma yexmagüxŭ rü nanuē naxcèx ga yema naxŭxŭ ga yema ngecü, rü nügümañ ñanagürügü: —¿Tŭxcüŭ ngêxma inax-aiyaxŭ i ngêma pumara?

⁵ —Rü narümemaē chi nixī i 300 tachinü i dīerugu namañ itaxe, rü ñuxŭchi ngêma dīerumañ nüxŭ irüngŭxêē i ngêma duŭxŭgü i ngearü dīeruāxgŭxŭ —ñanagürügü. Rü yemaäcü ngichiga nidexagü ga yema nge.

⁶ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxŭ: —¡Ngexrŭma! ¿Tŭxcüŭ ngŭxŭ pechixewe? Erü ngêma chomañ naxŭxŭ, rü wüxi i mexŭ nixī.

⁷ —Rü ngêma ngearü dīeruāxgŭxŭ rü guxŭgutáma petanüwa nangêxmagü, rü ngêmaäcü pexŭ natauxcha na nüxŭ perüngŭxêēxŭ i ngêxguma penaxwèxegu. Natürü i choma rü tãütáma guxŭgu petanüwa changêxma.

⁸ —Rü ñañ nge rü inaxü i guxŭma i ngêma ngŭxŭ tauxchaxŭ, rü ngêmacèx yoxni choxŭ ipumaraxŭne naxŭpa na ichatáxŭ.

⁹ —Rü aixcüma pemañ nüxŭ chixu rü guxŭ i nañnewa i ngextá duŭxŭgü nüxŭ íxugŭgŭxŭwa i ore i maxêxêēruŭ, rü ñañ ngecü chomañ üxŭ rü tá ta nüxŭ nixugŭgü. Rü ngêmaäcü tá ngŭxna nacuèxãchie i duŭxŭgü —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Yuda rü ãêxgacügümañ nanamexêē na ñuxãcü tá na Ngechuchuxŭ yayauxgŭxŭcèx
(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)*

10 Rū Yuda Icariúte ga wüxi ga yema 12 ga ngúexütanüxü ixixü, rü Yudíugüarü paigüarü ãëxgacügütanüwa naxü na namaã yamexëëãxücèx na ñuxácü tá na Ngechuchuxü yayauxgüxücèx.

11 Rū yexguma yemaxü naxĩnüëgu, rü nümagü ga yema ãëxgacügü rü nataãëgü. Rū dñeru Yudana ngixü naxuaxügü. Rū yexgumama inanaxügü ga Yuda ga naxcèx na nadauxü ga ñuxácü nüxü na natauxchaxëëgüãxü na duüxügüechita Ngechuchuxü yayauxgüxücèx.

Coriarü ònachiga

(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Cu 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

12 Rū nawa nangu ga ngunexü ga nagu inaxügüxü ga yema peta ga pãü ga ngearü puxëëruüãxü nagu nangõxgüxü. Rū yema nixĩ ga ngunexü ga nagu carneruxacü naxcèx yamèxgüxü ga Üpetüchigaarü peta. Rū yexguma ga norü ngúexügü rü Ngechuchuna nacagüe, rü ñanagürügü: —¡Ngextá cunaxwèxe na tanamexëëxü i õna i Üpetüchigaarü petagu ingõxü? —ñanagürügü.

13 Rū yexguma ga nüma rü nanamu ga taxre ga norü ngúexügü, rü ñanagürü nüxü: —¡Ëcü, yéa ñãnewa pexĩ! Rū ngëxma tá nüxü peyangau i wüxi i yatü i wüxi ya tüxü ya dexámaã ããcuxe ngëxma tüxü ingexü. ¡Rü nawe perüxĩ!

14 —¡Rü yima ñpata ya nagu yaxücune i ngëma yatü, rü yima ñãrü yoramaã nüxü pixu, rü ñapegügü nüxü:

“Torü ngúexëëruũ nüxũ nacuáxchaũ na ngëxũ yĩxũ i ngëma ucapu i norü ngúexũgümaã tá nawa nachibüxũ i Üpetüchigaarü õnagu”, ñapegügü nüxũ!

15 —Rü nüma tá pexũ nüxũ nadauxëë i wüxi i ucapu i taxũ i marü meã mexëëxũ i norü daxüchiũwa ngëxmaxũ. ¡Rü ngëma penamexëëx i tóru õna i Üpetüchigacèx ixĩxũ! —ñanagürü nüxũ.

16 Rü inaxĩáchi ga yema taxre ga ngúexũgü, rü ñãnewa naxĩ. Rü yexma nüxũ inayangaugü ga guxũma yema Ngechuchu namaã nüxũ ixuxürüũ. Rü yéma nanamexëë ga õna ga Üpetüchigacèx ixĩxũ.

17 Rü yexguma marü nachütachaũgu, rü ínangu ga Ngechuchu namaã ga yema 12 ga norü ngúexũgü.

18 Rü yexguma mechawa ínachibüeyane, rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Aixcüma pemaã nüxũ chixu rü wüxie ya petanüwa i ñuxma chomaã nuã chibüxe tá tixĩ ya bexma choxũ íyaxuaxũxë —ñanagürü.

19 Rü yexguma ga nümagü ga norü ngúexũgü rü poraãcü nangechaũgü. Rü inanaxügüe ga na wüxichigü nüxna icachigüxũ, rü ñanagürügü: —Pa Corix, ¿choma tá chiĩxũ i cuxũ íchayaxuaxũxũ? —ñanagürügü.

20 Rü nüma ga Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: —Wüxi i pema i 12 tanüwa i daatama poratuwa norü pãũ iwaixëëxũ, rü ngëma tá nixĩ i choxũ íyaxuaxũxũ.

21 —Rü choma i Tupana Nane na duũxũxũ chiĩxũ, rü tá chayu ngëma Tupanaãrü ore i ümatüxũ nüxũ ixuxürüũ. Natürü wüxi i ngechaũxũchi nixĩ naxcèx i ngëma yatü i choxũ

íyaxuaxüxü. Rû narümemaẽ chi nixĩ ga noxtacüma tãũ chima na nabuxü –ñanagürü.

²² Rû yexguma ínachibüeyane, rû Ngechuchu nanayaxu ga pãũ. Rû Tupanana moxê naxã, rû inanabücu, rû norü ngúexügxü nayanu. Rû ñanagürü nüxü: –¡Penayaux i ñãã pãũ! Rû ngẽma rû chaxunechiga nixĩ –ñanagürü.

²³ Rû yemawena nanayaxu ga wüxi ga pochiyu ga binumaã äãcuxü. Rû yexgumarüü ta Tupanana moxê naxcèx naxãxĩra, rû ñuxüchi norü ngúexügüna nanaxã. Rû guxüma nawa naxaxegü.

²⁴ Rû ñanagürü nüxü: –Daa binu ya chaugü i muxüma i duüxügücèx ibacüchiga nixĩ. Rû yimawa Tupana meãma nanangoxëẽ na aixcüma yĩixü i norü uneta.

²⁵ –Rû aixcüma pemaã nüxü chixu rû tãxütáma wena chayaxaxü ya daa binu ñuxmatáta Tupana äëxgacü íixixüwa binu ya ngexwacaxücü chayaxaxüx –ñanagürü.

Ngechuchu nüxü nixu rû Pedru rû taxütáma nügü nixu na norü ngúexü yĩixü

(Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Cu 13.36-38)

²⁶ Rû ñuxüchi nawiyaegü ñuxre ga Tupanaãrü wiyaeü. Rû yemawena rû Oríbunecüarü Mèxpúnewa naxĩ.

²⁷ Rû yexguma ga Ngechuchu rû ñanagürü nüxü: –Guxãma i pema rû tá choxü ípetèxgü. Erü ngẽmaãcü nüxü nixu i Tupanaãrü ore i ümatüxü i ñaxü:

“Tá chayamèx ya carneruarü dauruü, rû tá nanaxüanemare i carnerugü”,
ñaxü.

28 —Natürü ngëxguma marü yuwa ícharü daxguwena, rü chaxira tá pexüpa Gariréanewa chaxü —ñanagürü.

29 Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü nüxü: —Woo guxüma i togü cuxü ítèxgu, rü choma rü tãütáma cuxü íchatèx —ñanagürü.

30 Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma cumaã nüxü chixu rü ñomatama i chütaxügu rü naxüpa na taxreëxpüxcüna yaçaxü i otá, rü tomaëxpüxcüna taxütáma cugü quixu na chorü duüxü quiixü —ñanagürü.

31 Natürü nüma ga Pedru rü ñanagürüama: —Woo wüxigu cumaã chayuxgu, rü tãxütáma chaugü ichicux na curü duüxü chiixü —ñanagürü. Rü guxüma ga togü ga norü ngúexügü rü ta yema ñanagürügü.

Ngechuchu rü Yechemaníwa nayayumüxë

(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

32 Rü yemawena rü Ngechuchu rü norü ngúexügü rü nawa naxí ga wüxi ga nachica ga Yechemanígu ãegaxü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Nuã perütogü yoxni paxa yéa chayayumüxë! —ñanagürü.

33 Rü ñuxüchi ínayagagü ga Pedru, rü Chaütiágu, rü Cuáü. Rü naxcèx inaxügü ga na poraãcü nangechaüxü rü naxixãchiãëxü.

34 Rü yexguma rü ñanagürü nüxü: —Poraãcü changechaü, rü nagu charüxñü na ngëmamaã tá chayuxü. ¡Rü nuxa perücho i pemax, rü ipedaue! —ñanagürü.

35 Rü yexguma ga Ngechuchu rü yéaxüra naxü. Rü ñaxtúanegu nanangücuchi. Rü Tupanana

naxcèx naca na nawa ínanguxuchixüçèx ga yema ngúxü ga yexguma chi Tupanaãrü ngúchaü yixĩgu.

³⁶ Rü norü yumüxëwa rü ñanagürü: —Pa Chaunatüx, cuxcèx rü guxüma natauxcha. ¡Rü nüxna choxü ínanguxuchixëë i ñaã ngúxü i tá choxü üpetüxü! Natürü chanaxwèxe i cunaxü i cuxrütama ngúchaü rü tama i choxrü —ñanagürü.

³⁷ Rü ñuxüchi nataegu ga norü ngúexüğü íyexmagüxüwa. Rü nüxü inayangau ga na ínapeexü. Rü ñanagürü Pedruxü: —Pa Chimáüx, ¿ícupe? ¿Tama ëxna namaã cupora na icudauxü, rü bai i wüxi i ora?

³⁸ —¡Rü ipedaue, rü Tupanana naxcèx peça na pexü nangüxëëxüçèx na tama choxü ípetáxüçèx i ngëxguma tacü rü guxchaxü pexü üpetügu! Erü aixcüma peãëwa rü ípememare, natürü pexene nixĩ i ngëma turaxü —ñanagürü.

³⁹ Rü wenaxãrü ínixü, rü noxrirüütama nayayumüxë.

⁴⁰ Rü yexguma wenaxãrü norü ngúexüğüçèx nataegugu, rü nüxü inayangau ga na wenaxãrü ínapeexü, yerü poraãcü nayaxtaexüchi. Rü yemacèx ga nümagü rü tama nüxü nacüèxgü ga na tacümaã tá nangãxüğüãxü.

⁴¹ Rü norü tomaëxpüxcüna wenaxãrü norü ngúexüğüçèx nataegu, rü ñanagürü nüxü: —¿Ñuxma rü ta ëxna ípepeema rü iperüngüëãma? ¡Rü marütama! Erü choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü rü marü nawa nangu i ora na choxü na yayauxgüxü rü nüxna na choxü namugüxüçèx i duüxüğü i chixexü i pecaduãxgüxü.

⁴² —¡Rü ipechigü, rü ngĩã ítixĩ! Erü marü

ñomama nixĩ i ngẽma choxũ íyaxuaxũxũ –ñanagürü.

Ngechuchuxũ niyauxgũ

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Cu 18.2-11)

⁴³ Rũ yexguma íyadexayane ga Ngechuchu, rü ínangu ga Yuda ga norü ngúexũchirẽx ixĩxũ. Rũ nawe narũxĩ ga muxũma ga duũxũgũ ga taramaã rü naĩmaã ixãxnexũ. Rũ yema nixĩ ga duũxũgũ ga yéma namugũxũ ga paigüarü ãẽxgacũgũ rü ngúexẽẽruũgũ ga mugüwa nguxẽẽtaegũxũ rü Yudiugüarü ãẽxgacũgüerugũ.

⁴⁴ Rũ Yuda ga ínaxuaxũxũ rü marü yema duũxũgũmaã nanamexẽẽ, rü ñanagürü:

“Ngẽma nüxũ chachúxuxũ nixĩ i Ngechuchu. Rũ ngẽma tá nixĩ i piyauxgũxũ rü meã peyanáĩacũma peyagagũxũ” –ñanagürü.

⁴⁵ Rũ yemaãcü Ngechuchucèx nixũ, rü ñanagürü nüxũ: –Pa Ngúexẽẽruũx –ñanagürü. Rũ ñuxũchi nanachúxu.

⁴⁶ Rũ yexgumatama Ngechuchuxũ niyauxgũ.

⁴⁷ Natürü wüxi ga Ngechuchutanũxũ nanawẽxechi ga norü tara, rü yemamaã paigüarü ãẽxgacüarü duũxũxũ ínadaechinü.

⁴⁸ Rũ yexguma ga Ngechuchu rü yema duũxũgũna naca, rü ñanagürü nüxũ: –¿Tũxcüũ taragü rü naĩxmenèxãgũmaã chauxcèx nuã pexĩ na choxũ peyarüyauxgũxũcèx ñoma wüxi i ngítèxáxũ chíixũrüũ?

⁴⁹ –Rũ guxũ ga ngunexũgu rü petanüwa chayexma ga yexguma tupauca ga taxũnewa changuxẽẽtaegu, rü taguma choxũ piyauxgũ. Natürü ñaã ñuxma ngupetũxũ, rü nangupetü na yanguxũcèx i Tupanaãrü ore i ümatũxũ –ñanagürü.

⁵⁰ Rū yexguma ga guxūma ga norū ngúexūgū rū nūxna nibuxmū. Rū nūxĩcatama yéma nanatèxgū ga Ngechuchu.

⁵¹ Natürü wūxi ga ngextūxücū ga düxruūmaāxĩca nūgū nuquecū nawe nixūchigū. Rū yema duūxūgū rū nayayauxgū.

⁵² Natürü nūma rū nūxū ningēx ga yema düxruū, rū yemaācū ngexchiruācūma niña.

Āēxgacūgūpēxewa Ngechuchuxū nagagū

(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55, 63-71; Cu 18.12-14, 19-24)

⁵³ Rū yexguma ga yema duūxūgū rū paigüarū āēxgacūpēxewa nanagagū ga Ngechuchu. Rū yexma nangutaquēxegū ga guxūma ga togū ga paigū ga āēxgacūgū ixīgūxū, rū yema Yudíugüarū āēxgacūgüerugū, rū yema ngúexēēruūgū ga mugūwa nguxēētaegūxū.

⁵⁴ Natürü ga Pedru rū yaxūgu nawe nixāchigū ñuxmata guma paigüarū āēxgacūpataèxtūwa nangu. Rū purichíagū ga tupauca ga taxūneārū dauruūgūmañ yéma ĩāxtūwa narūto. Rū nūgū yéma nanaixū üxūxūtawa.

⁵⁵ Rū yema paigüarū āēxgacūgū rū guxūma ga yema togū ga āēxgacūgū ga itaxū rū naxcèx nadaugū ga ñuxācū Ngechuchuxū na ĩaxuaxūgūxū rū na yamèxgūāxūcèx. Natürü taxucürüwa nūxū inayangaugū ga tacücèx tá na yamèxgūāxū.

⁵⁶ Yerü woo muxūma ga duūxūgū rū nūxū nixugüe ga doramare ga nachiga, natürü nūgütanüwatama rū tama nawūxigu ga norū ore.

57-58 Rū ñuxre ga togü inachigü rü doraxũmare nixugüe ga Ngechuchuga. Rū ñanagürügü: — Toma nüxũ taxĩnüë ga na ñaxũ:

“Tá chanangutaxũxë ya daa tupauca ya taxũne ya duũxũgü üxũne. Rū tomaëxpũx i ngunexũgu tá chanaxü ya náí ya tama duũxũgü üxũne”, ñaxũ — ñanagürügü.

59 Natürü woo yema oremaã, rü tama nawüxiguéga ga norü ore.

60 Rū yexguma ga guma paigüarü äëxgacü rü guxüpëxewa inachi. Rū Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —¿Éxna taxuxũmaãma cunangãxũ i ñuxmax? ¿Rü tacü nixĩ i ngẽma nüxũ yaxugüxũ i cuchiga? —ñanagürü.

61 Natürü ga Ngechuchu rü nangeëxmare, rü taxuxũmaãma nanangãxũ. Rü yemacëx ga nũma ga paigüarü äëxgacü rü wenaxãrü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Rü cuma quiĩxũ ya Cristu ya Tupana ya mecü Nane? —ñanagürü.

62 Rū Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Ngü. Ngẽma nüxũ quixuxũ chixĩ. Rü tá choxũ pedaugü i ngëxguma Tupana ya poracüarü tügünecüwawa charütöxgu rü ngëxguma caixanexũgu wenaxãrü núma chaxũxgu —ñanagürü.

63 Rū yexguma ga guma paigüarü äëxgacü rü norü numaã nügüchirugu nagaugü. Rū ñanagürü: —¿Tüxcüũ marü tanaxwèxe i to i duũxũ i nüxũ ixugüxũ i nachiga?

64 —Rü pematama marü nüxũ pexĩnüë na ñuxãcü Tupanamaã naguxchigaxũ. ¿Rü ñuxũ ñapegüxũ i ñuxmax? —ñanagürü. Rū guxũma wüxigu narüxĩnüë rü: —Aixcũma nixĩ na chixexũ naxüxũ

rü namexü na nayuxü –ñanagürügü.

⁶⁵ Rü ñuxre ga nümagü rü inanaxügüe ga nüxna na naçuaixgüexü. Rü nanatüxetügü rü ñuxüchi nüxü nidagügü ñaxümaã: –¡Nüxü nacuèx na texé cuxü idagüxü! –ñanagürügü. Rü yema tupauca ga taxüneärü dauruügü ga purichíagü rü nanapechiwegü.

Pedru rü tama nügü nixu na Ngechuchuxü nacuáxü

(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Cu 18.15-18, 25-29)

⁶⁶ Rü yoxni ga Pedru rü ñaxtüwa ãëxgacüpataèxtüwa nayexma. Rü yexgumayane yéma ingu ga wüxi ga pacü ga guma ãëxgacüarü duüxü ixícü.

⁶⁷ Rü yexguma Pedruxü nadèuxgu ga yéma üxüxütawa nügü na nanaixüxü, rü meã nüxü idawenü, rü ngïgürügü nüxü: –Cuma rü ta namücü quixí i ngẽma Ngechuchu i Nacharétucüãx –ngïgürügü.

⁶⁸ Natürü ga Pedru rü nügü inicux na Ngechuchuarü duüxü yíixü, rü ñanagürü: – Choma rü tama nüxü chacuèx ya yima. Rü tama nüxü chacuèx i ÷acüchiga nixí i ngẽma nüxü quixuxü –ñanagürü. Rü yexguma ga nüma rü ïpataèxtüarü düxétüwa naxü. Rü yexgumatama nica ga otá.

⁶⁹ Natürü ga yema pacü rü wenaxärü Pedruxü idau, rü inaxügü ga yema togümaã nüxü na yaxuxü, rü ngïgürügü: –Ñãã rü wüxi i natanüxü nixí –ngïgürügü.

⁷⁰ Natürü nüma ga Pedru rü wena tama nügü nixu. Rü yixcamaxüra rü yema duüxügü ga

yéma yexmagüxü rü wenaxârü ñanagürügü nüxü: —Aixcuma nixĩ na cuma rü ta ngẽma Ngechuchutanüxü na quiixü, erü wüxi i Gariréaanecũãx quixĩ —ñanagürügü.

⁷¹ Rû yexguma ga Pedru rü poraãcü nügü nixã, rü ñanagürü: —Rû aixcuma tama nüxü chacuèx i ngẽma yatü i nachiga pidexagüxü. Rû ngëxguma doraxü chixuxgu rü ¡Tupana choxü poxcux! — ñanagürü.

⁷² Rû yexgumatama norü taxreëxpüxcüna nica ga otá. Rû yexguma ga Pedru rü nüxna nacuèxãchi ga yema ore ga ũpaacü Ngechuchu namaã nüxü ixuxü ga ñaxü:

“Rû naxüpa na taxreëxpüxcüna otá içaxü, rü cuma rü tá tomaëxpüxcüna cugü quicux na chorü duüxü quiixü”, ñaxü. Rû yexguma ga Pedru rü poraãcüxüchima naxaxu.

15

Piratupëxewa nayexma ga Ngechuchu (Mt 27.1-2, 11-14; Lc 23.1-5; Cu 18.28-38)

¹ Rû yexguma yangunegu, rü nangutaquëxegü ga ãëxgacügü ga taxügü ga paigüarü ãëxgacügü rü Yudiügüarü ãëxgacügüerugü rü ngúexëeruüügü ga mugüwa nguxëëtaegüxü rü guxüma ga togü ga yema ãëxgacügütanüwa ügüxü. Rû Ngechuchuxü yanëixgüchacüüãcüma ãëxgacü ga Piratuxütawa nanagagü.

² Rû nüma ga Piratu rü Ngechuchuna naca rü ñanagürü: —¿Cuma quiixü i Yudiügüarü ãëxgacü ya tacü? —ñanagürü. Rû Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü: —Ngü, yima nüxü quixucü chixĩ — ñanagürü.

3-4 Natürü yema paigüarü âëxgacügü rü poraãcü ínanaxuaxüğüama, rü yemacèx ga Piratu rü wenaxârü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: — ¿Éxna taxuxümaãma cunangãxü? ¡Dücèx i ñuxre i cuchiga i nüxü yaxugüexü! —ñanagürü.

5 Natürü ga Ngechuchu rü taxuxümaãma nanangãxü. Rü yemacèx ga Piratu rü poraãcü nabaixãchiã.

Piratu rü Ngechuchumaã nanaxuegu na nayuxücèx

(Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Cu 18.38-19.16)

6 Rü gucü ga taunecügu ga yexguma yema Üpetüchigaarü petawa nanguxgu rü Piratu ínananguxuchixëëxü ga wüxi ga poxcuxü ga duüxügü naxcèx ícagüxü, yerü yema nixi ga nacüma.

7 Rü wüxi ga yatü ga Barabágu äegaxü, rü poxcupataügu napoxcu wüxigu namaã ga togü ga natanüxü ga máëtagüxü ga yexguma äëxgacüxü ínatèxüchigüchaügu.

8 Rü yema duüxügü rü yéma Piratuxütawa nangugü. Rü inanaxügü ga Piratuna na nacagüexü na naxcèx yangéaxücèx ga wüxi ga poxcuxü aixrügumarüü.

9 Rü Piratu nanangãxü, rü ñanagürü: — ¿Penaxwèxexü na pexcèx íchananguxuchixëëxü ya yima Ngechuchu ya duüxügü Yudíugüarü äëxgacümaã naxugüãcü? —ñanagürü.

10 Rü yema ñanagürü ga Piratu yerü nüxü nacüex ga na yema paigüarü äëxgacügü rü na yaxauxãchiexücèx yiixü ga Ngechuchu nüxna yamugüãxü.

11 Natürü ga yema paigüarü ãëxgacügü rü duïxügüxü namugü ga na tagaãcü naxcèx ínacagüxü ga na Barabáxü yangéxücèx.

12 Rû yexguma ga Piratu rü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Rû tacü nixî i penaxwèxexü na chanaxüxü namaã ya yima Yudíugüarü ãëxgacügu pexüégacü? —ñanagürü.

13 Rû nümagü ga duïxügü rü tagaãcü nanangãxügü, rü ñanagürügü: —¿Curuchawa yapota! —ñanagürügü.

14 Rû yexguma ga Piratu rü ñanagürü nüxü: —¿Natürü tacü rü chixexü naxü? —ñanagürü. Natürü ga nümagü rü wenaxârü tagaãcü ñanagürügü: —¿Curuchawa yapota! —ñanagürügü.

15 Rû yexguma ga Piratu rü Barabáxü ínanguxuchixêë, yerü duïxügüxü nataãëxêëchaü. Rû yexguma churaragüxü Ngechuchuxü naçuaixêëguwena ga Piratu, rü ñuxüchi nüxna nanamu na curuchawa yanapotagüãxücèx.

16 Rû yexguma ga nümagü ga churaragü rü ãëxgacüpataèxtüwa nanagagü. Rû yéma nanangutaquèxexêë ga guxüma ga namücügü ga churaragü.

17 Rû ñuxüchi ga yema churaragü rü wüxi ga máxü ga daucharaxü ga naxchirugu nayacuxêëgü. Rû naëruwa nayangèxcuchigü ga wüxi ga boxü ga chuchuxüwa naxügüxü.

18 Rû yemawena inanaxügüe na tagaãcü ñagüxü: —¿Namaxü ya Yudíugüarü ãëxgacü! —ñagüxü.

19 Rû wüxi ga naïxmenèxãmaã naëruwa nanaçuaixcagü, rü nüxna nacuaixgüe. Rû napèxegu nacaxãpüxügü rü nüxü

nicuèxüügünetä.

20 Rū yexguma yemaãcü nagu yadauxcüraxüğüwena, rū ínanacuxuchigü ga yema naxchiru ga daucharaxü. Rū wenaxārū naxchirugutama nayacuxēēgü. Rū ñuxüchi ínanagaxüchigü na curuchawa yanapotagüãxüçèx.

Ngechuchuxü curuchawa nipotagü

(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Cu 19.17-27)

21 Rū yéma naxüpetü ga wüxi ga yatü ga Chireneçüãx ga Chimáügu ãegacü ga Areyáüdrü rü Rufu nanatü ixïcü ga nañewa ne ücü. Rū yexguma yéma naxüpetügu rü yema churaragü rü guma yatüxü ngïxü iningexēēgü ga Ngechuchuarü curucha.

22 Rū Ngechuchuxü nawa nagagü ga wüxi ga nachica ga Górgutagu ãegaxü. Rū yema naega rü: Duüxēēruchinèxãchitaü, ñaxüchiga nixĩ.

23 Rū nüxna nanaxägü ga binu ga miramaã ãeücü. Natürü nüma ga Ngechuchu rü tama nayaxaxü.

24 Rū yemawena curuchawa nayapotagü. Rū nümagü ga churaragü rü wüxi ga dïeru ngïxü nañanagügü na yemawa nüxü nacuèxgüxüçèx na ñuxácü tá nügümaã yatoyeãxüçèx ga Ngechuchuchiru, rü tacü tá na yangexü ga wüxichigü.

25 Rū meãma 9 arü oragu ga pèxmama nixĩ ga curuchawa yapotagüãxü.

26 Rū yéma nayapocuchi ga wüxi ga mürapewa ga ãegatachinüxü ga nüxü ixuxü ga tacüçèx curuchawa na yapotagüãxü. Rū yema naega

ga mürapewagu üxŭ, rü ñanagürü: “Yudíugüarü Äëxgacü”, ñanagürü.

²⁷ Rü naxrŭü curuchawa nayapotagü ga taxre ga máëtagüxŭ rü wüxi ga norü tügüncüwawa rü to ga norü toxwecüwawa.

²⁸ Rü yemaãcü ningu ga Tupanaârü ore ga ümatüxŭ ga ñaxŭ:

“Ngëma chixexŭ ügüxŭtanüwaama natèx”, ñaxŭ.

²⁹⁻³⁰ Rü yema duüxŭgü ga yéma chopetüxŭ, rü Ngechuchumaã naguxchigagü, rü nanexãerugüãcüma ñanagürügü: —¡Dücèx! Cuma cunangutaüxëëga ya tupauca ya taxŭne, rü tomaëxpüxi ngunexŭgu wenaxãrü ícunadaxëëga. ¡Ëcü! ¡Cugütama namaxëë i ñuxmax, rü íruxĩ i curuchawa! —ñanagürügü.

³¹ Rü yexgumarüü ta Ngechuchuxŭ nacugüecüraxŭ ga paigüarü äëxgacügü, rü ngüexëëruüggü ga ore ga mugüwa ngüxëëtaegüxŭ. Rü ñanagürügü: —Nüma rü togüxŭ namaxëëë, natürü taxucürüwama nügütama namaxëë.

³² —¡Ñuxma rü ínaxĩx i curuchawa i ngëma Cristu i Iraéanecüãxãrü Äëxgacü na nüxŭ idaugüxŭcèx rü nüxŭ yaxôgüxŭcèx! —ñanagürügü. Rü woo ga yema máëtagüxŭ ga naxrŭü curuchawa ípotagüxŭ, rü namaã naguxchigagü.

Nayu ga Ngechuchu

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Cu 19.28-30)

³³ Rü yexguma tocuchiwa nanguxgu, rü guxŭ ga naãnewa naxëãne ñuxmata yáuanecü tomaëxpüxarü orawa nangu.

34 Rū yematama oragu rü tagaãcü aita naxü ga Ngechuchu, rü ñanagürü: —Eríx, Eríx, ¿damá chabátani? —ñanagürü. Rū ngēma rü ñaxüchiga nixí: “Pa Chorü Tupanax, Pa Chorü Tupanax ¿tüxcüü choxü nuã cutèx?” ñaxüchiga nixí.

35 Rū nümaxü ga duüxügü ga yéma yexmagüxü, rü nüxü naxĩnüē rü ñanagürügü: —¡Dücèx, nüxü pexĩnüē! Nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü uruü ga Eríacèx naca —ñanagürügü.

36 Rū yexguma rü wüxi ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxü, rü inañaãchi rü wüxi ga tüaxmü niwaixēē namaã ga binu ga marü ngúchièxüchicü. Rū wüxi ga dexnewa nayanèix, rü ñuxüchi Ngechuchuexgu nanawéx na nüxü natuxuxüçèx. Rū yema togüxü ñanagürügü: —¡Yixrüma! ¡Ngĩxã rü itarüdaunü ngoxita Ería nuã ü na curuchawa ínaxĩxēēãxüçèx! —ñanagürügü.

37 Natürü nüma ga Ngechuchu rü tagaãcü aita naxü, rü ñuxüchi nayu.

38 Rū yexguma ga tupauca ga taxüñeärü tüyemachiãxü rü taxregu narügaute. Rū daxüwa inaxügü ga na nagautexü rü ñuxmata ñaxtüwa nangu.

39 Rū guma churaragüarü ãëxgacü ga Dumacüãx ga Ngechuchupëxewa yexmacü, rü yexguma nüxü nadèuxgu ga na nayuxü, rü ñanagürü: —Aixcüma nixí ya daa yatü i Tupana Nane na yĩxü —ñanagürü.

40 Rū iyexmagü ta ga ñuxre ga ngeçügü ga yéma yaxüwa nüxü rüdaunüçü. Rū yematanüwa iyexmagü ga María ga Magadácüãx, rü Charumé, rü María ga Yúche rü Chaütiágu ga rübumaëcü naë.

41 Rū yema ngeçügü iyixí ga Ngechuchuxü

íxümücügücü rü nüxü rüngüxëëgücü ga yexguma Gariréaanewa nayexmagu. Rü yexgumarüŕ ta yéma iyexmagü ga mucüma ga naĩgü ga ngecügü ga Ngechuchuwe rüxĩcü ga yexguma Yerucharéüwa naxüxgu.

*Ngechuchu rü naxmaxügu nayanaxücuchigü
(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Cu 19.38-42)*

⁴²⁻⁴³ Rü yexguma marü nachütachaügu ga yema ngunexü ga Yudíugü nagu nügü imexëëgüxü naxcèx ga ngüxchigaarü ngunexü, rü noxtacüma Piratuxütawa naxü ga Yúche ga Arimatéacüãx. Rü nüma ga guma Yúche rü Yudíugüarü ãëxgacügü ga tacütanüwa naxü, rü wüxi ga ãëxgacü ga poraãcü nüxü nangechaügücü nixí. Rü nüma rü ta ínananguxëë na Tupana norü ãëxgacü yíixücèx. Rü Piratuxütawa naxcèx ínayaca ga Ngechuchuxüne.

⁴⁴ Rü nabaixãchiã ga Piratu ga marü na nayuxü. Rü yemacèx norü churaragüarü ãëxgacücèx nangema na nüxna naçaxücèx na ñuxgumama yíixü ga marü na nayuxü.

⁴⁵ Rü yexguma norü churaragüarü ãëxgacü namaã nüxü ixuxgu ga marü na nayuxü, rü nüma ga Piratu rü Yúchena nanaxã ga naxüne.

⁴⁶ Rü yexguma ga Yúche rü naxcèx nataxe ga wüxi ga naxchápenüŕ ga mexëchixü. Rü curuchawa nanayaxu ga Ngechuchuxüne, rü yema naxchápenüŕmaã nananuque. Rü wüxi ga mèxpüne ga nutanaxcèxgu üpaacü yacaxmaügüxü ga naxmaxügu nayanaxücuchi. Rü ñuxüchi wüxi ga nuta ga tacümaã nanangüxtaŕ.

47 Rū María ga Magadácũãx rü María ga Yúche naẽ rü nüxũ irüdaunũ ga ngexta na yanaxücuchigüãxũ.

16

*Wenaxãrũ namaxũ ga Ngechuchu
(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Cu 20.1-10)*

1 Rū sabaduarü ngunexũguwena, rü María ga Magadácũãx, rü Charumé, rü María ga Chaũtiágu naẽ naxcèx itaxegü ga pumara na namaã nachaãxúcèx ga Ngechuchuxũne.

2 Rū pèxmamaxũchi ga noxri üèxcü iyarügoxgu ga yüxüarü ngunexũgu, rü yema ngecügü rü íyadaugü ga yema naxmaxũ ga nagu yanaxücuchigüãxũwa.

3 Rū ngĩgü ngĩgürügügü: —¿Texé tá taxcèx ítanaxügachi ya yima nuta ya namaã nangũxtaũcü? —ngĩgürügügü.

4 Natürü yexguma meãma nüxũ nadaunügu, rü nüxũ idaugü ga marü na ínaxügachixũ ga guma nuta ga tacü ga namaã nangũxtaũcü ga yema naxmaxũ.

5 Rü yexguma nagu nadaugügu ga yema naxmaxũ, rü nüxũ idaugü ga wüxi ga ngextüxücü ga mèxchiruxũ ga cómüchiruxũ ga yema naxmaxũãrũ tügüncëwawa rüttoxũ. Rü poraãcü íbaixãchiãëgü ga yema ngecügü.

6 Natürü nüma rü ñanagürü ngĩxũ: —¿Tãxũ i pebaixãchiexũ! Pema rü naxcèx pedaugü ya Ngechuchu ya Nacharétucũãx ga guma curuchawa yapotagüãcü. Marü wena namaxũ, rü nataxuma i nuã. ¡Dücèx, meã nüxũ pedèux i ñaã nachica ga nagu naxügüãxũ!

⁷ –jRü paxa ípixĩ rü Pedrumaã rü ngẽma togü i ngúexũgũmaã nüxũ peyarüxugüe, rü ñapegügü nüxũ:

“Nüma ya Ngechuchu rü marü nüxĩra pexũpa Gariréaanewa naxũ. Rü ngẽma tá nüxũ peyadaugü ngẽma pemaã nüxũ yaxuxürü”, ñapegügü nüxũ! –ñanagürü.

⁸ Rü yexguma ga yema ngecügü rü nüxna íyabuxmü ga yema naxmaxũ, yerü ngĩrũ muũẽmaã poraãcü iyaduruxe. Rü taxúemaãma nüxũ iyaxugügü, yerü poraãcü imuũẽ.

Ngechuchu rü ngĩxcèx nangox ga María ga Magadácũãx

(Cu 20.11-18)

⁹ Rü yexguma Ngechuchu yuwa írüdaxguwena ga noxri yangunegu ga yüxüarü ngunexũgu, rü ngĩxcèxira nangox ga María ga Magadácũãx ga ngĩwa ínawoxũãcü ga 7 ga ngoxogü.

¹⁰ Rü ngĩma rü íyaxũ, rü namaã nüxũ iyarüxu ga yema Ngechuchumücügü ga íngechaũgüxũ rü íxauxexũ.

¹¹ Natürü ga nümagü rü tama nayaxõgüchaũ ga yexguma nüxũ naxĩnüëgu ga na namaxũxũ ga Ngechuchu rü na nüxũ nadauxũ ga ngĩmax.

Ngechuchu rü taxre ga norü ngúexũgücèx nangox

(Lc 24.13-35)

¹² Rü yemawena ga Ngechuchu rü tõõcü nangox naxcèx ga taxre ga norü ngúexũgü ga yexguma nama ga naãnewaama nadaxũgu naxĩxgu.

13 Rū nūmagū rü nawoegu, rü yema togū ga ngúexǔgūmaã nūxǔ nayarūxugū. Natürü yemagüaxǔ rü ta tama nayaxōgū.

*Ngechuchu nanamu ga norü ngúexǔgü
(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Cu 20.19-23)*

14 Rū yemawena ga Ngechuchu rü naxcèx nangox ga yema 11 ga norü ngúexǔgü ga yexguma mechawa ínachibüeyane. Rū nayangagü naxcèx ga tama aixcūma na yaxōgüãxǔ rü tama na inaxĩnëxǔ. Yerü ga nūmagū rü tama nūxǔ nayaxōgüchaǔ ga yema nūxǔ daugüxǔ ga marü wena na namaxǔxǔ.

15 Rū ñanagürü nūxǔ: —¡Guxǔ i nañnewa pexĩ rü guxǔ i duǔxǔgūmaã nūxǔ peyarüxu i ore i mexǔ!

16 —Rü yíxema yaxōxē rü íbaiexe rü tá tüxǔ nangëxma i maxǔ i taguma gúxǔ. Natürü yíxema tama yaxōxē rü tá tapoxcu.

17 —Rü ñaã tá nixĩ i cuèxruǔgü i nawa nūxǔ icuáxǔ i ngëma yaxōgüxǔ. Rü chauégagu tá ínanawoxǔ i ngoxogü. Rü ngexwacaxǔxǔ i nagagüwa tá nidexagü.

18 —Rü naxmëxmaã tá nūxǔ nayayauxãchi i äxtapegü. Rü ngëxguma yaxaxgüãgu i tacü i nawa iyuxǔ, rü täütáma nanachixexëë. Rü tá tüxǔ ningōgügü ya idaaweexe rü tá tümacèx nitaanegü —ñanagürü.

*Ngechuchu rü daxǔguxǔ ga nañnewa naxǔ
(Lc 24.50-53)*

19 Rū nūma ga Cori ga Ngechuchu rü yexguma norü ngúexǔgūmaã yadeaxguwena, rü Tupana rü daxǔguxǔ ga nañnewa nanaga. Rü Tupanaärü tügünecüwawa nayarüto.

20 Rū nūmagü ga norü ngüexüğü rü inaxĩãchi na guxũwama nūxũ yanaxugüexũ ga ore i mexũ. Rū nūma ga Cori rü nūxũ narüngũxẽẽ, rü nanangoxẽẽ na aixcūma yĩxũ ga yema ore, yerü wūxigu namaã napuracü na naxügüãxücèx ga mexũ ga taxügü ga Tupanaãrü poramaã naxügüxũ.

**Tupanaarü Ore i Tóru Cori ya Ngechuchu ya
Cristuchiga
New Testament in Ticuna (PE:tca:Ticuna)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ticuna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ticuna

tca

Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ticuna

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

9d5dc22a-30be-5d26-85a9-76047f4c89e6